

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

## **ЗВІТ**

**РЕКТОРА  
УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО  
УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА  
НЕПОЧАТЕНКО ОЛЕНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ  
за 2015 рік**

Звіт розглянуто і схвалено  
Конференцією трудового колективу  
університету (протокол № 1  
від 24 лютого 2016 року)

**Умань – 2016 р.**

## ЗМІСТ

|        |                                                                                                                |     |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|        | ВСТУП.....                                                                                                     | 4   |
| 1.     | ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....                                                                           | 6   |
| 1.1.   | Кадрова політика університету.....                                                                             | 13  |
| 1.2.   | Формування контингенту здобувачів вищої освіти.....                                                            | 16  |
| 1.3.   | Профорієнтаційна робота.....                                                                                   | 23  |
| 1.4.   | Прийом на навчання.....                                                                                        | 26  |
| 1.5.   | Розробка, впровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців.....                                       | 32  |
| 1.6.   | Практична підготовка.....                                                                                      | 34  |
| 1.7.   | Підвищення якості підготовки фахівців.....                                                                     | 36  |
| 1.8.   | Випуск фахівців і виконання державного замовлення.....                                                         | 41  |
| 1.9.   | Працевлаштування випускників.....                                                                              | 46  |
| 1.10.  | Діяльність НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва».....                                            | 48  |
| 2.     | ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....                                                 | 54  |
| 2.1.   | Організаційно-структурні засади наукової та інноваційної діяльності в університеті.....                        | 54  |
| 2.2.   | Основні результати наукових робіт, виконаних за господарчою тематикою та науково-дослідними лабораторіями..... | 69  |
| 2.2.1. | Господарчі науково-дослідні роботи, у тому числі міжнародні...                                                 | 69  |
| 2.2.2. | Наукова робота науково-дослідних лабораторій.....                                                              | 73  |
| 2.3.   | Студентська наукова робота.....                                                                                | 82  |
| 2.4.   | Науково-дослідна робота Ради молодих вчених.....                                                               | 105 |
| 2.5.   | Наукова співпраця та міжнародне співробітництво.....                                                           | 109 |
| 2.6.   | Ефективність роботи аспірантури та докторантури.....                                                           | 117 |
| 2.7.   | Наукові заходи, видавнича і винахідницька діяльність.....                                                      | 122 |
| 2.7.1. | Наукові заходи.....                                                                                            | 122 |

|        |                                                                                                                 |     |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 2.7.2. | Видавнича і винахідницька діяльність.....                                                                       | 132 |
| 2.8.   | Діяльність Наукової бібліотеки.....                                                                             | 148 |
| 2.9.   | Навчально-науково-виробничий відділ.....                                                                        | 153 |
| 3.     | МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА<br>ДІЯЛЬНІСТЬ.....                                                   | 155 |
| 3.1.   | Міжнародне співробітництво та підготовка іноземних громадян                                                     | 155 |
| 3.2.   | Інформаційна діяльність.....                                                                                    | 159 |
| 4.     | ВИХОВНА ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА<br>ДІЯЛЬНІСТЬ.....                                                             | 164 |
| 4.1.   | Організація методичного забезпечення.....                                                                       | 164 |
| 4.2.   | Культурно-масова та спортивна робота зі студентами.....                                                         | 165 |
| 4.3.   | Робота студентської ради.....                                                                                   | 168 |
| 4.4.   | Системний психологічний супровід освітньо-виховного<br>процесу.....                                             | 169 |
| 5.     | ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА<br>АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ<br>ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ..... | 171 |
| 5.1.   | Виконання кошторису доходів і видатків.....                                                                     | 171 |
| 5.2.   | Адміністративно-господарська діяльність.....                                                                    | 176 |

## ВСТУП

**Уманський національний університет садівництва (УНУС)** – це багатoproфiльний вищий навчальний заклад, що провадить iнновацiйну освiтню, наукову, культурно-просвiтницьку дiяльнiсть та є провiдним науково-методичним центром аграрної освiти України, розвиток якого розпочався з Головного училища садiвництва, заснованого в 1844 році в м. Одесi, як вищого навчального закладу для пiдготовки фахiвцiв вищої квалiфiкацiї у галузi садiвництва. За свою понад 170-рiчну iсторiю унiверситет зазнав низки органiзацiйних перетворень: 1868 р. – закладу надано статус Училища землеробства i садiвництва; 1903 р. – Училище садiвництва i землеробства; 1921 р. – Агротехнiкум з правами вищої школи; 1927 р. – Уманський сiльськогосподарський полiтехнiкум; 1929 р. – Уманський сiльськогосподарський iнститут; 1930 р. – Уманський садово-городнiй iнститут; 1931 р. – Уманський плодово-ягiдний iнститут; 1936 р. – Уманський сiльськогосподарський iнститут; 1996 р. – Уманська сiльськогосподарська академiя; 2000 р. – Уманська державна аграрна академiя; 2003 р. – Уманський державний аграрний унiверситет; 2009 р. – Уманський нацiональний унiверситет садiвництва.

За роки iснування унiверситету сiльське господарство отримало понад 40 тис. висококвалiфiкованих фахiвцiв, серед яких 32 академiки, понад 700 докторiв наук i понад 2 тис. кандидатiв наук та вiдомих державних дiячiв.

Протягом звiтного перiоду дiяльнiсть ректора визначалася Конституцiєю України, законами України «Про освiту», «Про вищу освiту» та iншими, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, актами Кабiнету Міністрiв України, наказами Міністерства освiти i науки України, Статусом унiверситету.

Основнi напрями дiяльностi Уманського нацiонального унiверситету садiвництва були спрямованi на забезпечення якiсної, доступної сучасної освiти завдяки знанням та досвiду науково-педагогiчних працiвникiв, розвитку

наукових і освітніх технологій; підготовку фахівців, здатних до практичної реалізації отриманих знань у науці, виробництві та бізнесі; розвиток творчого наукового потенціалу молоді, що базується на принципах гуманності й толерантності, демократизації, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота української держави з високими духовними якостями; всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх інноваційності та відповідності комерційному попиту ринку; подальшу інтеграцію в науковий та освітянський світовий простір.

Орієнтований на європейські стандарти освіти, університет має у своєму складі розширену систему структурних підрозділів, які забезпечують навчально-виховну роботу: сім відокремлених структурних підрозділів – Агротехнічний коледж, Ананьївський аграрно-економічний коледж, Городищенський коледж, Тальнівський будівельно-економічний коледж, Тальянківський агротехнічний коледж, Чигиринський економіко-правовий коледж, Шевченківський коледж; шість факультетів (агрономії; плодоовочівництва, екології та захисту рослин; економіки та підприємництва; менеджменту; інженерно-технологічний; лісового і садово-паркового господарства); НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва»; навчально-науково-виробничий комплекс. Загалом, вищу освіту в університеті за всіма напрямками та спеціальностями здобуває 4583 студентів, з урахуванням коледжів – 8115 студентів.

## **1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ**

Уманський національний університет садівництва функціонує відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», матеріалів колегій Міністерства освіти і науки України, нормативних і розпорядних документів МОН України.

2015 рік був роком переходу аграрних вищих навчальних закладів із підпорядкування Міністерства аграрної політики і продовольства України в підпорядкування Міністерства освіти і науки.

Також минулий рік став роком системних і кардинальних змін у галузі вищої освіти, а імплементація Закону України «Про вищу освіту» – пріоритетним завданням для університету.

З цією метою ухвалено:

- Статут Уманського НУС;
- Стратегію та Напрями розвитку на 2016–2020 рр.;
- Положення про конференцію трудового колективу УНУС;
- Положення про вчену Раду;
- Положення про ректорат Уманського НУС;
- Програми та тематики наукових досліджень Уманського НУС на 2016–2020 рр.
- Про організацію освітнього процесу;
- Положення про порядок заміщення вакантних посад національно-педагогічних працівників Уманського НУС;
- Про організацію та проведення практичної підготовки студентів;
- Положення про планування та облік навантаження науково-педагогічних працівників УНУС;
- Про організацію виховної роботи в Уманському НУС;
- Положення про створення науково-дослідних лабораторій Уманського НУС;
- Положення про апеляційну комісію Уманського національного

університету садівництва;

- Про затвердження Положення про організацію та проведення вступних випробувань в Уманському національному університеті садівництва;

- Про затвердження Положення про систему управління навчанням MOODLE в Уманському національному університеті садівництва;

- Положення про щорічний конкурс «Кращий науковець року Уманського національного університету садівництва»;

- Положення про студентський гуртожиток Уманського національного університету садівництва;

- Положення про попередню експертизу дисертацій, що подаються на здобуття наукового ступеня доктора філософії чи доктора наук;

- Положення про створення постійно діючої робочої групи з підготовки пропозицій щодо встановлення меморіальних дощок, пам'ятних знаків тощо;

- Про затвердження плану профорієнтаційної роботи на 2015–2016 навчальний рік;

- Про затвердження зразків диплому і додатку до диплому Уманського НУС;

- Правила прийому до Уманського національного університету садівництва в 2016 році;

- Положення про відокремлені структурні підрозділи Уманського НУС.

Розроблено і затверджено університетський диплом про рівень здобутої освіти. З 01 вересня 2015 року оновлено освітні програми та введено максимальне навантаження на одну ставку науково-педагогічних працівників в обсязі, що не перевищує 600 годин на навчальний рік.

Також, керуючись Законом України «Про вищу освіту», роз'ясненнями і рекомендаціями щодо реалізації наказу Міністерства освіти і науки України від 26.01.2015 р. №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015–2016 навчальний рік» в університеті розроблені та впроваджуються в навчальний процес нові навчальні плани підготовки бакалаврів і магістрів.

Основним напрямом діяльності Уманського національного університету

садівництва є підготовка, згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями, висококваліфікованих фахівців для аграрного сектору економіки України.

Університет здійснює свою освітню діяльність відповідно до законодавства України. Уманський національний університет садівництва – вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, що забезпечує підготовку та перепідготовку кадрів із основних напрямів підготовки фахівців для аграрного виробництва, а саме: агрономія, економіка і підприємництво, менеджмент, харчова технологія та інженерія, лісове і садово-паркове господарство, техніка та енергетика аграрного виробництва, геодезія та землеустрій.

За діючою ліцензією в університеті проводиться підготовка здобувачів вищої освіти у восьми галузях знань:

- ОР «Бакалавр» з 15 напрямів підготовки;
- ОКР «Спеціаліст» та ОР «Магістр» з 20 спеціальностей (табл. 1.1, табл. 1.2).

Якісне здійснення освітнього процесу вимагає відповідної структурно-організаційної підтримки. Загальне керівництво освітнім процесом здійснює ректор університету та його заступники – перший проректор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, проректор з науково-педагогічної роботи. Освітній процес забезпечують шість факультетів: факультет агрономії; факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин; факультет економіки і підприємництва; факультет менеджменту; інженерно-технологічний факультет; факультет лісового і садово-паркового господарства та НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва».

Навчальну, методичну, наукову та організаційну роботу виконують 29 кафедр, серед яких 21 випускова.



Таблиця 1.1

**Ліцензований обсяг підготовки бакалаврів  
в Уманському національному університеті садівництва**

| № з/п   | Шифр та найменування галузі знань |                                                                    | Код та напрям підготовки бакалаврів |                                                                                | Ліцензований обсяг |        | Термін дії ліцензії |
|---------|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------|---------------------|
|         |                                   |                                                                    |                                     |                                                                                | денна              | заочна |                     |
| 1.      | 0305                              | Економіка та підприємництво                                        | 6.030504                            | Економіка підприємства                                                         | 50                 | 50     | 01.07.2022          |
|         |                                   |                                                                    | 6.030505                            | Управління персоналом та економіка праці                                       | 25                 | 25     | 01.07.2020          |
|         |                                   |                                                                    | 6.030507                            | Маркетинг                                                                      | 50                 | 25     | 01.07.2022          |
|         |                                   |                                                                    | 6.030508                            | Фінанси і кредит                                                               | 100                | 75     | 01.07.2022          |
|         |                                   |                                                                    | 6.030509                            | Облік і аудит                                                                  | 125                | 125    | 01.07.2020          |
| 2.      | 0306                              | Менеджмент і адміністрування                                       | 6.030601                            | Менеджмент                                                                     | 200                | 200    | 01.07.2021          |
| 3.      | 0401                              | Природничі науки                                                   | 6.040106                            | Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування | 30                 | 30     | 01.07.2022          |
| 4.      | 0517                              | Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції | 6.051701                            | Харчові технології та інженерія                                                | 125                | 75     | 01.07.2020          |
| 5.      | 0801                              | Геодезія та землеустрій                                            | 6.080101                            | Геодезія, картографія та землевпорядкування                                    | 30                 | -      | 01.07.2020          |
| 6.      | 0901                              | Сільське господарство і лісівництво                                | 6.090101                            | Агрономія                                                                      | 240                | 170    | 01.07.2020          |
|         |                                   |                                                                    | 6.090103                            | Лісове і садово-паркове господарство                                           | 100                | 50     | 01.07.2019          |
|         |                                   |                                                                    | 6.090105                            | Захист рослин                                                                  | 30                 | —      | 01.07.2022          |
| 7.      | 1001                              | Техніка та енергетика аграрного виробництва                        | 6.100102                            | Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва                     | 50                 | 30     | 01.07.2021          |
| 8.      | 1401                              | Сфера обслуговування                                               | 6.140101                            | Готельно-ресторанна справа                                                     | 25                 | -      | 01.07.2017          |
|         |                                   |                                                                    | 6.140103                            | Туризм                                                                         | 25                 | -      | 01.07.2016          |
| ВСЬОГО: |                                   |                                                                    |                                     |                                                                                | 1205               | 855    |                     |

Таблиця 1.2

**Ліцензований обсяг підготовки спеціалістів та магістрів  
в Уманському національному університеті садівництва**

| №<br>з/п | Напрямок                          | Спеціальність                                                                                        | Ліцензований обсяг |                                                | Термін дії<br>ліцензії   |
|----------|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------------------|--------------------------|
|          |                                   |                                                                                                      | денна              | заочна                                         |                          |
| 1        | 0305 Економіка та підприємництво  | 7.03050401 Економіка підприємства<br>8.03050401 (за видами економічної діяльності)                   | 45<br>15           | 45<br>–                                        | 01.07.2022<br>01.07.2022 |
|          |                                   | 7.03050701 Маркетинг<br>8.03050701                                                                   | 50<br>25           | 25<br>–                                        | 01.07.2022<br>01.07.2022 |
|          |                                   | 7.03050801 Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)<br>8.03050801                           | 60<br>25           | 75<br>–                                        | 01.07.2022<br>01.07.2022 |
|          |                                   | 7.03050901 Облік і аудит<br>8.03050901                                                               | 125<br>25          | 125<br>25                                      | 01.07.2020<br>01.07.2020 |
| 2        | 0306 Менеджмент і адміністрування | 7.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)<br>8.03060101 | 60<br>25           | 90<br>25                                       | 01.07.2020<br>01.07.2020 |
|          |                                   | 7.03060104 Менеджмент зовніш-<br>ньої економічної діяльності<br>8.03060104                           | 30<br>20           | 50<br>20-до<br>завершення<br>циклу<br>навчання | 01.07.2021<br>01.07.2021 |
|          |                                   | 8.03060107 Логістика                                                                                 | 20                 | –                                              | 01.07.2020               |
| 3        | 0401 Природничі науки             | 7.0401061 Екологія та охорона навколишнього середовища                                               | 30                 | –                                              | 01.07.2023               |
|          |                                   | 8.4010602 Прикладна екологія та збалансоване природокористування (за галузями)                       | 15                 | –                                              | 01.07.2020               |

Продовження табл. 1.2

|                             |      |                                                                    |                          |                                                                   |          |          |                          |
|-----------------------------|------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------|----------|----------|--------------------------|
| 4                           | 0517 | Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції | 7.05170101               | Технології зберігання і переробки зерна                           | 45       | 30       | 01.07.2024               |
|                             |      |                                                                    | 7.05170107<br>8.05170107 | Технології зберігання, консервування та переробки плодів і овочів | 50<br>15 | 65<br>15 | 01.07.2020<br>01.07.2020 |
| 5                           | 0901 | Сільське господарство і лісництво                                  | 7.09010101<br>8.09010101 | Агрономія                                                         | 75<br>50 | 50<br>50 | 01.07.2020<br>01.07.2020 |
|                             |      |                                                                    | 7.09010104<br>8.09010104 | Плодоовочівництво і виноградарство                                | 50<br>30 | 50<br>20 | 01.07.2020<br>01.07.2020 |
|                             |      |                                                                    | 8.09010105               | Селекція і генетика сільськогосподарських культур                 | 20       | –        | 01.07.2023               |
|                             |      |                                                                    | 8.09010107               | Технології закритого ґрунту                                       | 25       | –        | 01.07.2022               |
|                             |      |                                                                    | 8.09010108               | Насінництво та насіннєзнавство                                    | 10       | –        | 01.07.2020               |
|                             |      |                                                                    | 7.09010301<br>8.09010301 | Лісове господарство                                               | 25<br>15 | 25<br>–  | 01.07.2021<br>01.07.2020 |
|                             |      |                                                                    | 7.09010303<br>8.09010303 | Садово-паркове господарство                                       | 50<br>15 | 50<br>–  | 01.07.2020<br>01.07.2020 |
|                             |      |                                                                    |                          |                                                                   |          |          |                          |
|                             |      |                                                                    |                          |                                                                   |          |          |                          |
|                             |      |                                                                    | 7.09010501<br>8.09010501 | Захист рослин                                                     | 30<br>15 | –<br>–   | 01.07.2020<br>01.07.2021 |
| 6                           | 1001 | Техніка та енергетика аграрного виробництва                        | 7.10010201<br>8.10010201 | Процеси, машини та обладнання агро-промислових підприємств        | 30<br>10 | –<br>–   | 01.07.2023<br>01.07.2024 |
| Перепідготовка спеціалістів |      |                                                                    |                          |                                                                   |          |          |                          |
| 7                           | 0305 | Економіка та підприємництво                                        | 7.03050401               | Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)         | 25       | 25       | 01.07.2022               |

Продовження табл. 1.2

|    |                                                                                         |                                                                    |                                                   |                                                                             |      |            |            |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|------|------------|------------|
|    |                                                                                         | 7.03050801                                                         | Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами) | 25                                                                          | 25   | 01.07.2021 |            |
|    |                                                                                         | 7.03050901                                                         | Облік і аудит                                     | 50                                                                          | 25   | 01.07.2020 |            |
| 8  | 0306                                                                                    | Менеджмент і адміністрування                                       | 7.03060101                                        | Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності) | 25   | 25         | 01.07.2020 |
| 9  | 0517                                                                                    | Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції | 7.05170101                                        | Технології зберігання і переробки зерна                                     | 25   | –          | 01.07.2024 |
| 10 | 0901                                                                                    | Сільське господарство і лісництво                                  | 7.09010101                                        | Агрономія                                                                   | –    | 60         | 01.07.2020 |
|    |                                                                                         |                                                                    | 7.09010104                                        | Плодоовочівництво і виноградарство                                          | –    | 25         | 01.07.2020 |
|    |                                                                                         |                                                                    | 7.09010301                                        | Лісове господарство                                                         | 25   | 25         | 01.07.2021 |
|    |                                                                                         |                                                                    | 7.09010303                                        | Садово-паркове господарство                                                 | –    | 25         | 01.07.2020 |
| 11 | Підвищення кваліфікації за акредитованими напрямками (спеціальностями)                  |                                                                    |                                                   |                                                                             | 1000 | 01.07.2020 |            |
| 12 | Підготовка іноземних громадян за акредитованими напрямками підготовки (спеціальностями) |                                                                    |                                                   |                                                                             | 100  | 01.07.2024 |            |
| 13 | Підготовка до вступу у вищі навчальні заклади громадян України                          |                                                                    |                                                   |                                                                             |      |            | 01.01.2021 |
| 14 | Підготовка іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади                        |                                                                    |                                                   |                                                                             |      |            | 01.07.2024 |

Освітня діяльність університету та його структурних підрозділів пов'язана з наданням послуг для здобуття вищої освіти, підвищенням кваліфікації за акредитованими напрямами підготовки та підготовкою до вступу до вищих навчальних закладів громадян України і здійснюється у відповідності з ліцензією АЕ № 636471 від 10.06.2015 р.

До складу регіонального університетського центру входять Агротехнічний коледж, Городищенський коледж, Тальнівський будівельно-економічний коледж, Тальянківський агротехнічний коледж, Шевченківський коледж, Чигиринський економіко-правовий коледж, Ананьївський аграрно-економічний коледж. Випускники цих навчальних закладів мають можливість продовжити навчання в університеті за такими напрямами підготовки: агрономія; економіка підприємства; маркетинг; фінанси і кредит; облік і аудит; менеджмент; харчова інженерія; лісове і садово-паркове господарство; процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств та інші.

Активну участь в управлінні університетом брала Вчена рада, в центрі уваги якої постійно перебували питання вдосконалення організації навчально-виховного процесу, підвищення ефективності наукових досліджень, кадрові питання тощо.

Поточні питання діяльності начального закладу розглядалися в на засіданнях ректорату, приймальної комісії, науково-методичної ради та інших.

### **1.1. Кадрова політика університету**

Кадрова політика університету протягом звітнього періоду була спрямована на підвищення наукового рівня та педагогічної майстерності викладачів і науковців, залучення спеціалістів вищої класифікації та талановитої молоді.

На сьогодні навчально-виховний процес в університеті забезпечують 347 викладачів, у тому числі 331 штатний працівник і 16 сумісників (табл. 1.3). За звітний період чисельність штатних науково-педагогічних працівників у порівнянні з 2014 роком збільшилася на 9 осіб, а сумісників – на 10.

Таблиця 1.3

**Динаміка кількісного та якісного складу науково-педагогічних  
працівників**

| Показники                                       | 2013  |     | 2014  |     | 2015  |     | Співвідношення показників 2015 р. до 2014 р. |
|-------------------------------------------------|-------|-----|-------|-----|-------|-----|----------------------------------------------|
|                                                 | к-сть | %   | к-сть | %   | к-сть | %   |                                              |
| Загальна чисельність штатних працівників, осіб  | 342   | 100 | 322   | 100 | 331   | 100 | +9                                           |
| у тому числі:                                   |       |     |       |     |       |     |                                              |
| - доктори наук, професори                       | 33    | 10  | 34    | 11  | 34    | 10  | 0                                            |
| - кандидати наук, доценти                       | 212   | 62  | 220   | 68  | 221   | 67  | +1                                           |
| - без наукового ступеня і вченого звання        | 97    | 28  | 68    | 21  | 76    | 23  | +8                                           |
| Загальна чисельність зовнішніх сумісників, осіб | 12    | 100 | 6     | 100 | 16    | 100 | +10                                          |
| у тому числі:                                   |       |     |       |     |       |     |                                              |
| - доктори наук, професори                       | 1     | 8   | 2     | 33  | 2     | 12  | 0                                            |
| - кандидати наук, доценти                       | 7     | 58  | 4     | 67  | 11    | 69  | +7                                           |
| - без наукового ступеня і вченого звання        | 4     | 34  | -     | -   | 3     | 19  | +3                                           |

Серед науково-педагогічних працівників 10 % мають науковий ступінь доктора наук, 67 % – кандидата наук, 23 % – без наукового ступеня (табл. 1.4).

Найвищі якісні показники кадрового забезпечення бачимо на факультетах: плодощівництва, екології та захисту рослин (89%) та економіки і підприємництва (84%), найнижчі якісні показники на факультеті лісового та садово-паркового господарства (63%).

В університеті функціонує 29 кафедр. Завідувачами кафедр працюють 17 (59%) докторів наук, професорів та 12 (41%) кандидатів наук, доцентів.

У 2015 році чотири викладачі отримали вчене звання професора, а 29 – доцента.

Таблиця 1.4

### Характеристика кадрового забезпечення навчального процесу на факультетах

| Факультет                                     | Кількість докторів наук, професорів | Кількість кандидатів наук, доцентів | Загальна кількість науково-педагогічних працівників з науковими ступенями, вченими званнями /% | Кількість викладачів без наукових ступенів, вчених звань | Загальна кількість науково-педагогічних працівників |
|-----------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| Агрономії                                     | 9/9                                 | 32/27                               | 41 (80%)                                                                                       | 10                                                       | 51                                                  |
| Плодоовочівництва, екології та захисту рослин | 8/8                                 | 33/26                               | 41 (89%)                                                                                       | 5                                                        | 46                                                  |
| Менеджменту                                   | 5/6                                 | 39/33                               | 44 (70%)                                                                                       | 19                                                       | 63                                                  |
| Економіки і підприємництва                    | 6/7                                 | 74/52                               | 80 (84%)                                                                                       | 15                                                       | 95                                                  |
| Інженерно-технологічний                       | 5/4                                 | 32/16                               | 37 (71%)                                                                                       | 15                                                       | 52                                                  |
| Лісового та садово-паркового господарства     | 3/3                                 | 22/14                               | 25 (63%)                                                                                       | 15                                                       | 40                                                  |
| <b>Разом</b>                                  | <b>36/37</b>                        | <b>232/168</b>                      | <b>268 (77%)</b>                                                                               | <b>79</b>                                                | <b>347</b>                                          |

На штатних посадах працюють два Заслужених діячі науки і техніки, сім Заслужених працівників освіти України, два Заслужених економіста України, один Заслужений працівник сільського господарства і один Лауреат нагороди «Ярослава Мудрого», три майстри спорту України. На жаль, в навчальному закладі не працює жоден академік та член-кореспондент державних галузевих академій наук України, що значно знижує рейтинг університету. Тому перед нами стоїть завдання висунення кандидатур-претендентів на обрання членами-кореспондентами НАН та НААН України.

В університеті постає проблема старіння кадрового складу. Середній вік завідувачів кафедр становить 60 років, професорів – 65, доцентів – 44 роки. Найстаріший за віком є факультет агрономії, наймолодший – факультет менеджменту. Найвищий середній вік завідувачів кафедр на факультеті плодощовочівництва, екології і захисту рослин (66 років), найнижчий – на

факультеті лісового і садово-паркового господарства (55). Найвищий середній вік доцентів на інженерно-технологічному факультеті (47), найнижчий – на факультеті плодоовочівництва, екології і захисту рослин (40). Таким чином, перед кафедрами університету стоїть завдання щодо підготовки науково-педагогічних працівників через докторантуру та аспірантуру.

## 1.2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Загальний контингент студентів в університеті станом на 01.10.2015р. складав 4835 осіб, що на 198 осіб менше ніж у минулому році, з них здобувачів вищої освіти денної форми навчання 2829 осіб та заочної форми навчання 2006 осіб (рис. 1.1).

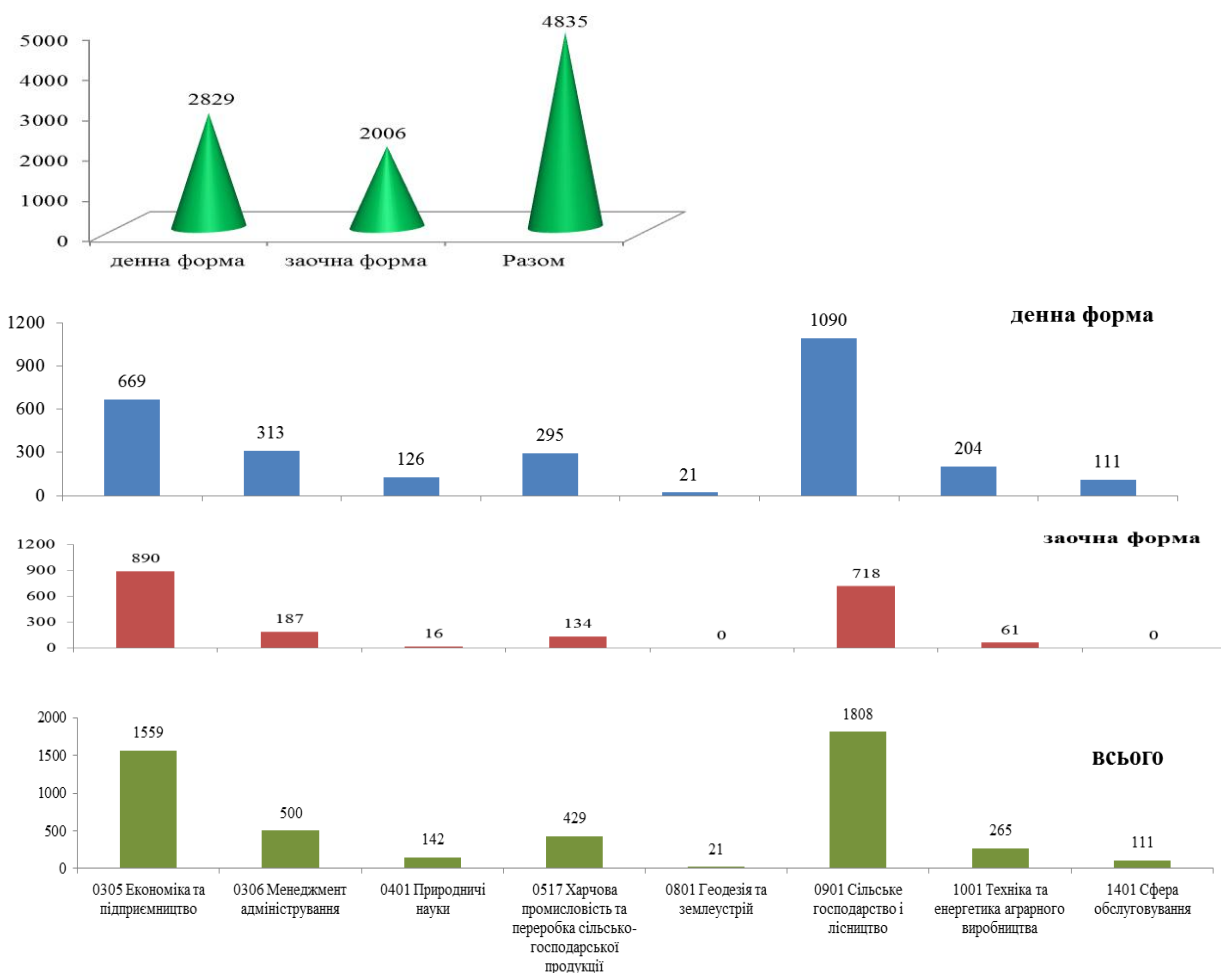
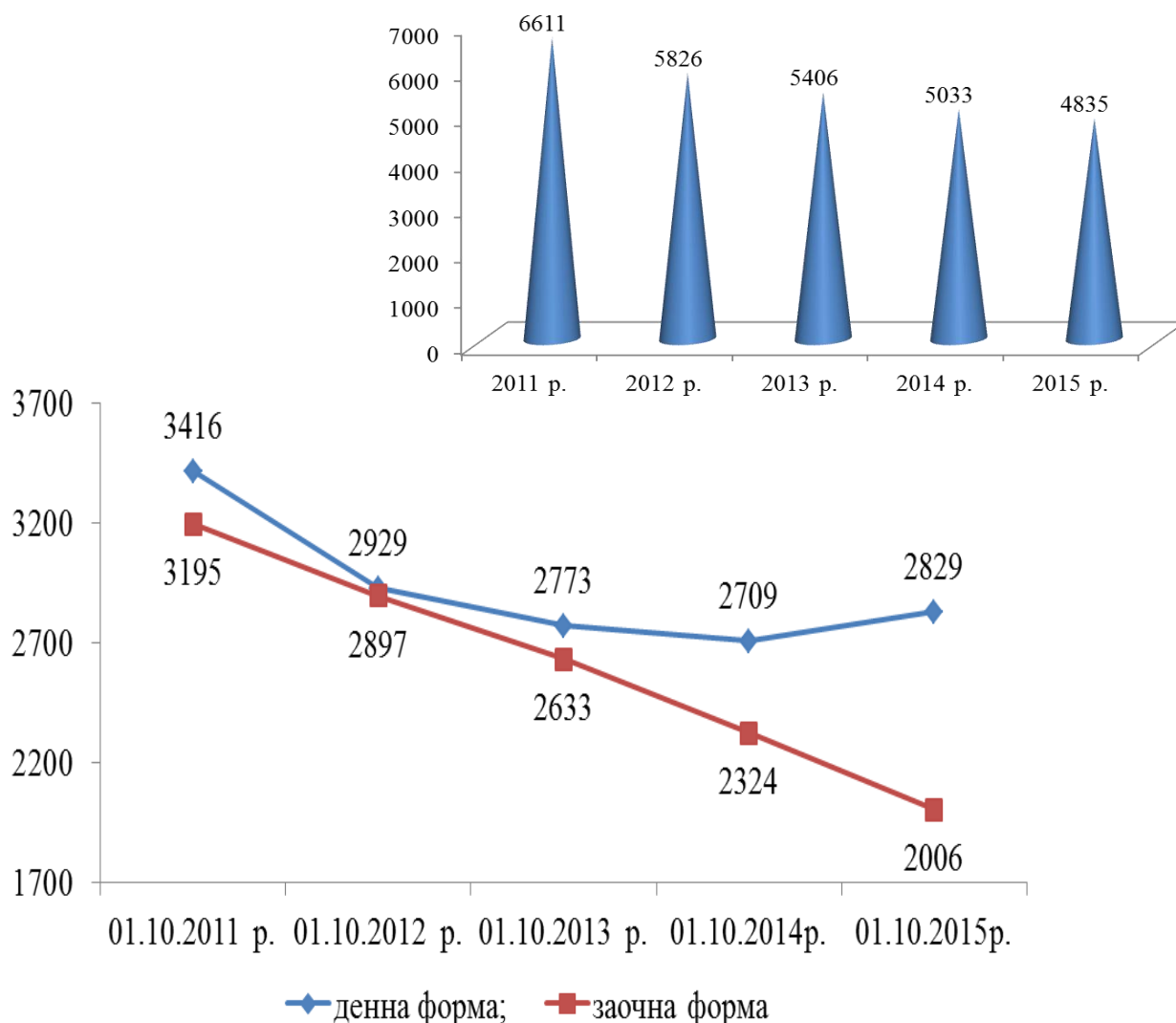


Рис. 1.1. Контингент студентів Уманського НУС



За останні п'ять років зберігається тенденція зменшення контингенту студентів на 1776 осіб в порівнянні з 2011 роком (рис. 1.2).



*Рис. 1.2. Динаміка контингенту студентів Уманського НУС*

Найбільшу питому вагу в структурі за галузями знань займає галузь 0901 «Сільське господарство і лісівництво» – 37,4% або 1808 осіб. У розрізі форм навчання: на денній формі навчання найбільша частина студентів здобуває вищу освіту в галузі 0901 «Сільське господарство і лісівництво» – 1090 осіб, на заочній формі навчання в галузі 0305 «Економіка та підприємництво» – 890 осіб. Відносне відхилення 2015 р. до 2011 р. становить 26,9% (на денній формі навчання – 17,2%, на заочній формі навчання – 37,2%) (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

**Контингент студентів Уманського національного університету садівництва  
(станом на 01.01.2016 р.)**

| Факультет                                     | Денна форма |     |     |     |          |            |         |        | Заочна форма |     |     |     |     |          |            |         |        | РАЗОМ |
|-----------------------------------------------|-------------|-----|-----|-----|----------|------------|---------|--------|--------------|-----|-----|-----|-----|----------|------------|---------|--------|-------|
|                                               | курс        |     |     |     | ОКР      |            |         | всього | курс         |     |     |     |     | ОКР      |            |         | всього |       |
|                                               | I           | II  | III | IV  | бакалавр | спеціаліст | магістр |        | I            | II  | III | IV  | V   | бакалавр | спеціаліст | магістр |        |       |
| Агрономії                                     | 66          | 81  | 86  | 79  | 312      | 21         | 90      | 423    | 5            | 19  | 41  | 43  | 49  | 157      | 36         | 74      | 267    | 690   |
| Лісового і садово-паркового господарства      | 38          | 59  | 51  | 51  | 199      | 36         | 47      | 282    | 1            | 13  | 25  | 48  | 50  | 137      | 36         | 0       | 173    | 455   |
| Плодоовочівництва, екології та захисту рослин | 68          | 111 | 106 | 106 | 391      | 29         | 109     | 529    | 1            | 34  | 51  | 35  | 36  | 157      | 28         | 36      | 221    | 750   |
| Інженерно-технологічний                       | 56          | 93  | 102 | 112 | 363      | 68         | 62      | 493    | 27           | 50  | 22  | 22  | 32  | 153      | 7          | 22      | 182    | 675   |
| Економіки і підприємництва                    | 71          | 113 | 156 | 118 | 458      | 62         | 145     | 665    | 5            | 35  | 168 | 188 | 232 | 628      | 93         | 48      | 769    | 1434  |
| Менеджменту                                   | 87          | 76  | 97  | 55  | 315      | 23         | 80      | 418    | 2            | 7   | 18  | 24  | 57  | 108      | 18         | 35      | 161    | 579   |
| РАЗОМ                                         | 386         | 533 | 598 | 521 | 2038     | 239        | 533     | 2810   | 41           | 158 | 325 | 360 | 456 | 1340     | 218        | 215     | 1773   | 4583  |

На 01.01.2016 року в Уманському НУС навчається 4583 особи (на денній формі навчання 2810 осіб та на заочній формі навчання 1773 осіб). З них на факультетах: агрономії 690 осіб (ДФН – 423 особи, ЗФН – 267 осіб); лісового і садово-паркового господарства 455 осіб (ДФН – 282 особи, ЗФН – 173 особи); плодовоовочівництва, екології та захисту рослин 750 осіб (ДФН – 529 осіб, ЗФН – 221 особа); інженерно-технологічний 675 осіб (ДФН – 493 особи, ЗФН – 182 особи); економіки і підприємництва 1434 осіб (ДФН – 665 осіб, ЗФН – 769 осіб); менеджменту 579 осіб (ДФН – 418 осіб, ЗФН – 161 особа). За освітніми рівнями: «Бакалавр» навчається 3378 осіб (ДФН – 2038 осіб, ЗФН – 1340 осіб), «Спеціаліст» – 457 осіб (ДФН – 239 осіб, ЗФН – 218 осіб), «Магістр» – 748 осіб (ДФН – 533 особи, ЗФН – 215 осіб).

Вищу освіту за програмами підготовки молодших спеціалістів у відокремлених структурних підрозділах Уманського НУС станом на 01.01.2016 р. здобуває 3532 студента (станом на 01.01.2014 р. – 4222 студентів) (табл. 1.6).

Контингент здобувачів вищої освіти залежить від академічної політики факультетів, науково-консультаційного центру чи від відсутності такої політики у частині структурних підрозділів, а також від зовнішніх і внутрішніх чинників.

У 2015 році в Уманському НУС було поновлено 146 осіб, з них на денну форму навчання 34 особи (на місця державного замовлення 5 осіб, на контрактні місця 29 осіб), на заочну форму навчання 112 осіб на контрактні місця.

У таблиці 1.7 відображено кількість та основні причини вибуття здобувачів вищої освіти у 2015 році в розрізі факультетів і форм навчання.

Таблиця 1.6

**Контингент студентів відокремлених структурних підрозділів Уманського НУС (станом на 01.01.2016 р.)**

| Відокремлений структурний підрозділ Уманського НУС | Всього      | Всього за дз | Всього за км | Денна форма навчання |             |            | Заочна форма навчання |            |            |
|----------------------------------------------------|-------------|--------------|--------------|----------------------|-------------|------------|-----------------------|------------|------------|
|                                                    |             |              |              | всього               | дз          | км         | всього                | дз         | км         |
| Ананьївський агроекономічний коледж                | <b>259</b>  | 230          | 29           | 213                  | 212         | 1          | 46                    | 18         | 28         |
| Городищенський коледж                              | <b>441</b>  | 290          | 151          | 355                  | 264         | 91         | 86                    | 26         | 60         |
| Тальнівський будівельно-економічний коледж         | <b>365</b>  | 280          | 85           | 351                  | 270         | 81         | 14                    | 10         | 4          |
| Тальянківський агротехнічний коледж                | <b>903</b>  | 643          | 260          | 599                  | 586         | 13         | 304                   | 57         | 247        |
| Агротехнічний коледж                               | <b>911</b>  | 696          | 215          | 748                  | 593         | 155        | 163                   | 103        | 60         |
| Чигиринський економіко-правовий коледж             | <b>182</b>  | 118          | 64           | 182                  | 118         | 64         | -                     | -          | -          |
| Шевченківський коледж                              | <b>471</b>  | 382          | 89           | 383                  | 301         | 82         | 88                    | 81         | 7          |
| <b>Разом</b>                                       | <b>3532</b> | <b>2639</b>  | <b>893</b>   | <b>2831</b>          | <b>2344</b> | <b>487</b> | <b>701</b>            | <b>295</b> | <b>406</b> |

Таблиця 1.7

## Переведення та відрахування здобувачів вищої освіти Уманського НУС у 2015 році

| Причини вибуття                                                   | Факультет агрономії |       |    | Факультет лісового і садово-паркового господарства |       |    | Факультет плодовоовочівництва, екології та захисту рослин |       |    | Інженерно-технологічний факультет |       |    | Факультет економіки і підприємництва |       |     | Факультет менеджменту |       |    | Разом  |       |     |
|-------------------------------------------------------------------|---------------------|-------|----|----------------------------------------------------|-------|----|-----------------------------------------------------------|-------|----|-----------------------------------|-------|----|--------------------------------------|-------|-----|-----------------------|-------|----|--------|-------|-----|
|                                                                   | всього              | з них |    | всього                                             | з них |    | всього                                                    | з них |    | всього                            | з них |    | всього                               | з них |     | всього                | з них |    | всього | з них |     |
|                                                                   |                     | ДЗ    | КМ |                                                    | ДЗ    | КМ |                                                           | ДЗ    | КМ |                                   | ДЗ    | КМ |                                      | ДЗ    | КМ  |                       | ДЗ    | КМ |        | ДЗ    | КМ  |
| 1                                                                 | 2                   | 3     | 4  | 5                                                  | 6     | 7  | 8                                                         | 9     | 10 | 11                                | 12    | 13 | 14                                   | 15    | 16  | 17                    | 18    | 19 | 20     | 21    | 22  |
| <b>Денна форма навчання</b>                                       |                     |       |    |                                                    |       |    |                                                           |       |    |                                   |       |    |                                      |       |     |                       |       |    |        |       |     |
| Випуск                                                            | 144                 | 137   | 7  | 127                                                | 77    | 50 | 182                                                       | 157   | 25 | 179                               | 125   | 54 | 184                                  | 36    | 148 | 107                   | 42    | 65 | 923    | 574   | 349 |
| Переведено в інший ВНЗ                                            | 2                   | 2     | -  | -                                                  | -     | -  | 1                                                         | 1     | -  | 1                                 | 1     | -  | -                                    | -     | -   | 1                     | -     | 1  | 5      | 4     | 1   |
| Переведено на іншу форму навчання                                 | 12                  | 9     | 3  | 1                                                  | -     | 1  | 4                                                         | 2     | 2  | 5                                 | -     | 5  | 24                                   | 1     | 23  | 6                     | -     | 6  | 52     | 12    | 40  |
| Переведено до іншого структурного підрозділу                      | 4                   | -     | 4  | 3                                                  | -     | 3  | 5                                                         | -     | 5  | 1                                 | -     | 1  | 5                                    | -     | 5   | -                     | -     | -  | 18     | -     | 18  |
| Відраховано через порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку | 4                   | 1     | 3  | -                                                  | -     | -  | 8                                                         | 3     | 5  | 2                                 | -     | 2  | 2                                    | 1     | 1   | 4                     | 1     | 3  | 20     | 6     | 14  |
| Відраховано через академічну заборгованість                       | 17                  | 13    | 4  | 4                                                  | 3     | 1  | 7                                                         | 6     | 1  | 18                                | 15    | 3  | 6                                    | 1     | 5   | 13                    | -     | 13 | 65     | 38    | 27  |
| Відраховано за власним бажанням                                   | 4                   | 3     | 1  | 7                                                  | 2     | 5  | 5                                                         | 3     | 2  | 2                                 | 2     | -  | 4                                    | -     | 4   | 7                     | -     | 7  | 29     | 10    | 19  |

|                                                                   |     |     |     |     |     |     |     |     |    |     |     |     |     |    |     |     |     |     |      |      |      |
|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|----|-----|-----|-----|-----|----|-----|-----|-----|-----|------|------|------|
| Переведено на старші курси                                        | 258 | 230 | 28  | 163 | 122 | 41  | 344 | 316 | 28 | 255 | 198 | 57  | 383 | 34 | 349 | 236 | 63  | 173 | 1639 | 963  | 676  |
| Інші причини вибуття                                              | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -  | -   | -   | -   | -   | -  | -   | 1   | -   | 1   | 1    | -    | 1    |
| Всього                                                            | 445 | 395 | 50  | 305 | 204 | 101 | 556 | 488 | 68 | 463 | 341 | 122 | 608 | 73 | 535 | 375 | 106 | 269 | 2752 | 1607 | 1145 |
| <b>Заочна форма навчання</b>                                      |     |     |     |     |     |     |     |     |    |     |     |     |     |    |     |     |     |     |      |      |      |
| Випуск                                                            | 92  | 60  | 32  | 75  | 18  | 57  | 98  | 59  | 39 | 46  | 11  | 35  | 299 | 10 | 289 | 97  | 24  | 73  | 707  | 182  | 525  |
| Переведено в інший ВНЗ                                            | -   | -   | -   | -   | -   | -   | 1   | 1   | -  | -   | -   | -   | -   | -  | -   | -   | -   | -   | 1    | 1    | -    |
| Переведено на іншу форму навчання                                 | 3   | -   | 3   | 2   | -   | 2   | 2   | -   | 2  | 1   | -   | 1   | 7   | -  | 7   | 1   | -   | 1   | 16   | -    | 16   |
| Переведено до іншого структурного підрозділу                      | -   | -   | -   | 1   | 1   | -   | -   | -   | -  | -   | -   | -   | -   | -  | -   | 1   | -   | 1   | 2    | 1    | 1    |
| Відраховано через порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку | 4   | -   | 4   | 3   | -   | 3   | 8   | 2   | 6  | 3   | -   | 3   | 5   | -  | 5   | 4   | -   | 4   | 27   | 2    | 25   |
| Відраховано через академічну заборгованість                       | 21  | 12  | 9   | 2   | 1   | 1   | -   | -   | -  | 7   | 3   | 4   | 11  | -  | 11  | 6   | -   | 6   | 47   | 16   | 31   |
| Відраховано за власним бажанням                                   | 5   | 2   | 3   | 1   | -   | 1   | 3   | 1   | 2  | 5   | 1   | 4   | 22  | 1  | 21  | -   | -   | -   | 36   | 5    | 31   |
| Переведено на старші курси                                        | 188 | 121 | 67  | 139 | 38  | 101 | 165 | 119 | 46 | 132 | 25  | 107 | 617 | 22 | 595 | 137 | 31  | 106 | 1378 | 356  | 1022 |
| Інші причини вибуття                                              | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -  | -   | -   | -   | -   | -  | -   | -   | -   | -   | -    | -    | -    |
| Всього                                                            | 313 | 195 | 118 | 223 | 58  | 165 | 277 | 182 | 95 | 194 | 40  | 154 | 961 | 33 | 928 | 246 | 55  | 191 | 2214 | 563  | 1651 |

У 2015 році зі складу студентів Уманського НУС вибуло 4966 осіб.

Основні причини вибуття студентів:

- випуск 1630 осіб (ДФН – 923 особи, ЗФН – 707 осіб);
- переведено на старші курси 3017 осіб (ДФН – 1639 осіб, ЗФН – 1378 осіб);
- переведено на іншу форму навчання 68 осіб (ДФН 52 особи, ЗФН 16 осіб);
- відраховано за академічну заборгованість 112 осіб (ДФН 65 осіб, ЗФН 47 осіб);
- відраховано за власним бажанням 65 осіб (ДФН 29 осіб, ЗФН 36 осіб);
- відраховано за порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку 47 осіб (ДФН 20 осіб, ЗФН 27 осіб).

Складна суспільно-політична ситуація, яка спричинила військовий конфлікт на Сході України та анексію АР Крим призвели до неможливості подальшого перебування на небезпечних територіях, вимушене переселення багатьох родин до інших регіонів України. Бажання продовжувати навчання змусило значну кількість студентів південно-східних областей шукати можливість отримати вищу освіту у навчальних закладах, розташованих в інших областях країни.

В Уманському НУС навчається десять студентів із навчальних закладів Донецької, Луганської областей та Криму. Усіх студентів-переселенців забезпечено місцями в гуртожитку університету.

### **1.3. Профорієнтаційна робота**

Одним із найважливіших завдань університету на етапі формування контингенту студентів є професійна орієнтація молоді та робота з потенційними абітурієнтами.

З метою поліпшення якісного складу вступників, їх профорієнтації, забезпечення високого конкурсу керівництвом університету, приймальною комісією, відділом працевлаштування та довузівської підготовки протягом року проведено ряд профорієнтаційних заходів, зокрема: «Дні відкритих дверей», виховні години для школярів, зустрічі з батьками випускників загальноосвітніх шкіл і випускниками коледжів, екскурсії університетом і майстри-класи для потенційних абітурієнтів, участь в акціях «Випускник», що організовуються центрами зайнятості, виготовлення та розповсюдження профорієнтаційної продукції, спілкування з абітурієнтами з використанням соціальних мереж у режимі on-line, налагоджено співпрацю з Ладизенським освітнім округом під назвою «Школа творчого розвитку дитини», працювали курси підготовки до ЗНО, проведені акції «Зелена школа», на базі загальноосвітніх шкіл № 3, 7, 8 та НВК педагогічного ліцею м. Умані створено ліцейні класи від університету, продовжено роботу Центру професійного консультування та розвитку тощо (табл. 1.8).

В університеті в 2015 році розпочало своє функціонування підготовче відділення. Його слухачами стали абітурієнти 2015 та минулих років, які не здали основну сесію зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) або не вступили до вищого навчального закладу освіти. Слухачі підготовчого відділення проходять фундаментальну підготовку до ЗНО наступного року та мають можливість паралельно здобути робітничу професію «Водій категорії «В» або «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва категорії «А1».

Станом на 14 грудня 2015 року кількість громадян України, які проходять довузівську підготовку в університеті, становить 59 осіб, яким пропонується денні та суботні програми тривалістю 8–9 місяців. Найбільш популярними на сьогодні виявляються суботні програми, на яких навчається майже 70% слухачів. Найбільше абітурієнтів вивчають українську мову та літературу, математику, біологію та географію.



Таблиця 1.8

**Профорієнтаційні заходи, проведені  
в Уманському національному університеті садівництва, 2015 р.**

| № з/п | Заходи                                                                                                                                                                           | Термін виконання                 |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| 1.    | День відкритих дверей за участю випускників шкіл                                                                                                                                 | 31 січня,<br>6 листопада 2015 р. |
| 2.    | День факультету плодощовчівництва, екології та захисту рослин                                                                                                                    | 10 березня 2015 р.               |
| 3.    | День факультету економіки і підприємництва                                                                                                                                       | 12 березня 2015 р.               |
| 4.    | День факультету менеджменту                                                                                                                                                      | 12 березня 2015 р.               |
| 5.    | День факультету агрономії                                                                                                                                                        | 20 березня 2015 р.               |
| 6.    | День факультету лісового і садово-паркового господарства                                                                                                                         | 25 березня 2015 р.               |
| 7.    | День інженерно-технологічного факультету                                                                                                                                         | 6 квітня 2015 р.                 |
| 8.    | Проведення акції озеленення в загальноосвітніх школах м. Умань та району «Посади дерево»                                                                                         | квітень, травень 2015 р.         |
| 9.    | Організація та проведення профорієнтаційної роботи в рамках виховних годин у випускних класах загальноосвітніх шкіл міста Умані та району                                        | березень, вересень 2015р.        |
| 10.   | Участь у батьківських зборах у 10-тих та 11-тих класах загальноосвітніх шкіл міста Умані та району                                                                               | травень, вересень 2015р.         |
| 11.   | Проведення профорієнтаційних виховних годин з випускниками загальноосвітніх шкіл і коледжів Черкаської, Вінницької, Кіровоградської, Одеської, Миколаївської, Київської областей | жовтень-листопад 2015р.          |
| 12.   | Формування бази даних абітурієнтів і здійснення адресної розсилки профорієнтаційної продукції університету                                                                       | червень, грудень 2015 р.         |
| 13.   | Професійне тестування випускників шкіл                                                                                                                                           | протягом року                    |
| 14.   | Виїзди з концертними програмами в навчальні заклади навколишніх районних центрів                                                                                                 | вересень-листопад 2015р.         |
| 15.   | Випуск профорієнтаційної рубрики «Абітурієнту» у газеті Уманського НУС «Університетські вісті»                                                                                   | 20 січня 2015 р.                 |
| 16.   | Участь в ярмарці професій у Гайворонському політехнічному коледжі, м. Гайворон Кіровоградської обл.                                                                              | 22 січня 2015 р.                 |
| 17.   | Участь в ярмарці професій у ВСП Городищенський коледж, м. Городище Черкаської обл.                                                                                               | 30 січня 2015 р.                 |
| 18.   | Участь в акції «Випускник–2015», смт Катеринопіль Черкаської обл.                                                                                                                | 12 березня 2015р.                |
| 19.   | Участь в ярмарці професій у Тальянківському агротехнічному коледжі, с. Тальянки Тальнівського району Черкаської обл.                                                             | 20 березня 2015 р.               |
| 20.   | Участь в ярмарці професій в Ананьївському аграрно-економічному коледжі, м. Ананьїв Одеської обл.                                                                                 | 23 березня 2015 р.               |
| 21.   | Участь в акції «Випускник–2015», м. Тетіїв Київської обл.                                                                                                                        | 15 квітня 2015 р.                |
| 22.   | Участь в акції «Випускник–2015», смт. Любашівка Одеської обл.                                                                                                                    | 22 квітня 2015 р.                |

|     |                                                                                                                                                          |                              |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 23. | Розсилка листів-подяк на ім'я директорів шкіл за підготовку студентів-відмінників та студентів з активною громадською позицією                           | травень 2015 р.              |
| 24. | Проведення екскурсій для учнів загальноосвітніх шкіл м. Умань у рамках літніх таборів по території, до оранжереї, музею університету та парку «Софіївка» | червень 2015 р.              |
| 25. | Участь в акції «Випускник–2016», м. Чигирин Черкаської обл.                                                                                              | листопад 2015 р.             |
| 26. | Участь в акції «Випускник–2015», м. Добровеличківка Кіровоградської обл.                                                                                 | листопад 2015 р.             |
| 27. | Участь в акції «Випускник–2015», м. Христинівка Черкаської обл.                                                                                          | листопад 2015 р.             |
| 28. | Участь в акції «Випускник–2016», м. Чечельник Вінницької обл.                                                                                            | листопад 2015 р.             |
| 29. | Участь в акції «Випускник–2016», м. Умань                                                                                                                | 24 листопада 2015 р.         |
| 30. | Спілкування з випускниками шкіл з використанням соціальних мереж у режимі on-line                                                                        | протягом року                |
| 31. | Анкетування абітурієнтів з метою моніторингу мотивів обрання Уманського НУС                                                                              | липень-серпень 2015 р.       |
| 32. | Відкриття ліцейних класів при загальноосвітніх школах                                                                                                    | протягом року                |
| 33. | Конкурс «Молодий науковець» серед учнів 10–11 класів                                                                                                     | жовтень 2015 – лютий 2016 р. |

Упродовж 2014–2015 навчального року на підготовчих курсах навчалось 35 осіб. Тобто, у поточному році кількість слухачів перевищила минулорічний показник. Такому стану, передусім, сприяло відкриття підготовчого відділення з денною формою навчання для випускників минулих років і групи слухачів з вивчення англійської мови.

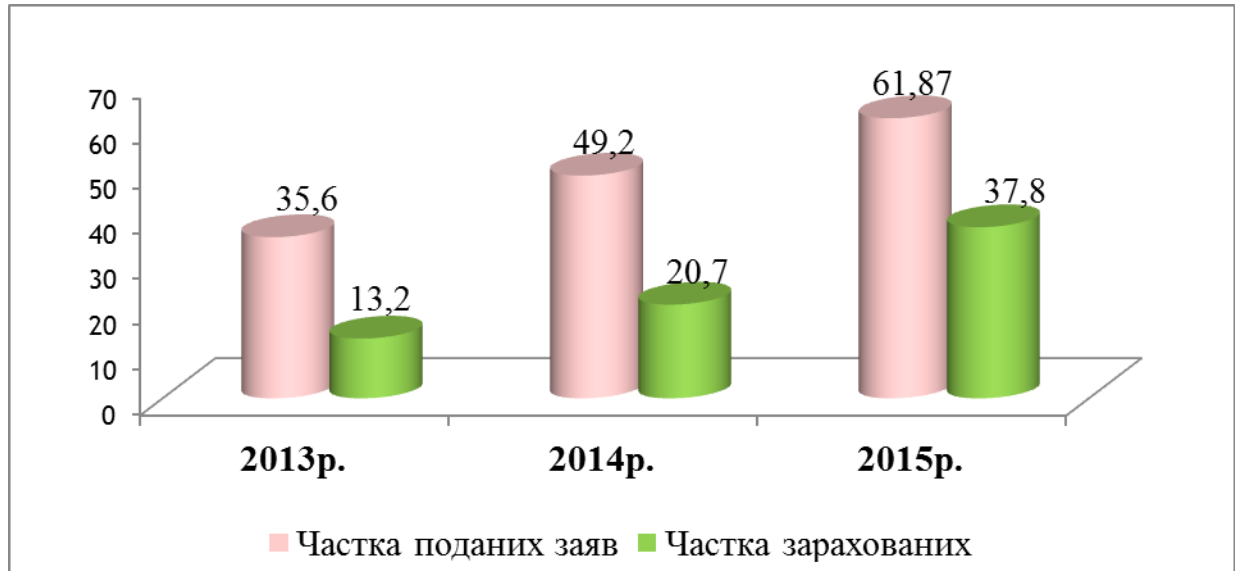
#### 1.4. Прийом на навчання

Прийом студентів до університету в 2015 році здійснювався відповідно з планом державного замовлення та ліцензованим обсягом за «Правилами прийому до Уманського національного університету садівництва».

Кількість поданих заяв на перший курс склала 2190. Найбільше заяв подано на напрями підготовки агрономія, менеджмент, лісове і садово-паркове господарство, готельно-ресторанна справа, туризм.

Слід зазначити, що частка електронних заяв з кожним роком зростає, і у звітному році становила 61,87%. У структурі зарахованих студентів 37,8%

становлять заяви, подані за допомогою електронного вступу (рис. 1.3).



**Рис. 1.3. Питома вага електронних заяв від загальної кількості поданих заяв та зарахованих абітурієнтів, %**

Контингент студентів першокурсників формувався в основному з абітурієнтів центральних регіонів України, а саме Вінницької області – 15,1%, Черкаської області – 50,1%, Кіровоградської області – 20,1%, решту – 14,7% становили абітурієнти з Київської, Одеської, Миколаївської областей та інших.

Учасники цільового прийому, передбаченого Постановою Кабінету Міністрів України від 29.06.1999 р. № 1159 «Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості», зарахувались на навчання за окремим конкурсом на здобуття освітнього рівня бакалавра. Так, за квотою прийому сільської молоді на підготовку фахівців у вищих аграрних навчальних закладах до Уманського НУС зараховано 46 осіб.

В 2015 році до університету на різні курси, форми навчання, зараховано 1765 осіб, що порівняно з 2014 роком менше на 256 за рахунок зменшення вступників за ОР «Бакалавр» та ОКР «Спеціаліст». Доведене університету державне замовлення було виконано в повному обсязі. Кількість зарахованих за ОР «Бакалавр» склала 861 осіб, що на 222 особи менше у порівнянні з минулим роком (табл. 1.9).

Таблиця 1.9

**Зараховано за освітнім рівнем «Бакалавр»  
на базі загальної середньої освіти (станом на 01.09.2015 р.)**

| Напрямок підготовки                                                            | ДФН        |            |            |                                 | ЗФН        |           |           |                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|---------------------------------|------------|-----------|-----------|---------------------------------|
|                                                                                | 2013р.     | 2014р.     | 2015р.     | 2015 р.<br>до<br>2014р.,<br>(±) | 2013р.     | 2014р.    | 2015р.    | 2015 р.<br>до<br>2014р.,<br>(±) |
| Економіка підприємств                                                          | 36         | 26         | 11         | -15                             | 13         | 12        | 1         | -11                             |
| Управління персоналом та економіка праці                                       | 0          | 21         | 12         | -9                              | 0          | 0         | 0         | 0                               |
| Маркетинг                                                                      | 10         | 22         | 11         | -11                             | 2          | 0         | 1         | 1                               |
| Фінанси і кредит                                                               | 32         | 19         | 18         | -1                              | 11         | 5         | 2         | -3                              |
| Облік і аудит                                                                  | 25         | 28         | 17         | -11                             | 4          | 6         | 1         | -5                              |
| Менеджмент                                                                     | 56         | 44         | 37         | -7                              | 8          | 6         | 1         | -5                              |
| Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування | 25         | 30         | 24         | -6                              | 1          | 5         | 0         | -5                              |
| Харчові технологія та інженерія                                                | 37         | 43         | 35         | -8                              | 9          | 9         | 0         | -9                              |
| Агрономія                                                                      | 143        | 128        | 102        | -26                             | 50         | 23        | 6         | -17                             |
| Лісове і садово-паркове господарство                                           | 41         | 48         | 31         | -17                             | 5          | 5         | 1         | -4                              |
| Геодезія, картографія та землеустрій                                           | 0          | 12         | 6          | -6                              |            | 0         | 0         | 0                               |
| Захист рослин                                                                  | 25         | 22         | 8          | -14                             | 0          | 0         | 0         | 0                               |
| Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва                     | 25         | 27         | 22         | -5                              | 0          | 1         | 0         | -1                              |
| Готельно-ресторанна справа                                                     | 6          | 14         | 25         | 11                              | 0          | 0         | 0         | 0                               |
| Туризм                                                                         | 24         | 19         | 25         | 6                               | 0          | 0         | 0         | 0                               |
| <b>ОП «БАКАЛАВР», всього</b>                                                   | <b>485</b> | <b>503</b> | <b>384</b> | <b>-119</b>                     | <b>103</b> | <b>72</b> | <b>13</b> | <b>-59</b>                      |

Випускників технікумів та коледжів зараховували на 2 та 3 курси з нормативним терміном навчання. Переважну кількість зарахованих абітурієнтів на основі ОКР «Молодший спеціаліст» становили випускники відокремлених структурних підрозділів Уманського НУС – 67% (табл. 1.10). Слід відмітити, що у 2015 році випускники технікумів та коледжів надавали перевагу аграрним та технічним напрямам. Це пояснюється, відновленням престижності аграрного виробництва та більшою кількістю державного

замовлення на цих напрямках підготовки.

Таблиця 1.10

**Зараховано за скороченим терміном навчання за освітнім рівнем  
«Бакалавр» (станом на 01.09.2015 р.)**

| Напрямок                                                                 | ДФН        |            |            |                                 | ЗФН        |            |            |                                 |
|--------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|---------------------------------|------------|------------|------------|---------------------------------|
|                                                                          | 2013р.     | 2014р.     | 2015р.     | 2015 р.<br>до<br>2014р.,<br>(±) | 2013р.     | 2014р.     | 2015р.     | 2015 р.<br>до<br>2014р.,<br>(±) |
| Економіка підприємств                                                    | 12         | 11         | 8          | -3                              | 22         | 3          | 4          | 1                               |
| Управління персоналом та економіка праці                                 |            |            | 1          | 1                               |            |            | 0          | 0                               |
| Маркетинг                                                                | 9          | 6          | 4          | -2                              | 25         | 18         | 20         | 2                               |
| Фінанси і кредит                                                         | 32         | 20         | 30         | 10                              | 53         | 34         | 40         | 6                               |
| Облік і аудит                                                            | 36         | 22         | 19         | -3                              | 121        | 108        | 75         | -33                             |
| Менеджмент                                                               | 8          | 6          | 14         | 8                               | 18         | 3          | 8          | 5                               |
| Екологія, охорона навкол. середовища та збалансоване природокористування | 1          | 1          | 1          | 0                               | 0          | 4          | 4          | 0                               |
| Харчові технологія та інженерія                                          | 18         | 28         | 39         | 11                              | 22         | 7          | 12         | 5                               |
| Геодезія, картографія та землеустрій                                     |            |            | 3          | 3                               |            |            | 0          | 0                               |
| Агрономія                                                                | 31         | 53         | 40         | -13                             | 31         | 42         | 35         | -7                              |
| Лісове і садово-паркове господарство                                     | 27         | 23         | 18         | -5                              | 15         | 34         | 21         | -13                             |
| Захист рослин                                                            | 2          | 4          | 1          | -3                              | 0          | 0          | 0          | 0                               |
| Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва               | 18         | 40         | 34         | -6                              | 0          | 37         | 30         | -7                              |
| Готельно-ресторанна справа                                               | 0          | 4          | 2          | -2                              |            | 0          | 0          | 0                               |
| Туризм                                                                   | 0          | 0          | 1          | 1                               |            | 0          | 0          | 0                               |
| <b>ОР «БАКАЛАВР», всього</b>                                             | <b>194</b> | <b>218</b> | <b>215</b> | <b>-3</b>                       | <b>307</b> | <b>290</b> | <b>249</b> | <b>-41</b>                      |

Протягом останніх трьох років спостерігається зменшення бажаючих продовжити навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст. Так у 2015 році порівняно з 2014 роком кількість студентів за ОКР «Спеціаліст» зменшилась на 30,5% денної форми навчання, та на 7,4% на заочній формі навчання (табл. 1.11).

Таблиця 1.11

**Зарахування за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст»  
(станом на 01.09.2015р.)**

| Спеціальність                                                                  | ДФН        |            |            |                                | ЗФН        |            |            |                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|--------------------------------|------------|------------|------------|---------------------------------|
|                                                                                | 2013р.     | 2014р.     | 2015р.     | 2015р.<br>до<br>2014р.,<br>(±) | 2013р.     | 2014р.     | 2015р.     | 2015 р.<br>до<br>2014р.,<br>(±) |
| Економіка підприємства                                                         | 18         | 9          | 18         | 9                              | 28         | 24         | 16         | -8                              |
| Маркетинг                                                                      | 7          | 6          | 6          | 0                              | 13         | 7          | 9          | 2                               |
| Фінанси і кредит                                                               | 57         | 16         | 18         | 2                              | 44         | 33         | 24         | -9                              |
| Облік і аудит                                                                  | 42         | 17         | 19         | 2                              | 75         | 60         | 47         | -13                             |
| Менеджмент організацій і адміністрування                                       | 27         | 18         | 15         | -3                             | 25         | 17         | 7          | -10                             |
| Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності                                     | 18         | 10         | 8          | -2                             | 23         | 7          | 13         | 6                               |
| Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування | 11         | 17         | 14         | -3                             | 0          | 0          | 0          | 0                               |
| Технологія зберігання і переробки зерна                                        | 18         | 36         | 23         | -13                            | 0          | 0          | 0          | 0                               |
| Технології зберігання, консервування та переробки плодів і овочів              | 39         | 37         | 15         | -22                            | 26         | 15         | 8          | -7                              |
| Агрономія                                                                      | 33         | 55         | 22         | -33                            | 44         | 30         | 35         | 5                               |
| Плодоовочівництво і виноградарство                                             | 47         | 26         | 5          | -21                            | 42         | 23         | 29         | 6                               |
| Лісове господарство                                                            | 27         | 22         | 21         | -1                             | 21         | 12         | 25         | 13                              |
| Садово-паркове господарство                                                    | 13         | 35         | 15         | -20                            | 22         | 14         | 11         | -3                              |
| Захист рослин                                                                  | 22         | 10         | 10         | 0                              | 0          | 0          | 0          | 0                               |
| Процеси, машини та обладнання АПП                                              | 29         | 30         | 30         | 0                              | 0          | 0          | 0          | 0                               |
| <b>ОКР «СПЕЦІАЛІСТ», всього</b>                                                | <b>408</b> | <b>344</b> | <b>239</b> | <b>-105</b>                    | <b>363</b> | <b>242</b> | <b>224</b> | <b>-18</b>                      |

Варто відмітити, що скорочення кількості студентів на заочній формі навчання спостерігається майже за усіма спеціальностями. Слід зазначити, що при загальному зменшенні кількості зарахованих спеціалістів на денну форму навчання на спеціальності економіка підприємства та на заочну форму навчання на спеціальності лісове господарство їх кількість зросла удвічі

порівняно з 2014 роком. Найбільш суттєве зменшення (в порівнянні з попереднім періодом), з числа зарахованих спостерігаються на спеціальностях технології зберігання, консервування та переробки плодів і овочів на 22 особи денної форми навчання; агрономія на 33 особи денної форми навчання; плодоовочівництво і виноградарство на 21 особу денної форми навчання; садово-паркове господарство на 20 осіб денної форми навчання; облік і аудит заочної форми навчання на 13 осіб; менеджмент організацій і адміністрування заочної форми навчання на 10 осіб.

У зв'язку зі збільшенням кількості ліцензованих спеціальностей за освітнім рівнем «Магістр» збільшення контингенту спостерігається на денній формі навчання на 98 осіб. Не зважаючи на збільшення загального ліцензованого обсягу за освітнім рівнем «Магістр», кількість зарахованих зменшилась на 9 осіб заочної форми навчання (табл. 1.12).

Таблиця 1.12

**Зарахування за освітнім рівнем «Магістр» (станом на 01.09.2015 р.)**

| Напрямок                                                                                 | ДФН      |          |          |                                 | ЗФН      |          |          |                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|----------|---------------------------------|----------|----------|----------|---------------------------------|
|                                                                                          | 2013р.   | 2014р.   | 2015р.   | 2015 р.<br>до<br>2014р.,<br>(±) | 2013р.   | 2014р.   | 2015р.   | 2015 р.<br>до<br>2014р.,<br>(±) |
| <b>1</b>                                                                                 | <b>2</b> | <b>3</b> | <b>4</b> | <b>5</b>                        | <b>6</b> | <b>7</b> | <b>8</b> | <b>9</b>                        |
| Економіка підприємства                                                                   | 15       | 15       | 15       | 0                               | 0        | 0        | 0        | 0                               |
| Маркетинг                                                                                | 14       | 11       | 19       | 8                               | 0        | 0        | 0        | 0                               |
| Фінанси і кредит                                                                         | 25       | 23       | 25       | 2                               | 0        | 0        | 0        | 0                               |
| Облік і аудит                                                                            | 25       | 17       | 25       | 8                               | 25       | 25       | 25       | 0                               |
| Менеджмент організацій і адміністрування                                                 | 25       | 20       | 25       | 5                               | 21       | 17       | 17       | 0                               |
| Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності                                               | 19       | 7        | 13       | 6                               | 0        | 0        | 0        | 0                               |
| Логістика                                                                                | -        | -        | 20       | 20                              | -        | -        | 0        | 0                               |
| Прикладна екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування | 0        | 15       | 15       | 0                               | 0        | 0        | 0        | 0                               |
| Технологія зберігання і переробки зерна                                                  | 0        | 0        | 20       | 20                              | 0        | 0        | 0        | 0                               |
| Технології зберігання, консервування та переробки                                        | 15       | 12       | 12       | 0                               | 14       | 15       | 9        | -6                              |

|                                    |            |            |            |           |           |            |            |           |
|------------------------------------|------------|------------|------------|-----------|-----------|------------|------------|-----------|
| плодів і овочів                    |            |            |            |           |           |            |            |           |
| Агрономія                          | 19         | 17         | 33         | 16        | 15        | 38         | 40         | 2         |
| Селекція і генетика с.-г. культур  | 16         | 13         | 15         | 2         | 0         | 0          | 0          | 0         |
| Насінництво та насіннєзнавство     | 0          | 7          | 10         | 3         | 0         | 0          | 0          | 0         |
| Плодоовочівництво і виноградарство | 20         | 20         | 20         | 0         | 19        | 20         | 15         | -5        |
| Технології закритого ґрунту        | 18         | 19         | 18         | -1        | 0         | 0          | 0          | 0         |
| Лісове господарство                | 12         | 9          | 15         | 6         | 0         | 0          | 0          | 0         |
| Садово-паркове господарство        | 10         | 14         | 10         | -4        | 0         | 0          | 0          | 0         |
| Захист рослин                      | 8          | 8          | 15         | 7         | 0         | 0          | 0          | 0         |
| Процеси, машини та обладнання АПП  | 10         | 10         | 10         | 0         | 0         | 0          | 0          | 0         |
| <b>ОР «МАГІСТР», всього</b>        | <b>251</b> | <b>237</b> | <b>335</b> | <b>98</b> | <b>94</b> | <b>115</b> | <b>106</b> | <b>-9</b> |

Не зважаючи на збільшення кількості зарахованих магістрів, загальний контингент зарахованих у 2015 році зменшився і знаходиться приблизно на рівні 2011 року. Зменшення відбулось за рахунок зниження показників зарахування на освітній рівень «Бакалавр» та «Спеціаліст» денної та заочної форм навчання.

### **1.5. Розробка, впровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців**

За звітний період університет розширив спектр надання освітніх послуг, запровадивши нові спеціальності підготовки здобувачів вищої освіти.

У 2015 році ліцензовано дві спеціальності підготовки здобувачів вищої освіти за ОР «Магістр» – «Технологія зберігання і переробки зерна», «Логістика». Також пройшли акредитацію спеціальності з підготовки здобувачів вищої освіти за ОКР «Спеціаліст» – «Захист рослин», за ОР «Магістр» – «Прикладна екологія та збалансоване природокористування», «Насінництво і насіннєзнавство» (табл. 1.13).



Таблиця 1.13

**Інформація про акредитацію та ліцензування спеціальностей та напрямів підготовки в Уманському національному університеті садівництва**

| № з/п                         | Шифр і назва спеціальностей                                         |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| <b>Виконано в 2015 р.</b>     |                                                                     |
| <b><i>Акредитація</i></b>     |                                                                     |
| 1                             | 7.09010301 «Захист рослин»                                          |
| 2                             | 8.04010602 «Прикладна екологія та збалансоване природокористування» |
| 3                             | 8.09010108 «Насінництво і насіннєзнавство»                          |
| <b><i>Ліцензування</i></b>    |                                                                     |
| 4                             | 8.05170101 «Технологія зберігання і переробки зерна»                |
| 5                             | 8.03060107 «Логістика»                                              |
| <b>Заплановано на 2016 р.</b> |                                                                     |
| <b><i>Ліцензування</i></b>    |                                                                     |
| 6                             | 162 «Біотехнології та біоінженерія»                                 |
| 7                             | 191 «Біологія»                                                      |

Швидко оновлення наукових досліджень, пошук цікавих, практично орієнтованих навчальних програм із максимальним наближенням до стандартів європейської освіти із збереженням кращих традицій вітчизняної, вимагає впровадження в освітній процес нових напрямів підготовки та спеціальностей. В університеті постійно ведеться робота з ліцензування та акредитації спеціальностей.

Ректоратом університету контролюється рівень навчально-методичного забезпечення дисциплін, навчальних планів ОР «Бакалавра», ОКР «Спеціаліста» і ОР «Магістра».

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» з метою забезпечення університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти був створений відділ моніторингу якості освіти, завданнями якого є посилення орієнтації управління на якісні аспекти освітнього процесу, забезпечення всіх рівнів управління інформацією щодо якості освіти, підвищення якості

підготовки фахівців шляхом здійснення цілеспрямованого моніторингу навчальних досягнень студентів, вивчення потреб суспільства в освітніх послугах і держави в кваліфікованих фахівцях, змін попиту на ринку праці, а також інших заходів, розроблених у відповідності до концепції розвитку Уманського НУС.

## **1.6. Практична підготовка**

Невід’ємною складовою частиною освітнього процесу є практична підготовка здобувачів вищої освіти, яка в Уманському НУС здійснюється шляхом проходження практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

У 2015 році проводилася активна робота з удосконалення практичної підготовки студентів. Так, на випускових кафедрах, в умовах наближених до виробничих, здійснювались не лише виробничі практики, а й навчальні, що дозволило повністю та якісно реалізувати розроблені наскрізні програми практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Більшість випускових кафедр мають свої філії на виробництві, методичні кабінети з дипломного та курсового проектування з відповідним набором навчальної та методичної літератури, комп’ютерні класи. Крім того, кафедри збільшують частку занять, які проводяться безпосередньо на виробництві, оновлюються робочі місця, проводяться екскурсії, ділові ігри, застосовуються макетні зразки агрегатів, лабораторні стенди, мультимедійні та комп’ютерні програми, що імітують реальні виробничі ситуації тощо. Для практичної підготовки студентів використовується навчально-науково-виробничий відділ університету та близько 160 виробничих баз господарств і підприємств Черкаської, Вінницької, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської та інших областей України. У таблиці 1.14 наведено проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти у 2015 році в розрізі регіонів.

Таблиця 1.14

**Проходження виробничої практики здобувачів вищої освіти у 2016 році за регіонами**

| Освітній<br>рівень | Всього<br>студентів<br>проходило<br>практику | У тому числі за регіонами |     |                      |      |                           |      |                    |     |                      |      |           |      | Проходили<br>практику на<br>підставі<br>довгострокових<br>(термін 2 і<br>більше років)<br>договорів (осіб) |
|--------------------|----------------------------------------------|---------------------------|-----|----------------------|------|---------------------------|------|--------------------|-----|----------------------|------|-----------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    |                                              | Київська<br>область       |     | Вінницька<br>область |      | Кіровоградська<br>область |      | Одеська<br>область |     | Черкаська<br>область |      | та інші   |      |                                                                                                            |
|                    |                                              | кількість                 | %   | кількість            | %    | кількість                 | %    | кількість          | %   | кількість            | %    | кількість | %    | кількість                                                                                                  |
| Бакалавр           | 930                                          | 83                        | 8,9 | 168                  | 18,0 | 202                       | 21,7 | 91                 | 9,8 | 273                  | 29,4 | 113       | 12,2 | 96                                                                                                         |
| Спеціаліст         | 320                                          | 18                        | 5,6 | 61                   | 19,1 | 56                        | 17,5 | 27                 | 8,4 | 137                  | 42,8 | 21        | 6,5  | 25                                                                                                         |
| Магістр            | 370                                          | 34                        | 9,2 | 69                   | 18,6 | 43                        | 11,6 | 29                 | 7,8 | 152                  | 41,1 | 43        | 11,6 | 23                                                                                                         |
| Всього             | 1620                                         | 135                       | 8,3 | 298                  | 18,4 | 301                       | 18,6 | 147                | 9,0 | 562                  | 34,7 | 177       | 10,9 | 144                                                                                                        |

У 2015 році виробничу практику проходили студенти денної форми навчання за ОР «Бакалавр» 930 осіб, ОКР «Спеціаліст» – 320 осіб, ОР «Магістр» – 370 осіб. Найбільша кількість студентів проходила виробничу практику на підприємствах, організаціях і установах Черкаської області 562 особи або 34,7%, у Кіровоградській області 301 особа або 18,6%, у Вінницькій області 298 осіб або 18,4% за всіма освітніми рівнями.

Крім того студенти інженерно-технологічного факультету проходять виробничу практику на підставі довгострокових договорів (термін 2 і більше років).

Основною базою практичної підготовки студентів в університеті є навчально-науково-виробничий відділ. У структурі відділу є дослідне поле, дослідні садки, виноградники, ягідники, дослідні овочеві ділянки, поля для виробничих посівів, плодородсадник, холодильник із сучасним обладнанням для зберігання плодів, навчально-виробничі цехи для переробки плодів, овочів і зерна, теплиці і оранжереї тощо. В усіх технологічних, виробничих, організаційних і облікових процесах передбачена та здійснюється безпосередня участь студентів, де вони формують уміння та навички, необхідні для майбутньої роботи за фахом. Функціонування цього відділу також сприяє підвищенню ефективності наукової роботи викладачів, аспірантів, докторантів і студентів.

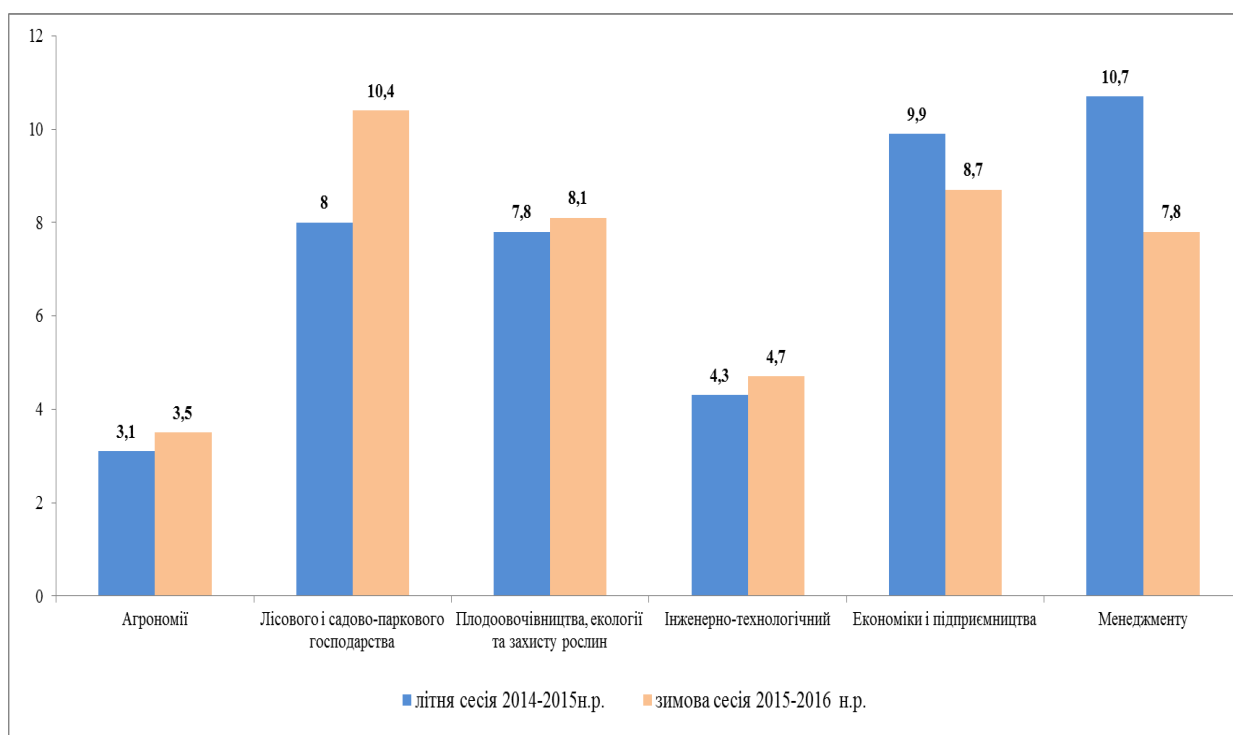
### **1.7. Підвищення якості підготовки фахівців**

Основні завдання системи управління якістю освіти – це перевірка результатів навчання, аналіз оцінок, одержаних студентами, покращення рівня викладання. Одним з важливих показників діяльності університету, його окремих навчальних підрозділів є успішність та якість знань студентів.

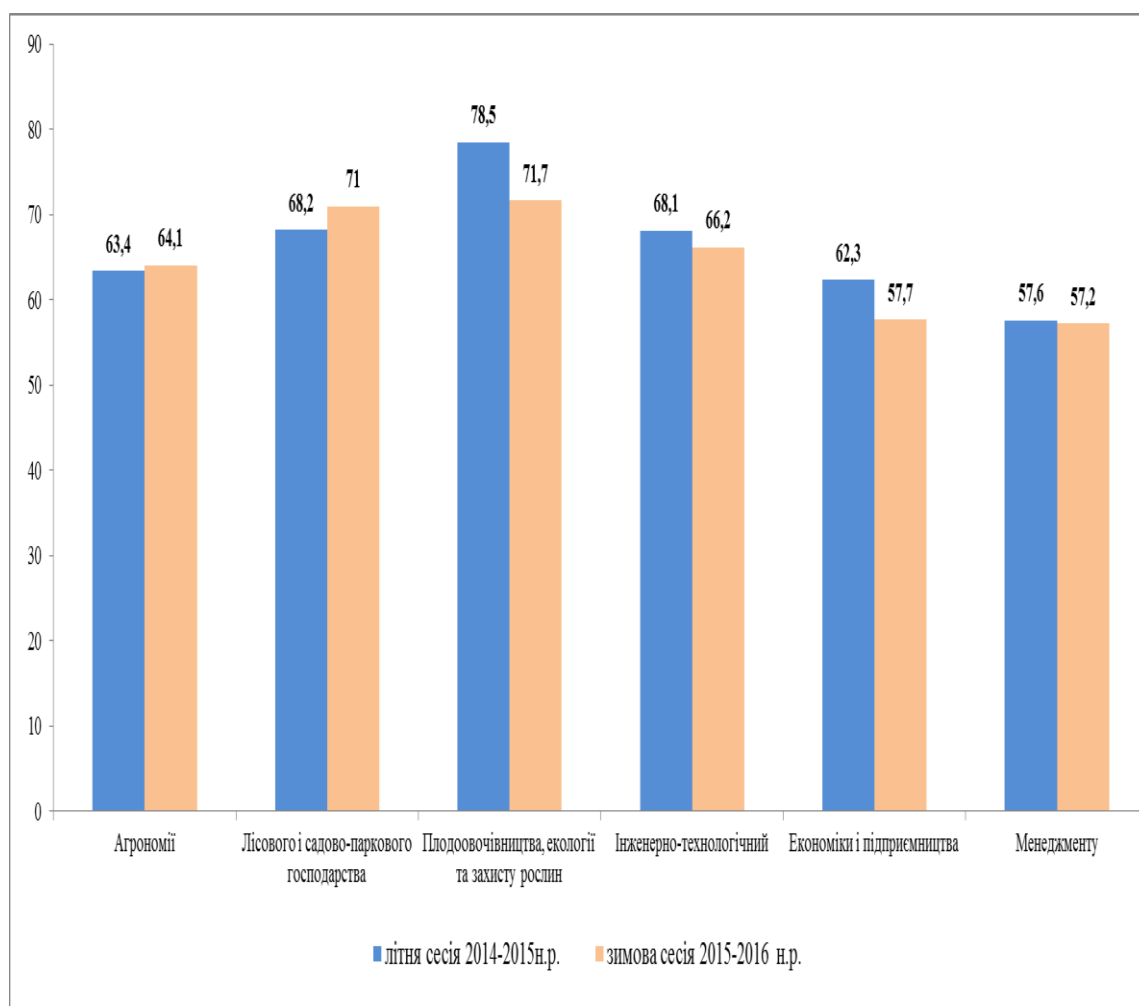
За результатами зимової та літньої сесій навчальні здобутки студентів університету утримуються на достатньому рівні. Якість знань студентів знизилась. Якщо порівняти з середнім показником абсолютної успішності в

університеті, що складає 93,7%, то вище цього показника успішність на наступних факультетах: інженерно-технологічному (95,0%); агрономії (94,6%); лісового і садово-паркового господарства (94,5%) (рис. 1.4–1.7).

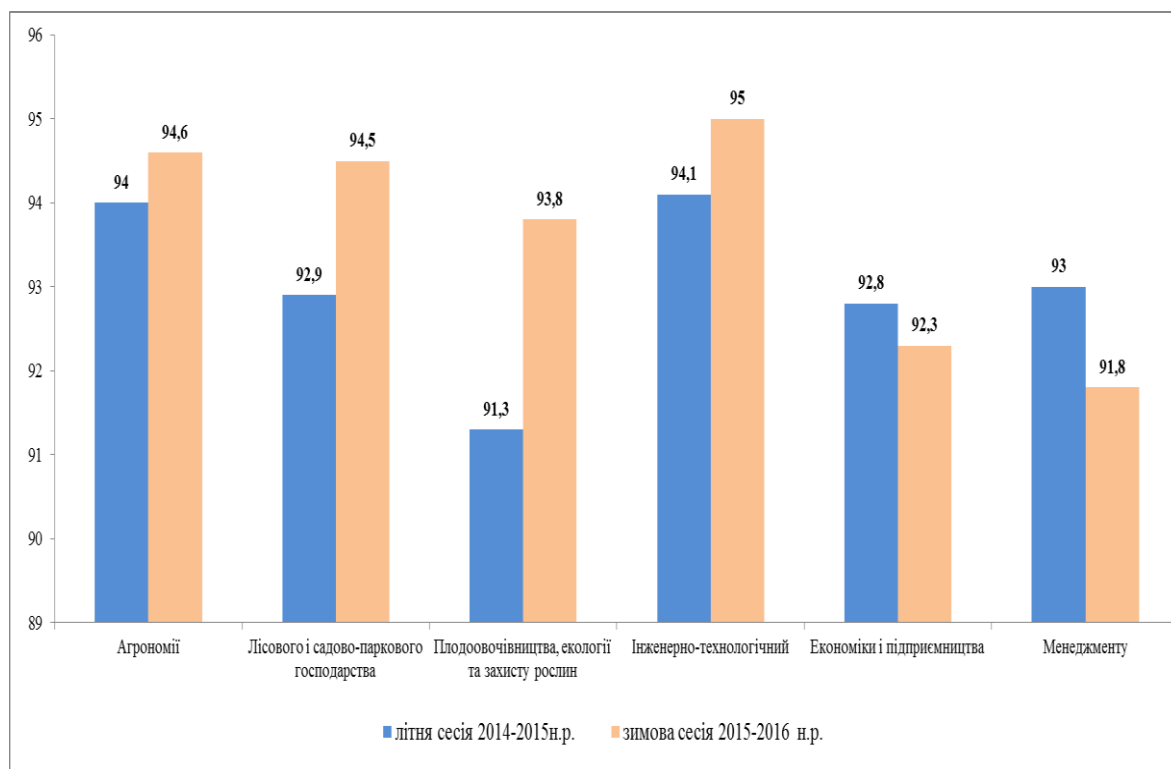
Розгляд цих сесії у розрізі кафедр та екзаменаторів свідчить про позитивну тенденцію до скорочення розбіжностей в оцінюванні знань студентів. З метою підвищення рівня об'єктивності оцінювання навчальних досягнень студентів, підвищення якості підготовки фахівців в університеті проводяться ректорські роботи на залишкові знання. Будь-яке вдосконалення системи оцінювання студентів має сприяти формуванню у них усвідомлення особистої відповідальності за результати навчання.



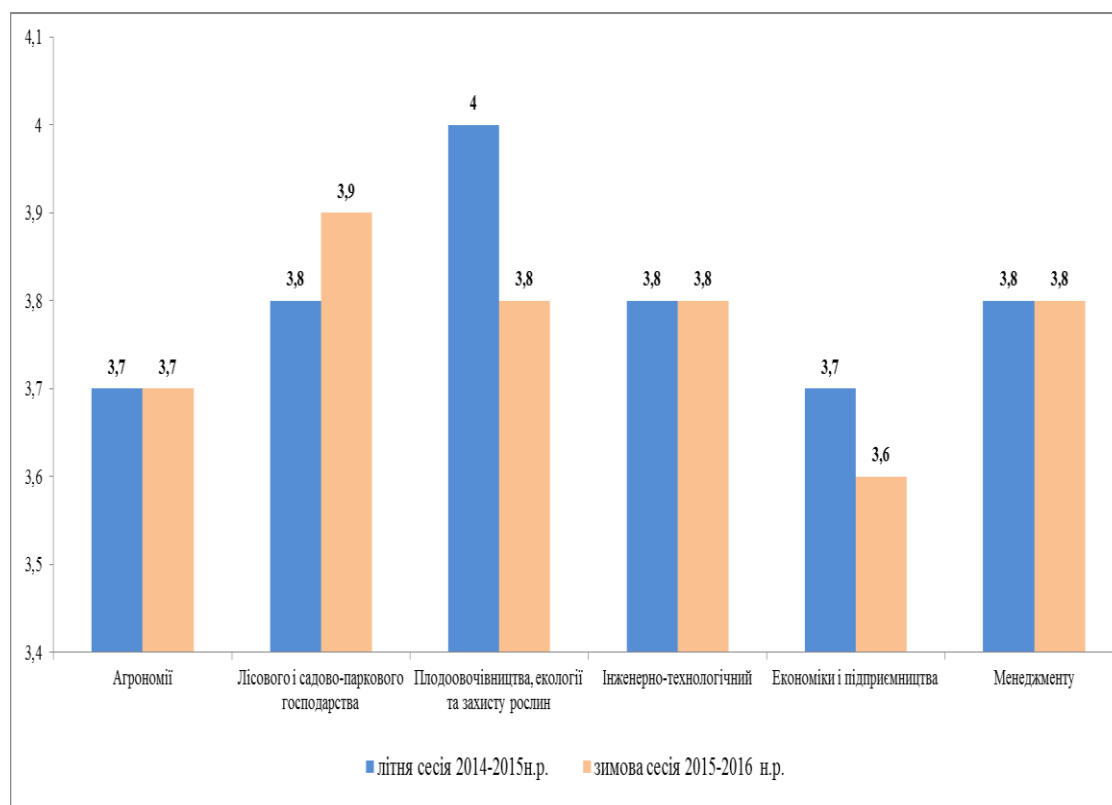
**Рис. 1.4. Питома вага відмінників серед студентів денної форми навчання**



**Рис. 1.5. Якість знань студентів денної форми навчання, %**



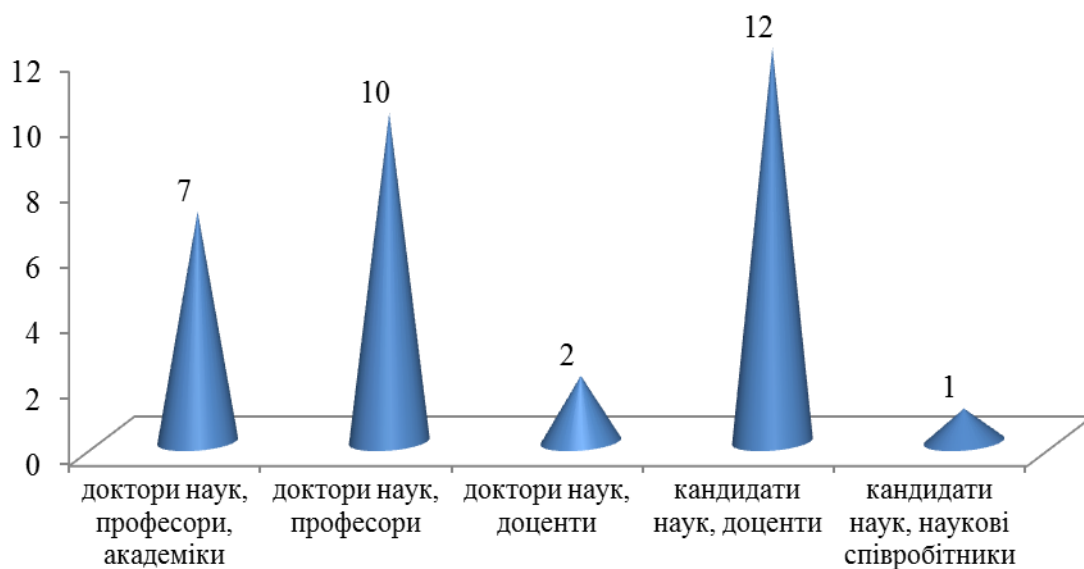
**Рис. 1.6. Абсолютна успішність студентів денної форми навчання, %**



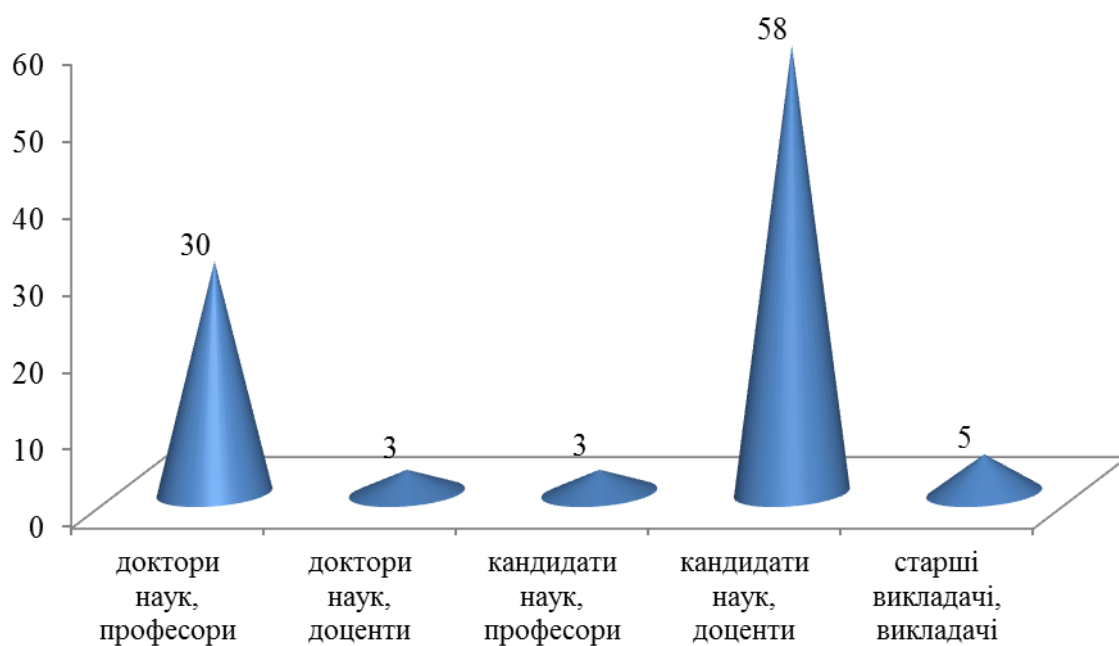
**Рис. 1.7. Середній бал успішності студентів денної форми навчання**

Завершальним етапом успішного виконання освітньої програми є підсумкова атестація здобувачів вищої освіти (складання іспиту, захист випускної кваліфікаційної роботи, захист дипломного проекту (роботи)).

Важливим показником якості підготовки фахівців є результати оцінювання знань студентів екзаменаційними комісіями. Рівень підготовки здобувачів вищої освіти у 2015 році оцінювали 33 екзаменаційні комісії, що складались із досвідчених науково-педагогічних працівників нашого навчального закладу та представників інших ВНЗ, наукових установ, виробничих структур, фінансових закладів тощо. Очолювали ці комісії провідні фахівці та керівники з інших вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, наукових установ та виробництва (рис. 1.8). Для виконання обов’язків членів ЕК було залучено 99 співробітників університету, у тому числі 33 доктори наук. Із числа членів ЕК 33 мали вчене звання професора, а 61 – доцента (рис. 1.9).



*Рис. 1.8. Якісний склад голів ЕК у 2015 році, осіб*



*Рис. 1.9. Якісний склад членів ЕК у 2015 році, осіб*

Екзаменаційні комісії з усіх напрямів підготовки та спеціальностей відзначають, що рівень професійної підготовки і якість знань випускників відповідають стандартам освіти та вимогам сучасної економіки. Тематика дипломних робіт є актуальною, відповідає напрямам наукових досліджень випускових кафедр. Роботи засвідчують достатній професійний рівень, мають



інноваційне спрямування, їх виконано й захищено із застосуванням засобів новітніх інформаційних технологій та прикладних комп'ютерних програм. Найбільш важливим чинником, що підтверджує актуальність і цінність дипломних робіт, є замовлення від підприємств на їх розробку і ефективність їх впровадження.

### 1.8. Випуск фахівців і виконання державного замовлення

У 2015 році університет випустив 923 фахівців, які навчались на денній формі навчання та 712 фахівців – на заочній формі навчання (табл. 1.15).

Таблиця 1.15

#### Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОП «Бакалавр» денної форми навчання у 2015 році

| Напрямок підготовки                                                            | Всього     | З них навчалися                      |                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------|---------------------------------|
|                                                                                |            | за рахунок коштів державного бюджету | за рахунок коштів фізичних осіб |
| Агрономія                                                                      | 94         | 89                                   | 5                               |
| Захист рослин                                                                  | 12         | 12                                   | -                               |
| Лісове і садово-паркове господарство                                           | 53         | 29                                   | 24                              |
| Харчові технології та інженерія                                                | 39         | 39                                   | -                               |
| Менеджмент                                                                     | 39         | 24                                   | 15                              |
| Облік і аудит                                                                  | 50         | 5                                    | 45                              |
| Фінанси і кредит                                                               | 43         | -                                    | 43                              |
| Економіка підприємства                                                         | 23         | 2                                    | 21                              |
| Маркетинг                                                                      | 22         | 4                                    | 18                              |
| Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва                     | 32         | 23                                   | 9                               |
| Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування | 20         | 15                                   | 5                               |
| <b>Всього</b>                                                                  | <b>427</b> | <b>242</b>                           | <b>185</b>                      |

\*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2015–2016 навчального року»

У 2015 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОР «Бакалавр» денної форми навчання складала 427 осіб, з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 242 особи, за рахунок коштів фізичних осіб – 185 осіб (табл. 1.16).

Таблиця 1.16

**Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули  
ОКР «Спеціаліст» та ОР «Магістр» денної форми навчання у 2015 році**

| Спеціальність                                                                  | Всього | З них навчалися                      |                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------------------------------|--------------------------------------|
|                                                                                |        | за рахунок коштів державного бюджету | за рахунок коштів державного бюджету |
| ОКР «Спеціаліст»                                                               |        |                                      |                                      |
| Агрономія                                                                      | 51     | 50                                   | 1                                    |
| Плодоовочівництво і виноградарство                                             | 26     | 24                                   | 1                                    |
| Менеджмент організацій і адміністрування                                       | 17     | 10                                   | 7                                    |
| Менеджмент ЗЕД                                                                 | 9      | 3                                    | 6                                    |
| Облік і аудит                                                                  | 18     | 12                                   | 6                                    |
| Економіка підприємства                                                         | 8      | 8                                    | -                                    |
| Фінанси і кредит                                                               | 14     | 2                                    | 12                                   |
| Маркетинг                                                                      | 6      | 3                                    | 3                                    |
| Технологія зберігання, консервування і переробки плодів та овочів              | 33     | 21                                   | 12                                   |
| Технологія зберігання і переробки зерна                                        | 35     | 27                                   | 8                                    |
| Садово-паркове господарство                                                    | 30     | 15                                   | 15                                   |
| Лісове господарство                                                            | 23     | 16                                   | 7                                    |
| Захист рослин                                                                  | 10     | 9                                    | 1                                    |
| Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування | 16     | 15                                   | 1                                    |
| Процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств                      | 30     | 15                                   | 15                                   |
| Всього                                                                         | 326    | 231                                  | 95                                   |
| ОР «Магістр»                                                                   |        |                                      |                                      |
| Агрономія                                                                      | 19     | 18                                   | 1                                    |
| Плодоовочівництво і виноградарство                                             | 20     | 20                                   | -                                    |
| Менеджмент організацій і адміністрування                                       | 24     | 3                                    | 21                                   |
| Менеджмент ЗЕД                                                                 | 18     | 2                                    | 16                                   |

|                                                           |            |            |           |
|-----------------------------------------------------------|------------|------------|-----------|
| Садово-паркове господарство                               | 10         | 10         | -         |
| Лісове господарство                                       | 11         | 7          | 4         |
| Захист рослин                                             | 8          | 8          | -         |
| Процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств | 10         | -          | 10        |
| Селекція і генетика сільськогосподарських культур         | 17         | 15         | 2         |
| Технологія закритого ґрунту                               | 18         | 18         | -         |
| Прикладна екологія та збалансоване природокористування    | 15         | -          | 15        |
| <b>Всього</b>                                             | <b>170</b> | <b>101</b> | <b>69</b> |

\*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2015–2016 навчального року»

У 2015 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОКР «Спеціаліст» денної форми навчання складала 326 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 231 особа, за рахунок коштів фізичних осіб 95 осіб); за ОР «Магістр» – 170 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 101 особа, за рахунок коштів фізичних осіб 69 осіб (табл. 1.17).

Таблиця 1.17

**Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули  
ОР «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст» та ОР «Магістр»  
заочної форми навчання у 2015 році**

| Спеціальність                        | Всього | З них навчалися                      |                                      |
|--------------------------------------|--------|--------------------------------------|--------------------------------------|
|                                      |        | за рахунок коштів державного бюджету | за рахунок коштів державного бюджету |
| ОР «Бакалавр»                        |        |                                      |                                      |
| Агрономія                            | 111    | 49                                   | 62                                   |
| Харчові технології та інженерія      | 34     | 5                                    | 29                                   |
| Менеджмент                           | 51     | 5                                    | 46                                   |
| Облік і аудит                        | 91     | 3                                    | 88                                   |
| Фінанси і кредит                     | 47     | -                                    | 47                                   |
| Економіка підприємства               | 23     | 2                                    | 21                                   |
| Маркетинг                            | 24     | -                                    | 24                                   |
| Лісове і садово-паркове господарство | 49     | -                                    | 49                                   |

|                                                                   |            |           |            |
|-------------------------------------------------------------------|------------|-----------|------------|
| <b>Всього</b>                                                     | <b>430</b> | <b>64</b> | <b>366</b> |
| <b>ОКР «Спеціаліст»</b>                                           |            |           |            |
| Агрономія                                                         | 27         | 26        | 1          |
| Плодоовочівництво і виноградарство                                | 21         | 20        | 1          |
| Лісове господарство                                               | 12         | 5         | 7          |
| Садово-паркове господарство                                       | 14         | 13        | 1          |
| Менеджмент організацій і адміністрування                          | 17         | 14        | 3          |
| Облік і аудит                                                     | 57         | 3         | 54         |
| Технологія зберігання, консервування і переробки плодів та овочів | 13         | 7         | 6          |
| Менеджмент ЗЕД                                                    | 8          | 5         | 3          |
| Економіка підприємства                                            | 23         | -         | 23         |
| Фінанси і кредит                                                  | 29         | -         | 29         |
| Маркетинг                                                         | 6          | 2         | 4          |
| <b>Всього</b>                                                     | <b>227</b> | <b>95</b> | <b>132</b> |
| <b>ОР «Магістр»</b>                                               |            |           |            |
| Менеджмент організацій і адміністрування                          | 21         | -         | 21         |
| Плодоовочівництво і виноградарство                                | 19         | 13        | 6          |
| Агрономія                                                         | 15         | 15        | -          |
| <b>Всього</b>                                                     | <b>55</b>  | <b>28</b> | <b>27</b>  |

\*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2015–2016 навчального року»

У 2015 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОР «Бакалавр» заочної форми навчання складала 430 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 64 особи, за рахунок коштів фізичних осіб 366 осіб); за ОКР «Спеціаліст» – 227 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 95 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб 132 особи), за ОР «Магістр» – 55 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 28 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб 27 осіб).

Забезпечення високої якості підготовки випускників УНУС є головним завданням університету (табл. 1.18).

Таблиця 1.18

**Показники випуску здобувачів вищої освіти  
Уманського національного університету садівництва  
у 2015 році (денна форма навчання)**

| Факультет                                     | Всього випускників | Отримали диплом             |                    |                             |                    |                             |                    |
|-----------------------------------------------|--------------------|-----------------------------|--------------------|-----------------------------|--------------------|-----------------------------|--------------------|
|                                               |                    | бакалавра                   |                    | спеціаліста                 |                    | магістра                    |                    |
|                                               |                    | загальна кількість дипломів | в т.ч. з відзнакою | загальна кількість дипломів | в т.ч. з відзнакою | загальна кількість дипломів | в т.ч. з відзнакою |
| Агрономії                                     | 144                | 57                          | 1                  | 51                          | 1                  | 36                          | 7                  |
| Лісового і садово-паркового господарства      | 125                | 52                          | 2                  | 52                          | 2                  | 21                          | 9                  |
| Плодоовочівництва, екології та захисту рослин | 182                | 69                          | 5                  | 52                          | 5                  | 61                          | 13                 |
| Інженерно-технологічний                       | 179                | 71                          | 2                  | 98                          | 6                  | 10                          | 1                  |
| Економіки і підприємництва                    | 184                | 138                         | 15                 | 46                          | 6                  | -                           | -                  |
| Менеджменту                                   | 107                | 39                          | 5                  | 26                          | 4                  | 42                          | 6                  |
| <b>Всього</b>                                 | <b>921</b>         | <b>426</b>                  | <b>30</b>          | <b>325</b>                  | <b>24</b>          | <b>170</b>                  | <b>36</b>          |

В 2015 році студентам університету денної форми навчання було вручено 921 диплом, з них 90 (9,8%) дипломів з відзнакою (табл. 1.19).

Таблиця 1.19

**Показники випуску здобувачів вищої освіти  
Уманського національного університету садівництва  
у 2015 році (заочна форма навчання)**

| Факультет | Всього випускників | Отримали диплом             |                    |                             |                    |                             |                    |
|-----------|--------------------|-----------------------------|--------------------|-----------------------------|--------------------|-----------------------------|--------------------|
|           |                    | бакалавра                   |                    | спеціаліста                 |                    | магістра                    |                    |
|           |                    | загальна кількість дипломів | в т.ч. з відзнакою | загальна кількість дипломів | в т.ч. з відзнакою | загальна кількість дипломів | в т.ч. з відзнакою |
| Агрономії | 92                 | 54                          | 1                  | 23                          | 1                  | 15                          | 4                  |

|                                               |            |            |          |            |           |           |           |
|-----------------------------------------------|------------|------------|----------|------------|-----------|-----------|-----------|
| Лісового і садово-паркового господарства      | 74         | 48         | 2        | 26         | 2         | -         | -         |
| Плодоовочівництва, екології та захисту рослин | 98         | 57         | 1        | 22         | 1         | 19        | 4         |
| Інженерно-технологічний                       | 46         | 34         | -        | 12         | 1         | -         | -         |
| Економіки і підприємництва                    | 299        | 185        | -        | 114        | 11        | -         | -         |
| Менеджменту                                   | 97         | 51         | 1        | 25         | 3         | 21        | 2         |
| <b>Всього</b>                                 | <b>706</b> | <b>429</b> | <b>5</b> | <b>222</b> | <b>19</b> | <b>55</b> | <b>10</b> |

У звітному році дипломи з відзнакою отримали 90 випускників денної форми навчання (ОР «Бакалавр» – 30, ОКР «Спеціаліст» – 24, ОР «Магістр» – 36) та 34 випускники заочної форми навчання (ОР «Бакалавр» – 5, ОКР «Спеціаліст» – 19, ОР «Магістр» – 10).

### 1.9. Працевлаштування випускників

Відділ працевлаштування діє на підставі чинного законодавства та нормативно-правових актів і вирішує покладені на нього завдання у взаємодії з іншими структурними підрозділами університету, обласними та місцевими органами влади, службами зайнятості населення, профспілковими, молодіжними, громадськими організаціями.

Випускники університету, які навчалися за державним замовленням та отримали кваліфікацію фахівця з вищою освітою певного освітньо-кваліфікаційного рівня працевлаштовуються на підставі направлень на роботу відповідно до угоди, укладеної між замовником, університетом та випускником. У відділі ведеться реєстрація та облік розподілу випускників Уманського НУС, угоди про цільову підготовку фахівців із вищою освітою, картки працевлаштування випускників, повідомлення про направлення на роботу, підтвердження щодо прибуття за місцем розподілу, листи-відмови у працевлаштуванні (табл. 1.20).

Постійно досліджується попит на окремі спеціальності на ринку праці і створюються сприятливі умови для працевлаштування випускників. Для реалізації даних завдань у відділі оновлюється банк даних потенційних роботодавців та реєстр вакантних посад.

Таблиця 1.20

**Випуск та працевлаштування студентів Уманського національного університету садівництва денної форми навчання у 2015 році, осіб**

| Статті обліку                                                                                              | ОКР<br>бакалавр | ОКР<br>спеціаліст | ОКР<br>магістр |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------------------|----------------|
| Випуск всього:<br>з них:                                                                                   | 427             | 326               | 170            |
| кількість випускників, які<br>навчалися за державним<br>замовленням на денній формі<br>навчання,<br>з них: | 242             | 231               | 101            |
| отримали направлення на роботу                                                                             | —               | 174               | 87             |
| отримали підтвердження про<br>працевлаштування                                                             | —               | 174               | 87             |
| Продовжили навчання                                                                                        | 225             | 1                 | —              |
| Працевлаштування<br>з них:                                                                                 | —               | —                 | —              |
| у сільськогосподарські<br>підприємства                                                                     | —               | 120               | 69             |
| у державні заклади, установи та<br>організації                                                             | —               | 12                | 15             |
| власна справа                                                                                              | —               | —                 | —              |
| науково-дослідницькі установи                                                                              | —               | 2                 | 3              |
| структури, що обслуговують<br>аграрний бізнес                                                              | —               | 40                | —              |
| інші структури<br>(не за фахом)                                                                            | —               | —                 | —              |
| Не працевлаштовані по причині,<br>з них:                                                                   | 17              | 56                | 14             |
| сімейні обставини                                                                                          | —               | 1                 | 9              |
| призов до збройних сил України                                                                             | —               | 1                 | —              |
| інші причини                                                                                               | 17              | 54                | 5              |

З метою покращення працевлаштування випускників університету в 2015 році пройшли різноманітні заходи. Зокрема, двічі проведений «Ярмарок

вакансій» за участю більш ніж 40 компаній, фірм та підприємств: ПрАТ «Миронівський хлібопродукт», «Кернел», «Райз-Максимко», «Ерідон», ТОВ СП «Нібулон», ПАТ «Уманьфермаш», НАНУ «Софіївка», ТОВ «Седна-Агро», ПП «Дикун», ПАТ «Вітаміни», «Приватбанк», «PlatinumBank», страхові компанії «Арсенал» і «ТАС» та ін. Протягом року в університеті проводилися «Дні кар'єри» з такими фірмами як «FenixAgro», «Кернел», «Дюпон Україна», «Миронівський хлібопродукт», «BASF», «Ukrainian Professoinal Group» та «Дні фірми» з «PlatinumBank», «Агроресурс», «Ukrlandfarming», «Агропром-Центр», «Агропродсервіс», «Південьагропереробка». Протягом року представники «Приватбанку» презентували студентам нову систему проходження он-лайн-практики в банку з можливістю подальшого їх працевлаштування. Також продовжено співпрацю з обласними та місцевими органами влади, державними службами зайнятості тощо.

Для студентів випускних курсів університету проводилися лекційно-практичні заняття щодо успішного працевлаштування за фахом, навчання зі складання анкети-резюме, проходження співбесіди, адаптації у колективі.

З метою оприлюднення інформації щодо випускників Уманського НУС на офіційному веб-сайті університету постійно оновлюється веб-сторінка із анкетами-резюме студентів випускних курсів, а також подається інформація щодо потреби у фахівцях та відкриті вакансії від роботодавців.

#### **1.10. Діяльність НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва»**

В Інституті післядипломної освіти та дорадництва здійснюється: перепідготовка фахівців (надання другої вищої освіти); підвищення кваліфікації фермерів, керівників і спеціалістів АПК; підвищення кваліфікації викладачів; професійна підготовка сільськогосподарських дорадників та експертів-дорадників та членів РКК; надання сільськогосподарських дорадчих послуг



відповідно до виконання заходів цільової обласної програми «Село Черкащини – 2020»; навчання ініціативних груп зі створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, розробка програм соціально-економічного розвитку сільських територіальних громад в Міжрегіональному навчально-практичному центрі розвитку сільських територій.

### **Перепідготовка фахівців**

В НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» перепідготовка (надання другої вищої освіти) здійснюється на комерційній основі за денною і заочною формою навчання за 5-ма технологічними спеціальностями (агрономія, лісове господарство, плодоовочівництво і виноградарство, садово-паркове господарство, технології зберігання і переробки зерна) та 4-ма економічними спеціальностями (менеджмент організацій та адміністрування, фінанси і кредит, облік і аудит, економіка підприємства).

В НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» у 2015 році було зараховано на навчання 117 осіб (табл. 1.21).

*Таблиця 1.21*

### **Перепідготовка фахівців із наданням другої вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва**

| Назва спеціальності                                     | Кількість студентів, осіб |         |         |
|---------------------------------------------------------|---------------------------|---------|---------|
|                                                         | 2013 р.                   | 2014 р. | 2015 р. |
| <b>Перепідготовка за економічними спеціальностями</b>   |                           |         |         |
| Облік і аудит                                           | 49                        | 28      | 7       |
| Фінанси і кредит                                        | 21                        | 15      | 1       |
| Економіка підприємства                                  | 16                        | 30      | 9       |
| Менеджмент організацій і адміністрування                | 27                        | 6       | 26      |
| Всього                                                  | 113                       | 79      | 43      |
| <b>Перепідготовка за технологічними спеціальностями</b> |                           |         |         |
| Агрономія                                               | 30                        | 75      | 35      |
| Лісове господарство                                     | 8                         | 20      | 13      |
| Плодоовочівництво і виноградарство                      | -                         | 4       | 2       |
| Технологія зберігання та переробки зерна                | -                         | 6       | 24      |
| Садово-паркове господарство                             | -                         | 2       | -       |
| Всього                                                  | 38                        | 107     | 74      |
| Всього по Інституту                                     | 151                       | 186     | 117     |

З них: 35 – зі спеціальності «Агрономія», 7 – зі спеціальності «Облік і аудит», 9 – зі спеціальності «Економіка підприємства», 1 – зі спеціальності «Фінанси і кредит», 26 – зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування», 2 – зі спеціальності «Плодоовочівництво і виноградарство», 24 – зі спеціальності «Технологія зберігання та переробки зерна» та 13 – зі спеціальності «Лісове господарство». В цьому ж році здійснено випуск 94 спеціалістів, у тому числі зі спеціальностей: «Агрономія» – 27, «Економіка підприємства» – 24, «Облік і аудит» – 25, «Лісове господарство» – 18 осіб

### **Підвищення кваліфікації фермерів, керівників і спеціалістів АПК**

Протягом січня-червня 2015 р. на курсах підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів АПК Черкаської області навчалися 400 осіб, у тому числі 50 керівники агроформувань усіх форм власності, 110 агрономів, 28 економістів, 40 бухгалтерів, 25 інженерів, 50 агрономів-садівників, 60 фермерів, 37 спеціалістів кадрових служб. Державне замовлення з підвищення кваліфікації зазначених категорій слухачів виконано повністю. Підвищення кваліфікації проводиться спільно з фахівцями Департаменту агропромислового розвитку Черкаської ОДА та управлінь агропромислового розвитку районних державних адміністрацій.

Окремо на договірній основі НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» спільно з викладачами кафедри технології зберігання та переробки зерна були проведені курси підвищення кваліфікації для лаборантів-технологів, фахівців з бухгалтерського обліку та завідувачів лабораторій елеваторно-складських підприємств. У навчанні приймали участь 15 працівників елеваторно-складських підприємств.

На замовлення Мінагрополітики України у 2015 р. Інститутом післядипломної освіти та дорадництва разом з кафедрами університету було оновлено сім орієнтовних професійних програм, які будуть використовуватися у освітній діяльності аграрних навчальних закладів/підрозділів післядипломної освіти (табл. 1.22, табл. 1.23).

Таблиця 1.22

**Обсяги підвищення кваліфікації фермерів, керівників і спеціалістів підприємств, осіб**

| № з/п | Категорія слухачів                                                                                                               | 2012 р.    | 2013 р.    | 2014 р.    | 2015 р.    |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| 1     | Керівники агроформувань                                                                                                          | 100        | 100        | 52         | 50         |
| 2     | Головні агрономи                                                                                                                 | 100        | 100        | 112        | 110        |
| 3     | Агрономи-насіннєводи                                                                                                             | 80         | 80         | –          |            |
| 4     | Агрономи-садівники                                                                                                               | 80         | 100        | 53         | 50         |
| 5     | Агрономи-овочівники                                                                                                              | 80         | 100        | –          | –          |
| 6     | Агрономи по захисту рослин                                                                                                       | 90         | 90         | –          | –          |
| 7     | Головні інженери                                                                                                                 | 50         | 50         | 26         | 25         |
| 8     | Головні бухгалтери                                                                                                               | 80         | 80         | 41         | 40         |
| 9     | Головні економісти                                                                                                               | 50         | 50         | 26         | 28         |
| 10    | Фермери                                                                                                                          | 50         | 100        | 59         | 60         |
| 11    | Спеціалісти кадрових служб                                                                                                       | 50         | 50         | 37         | 37         |
| 12    | Лаборанти-технологи, завідувачі лабораторій та фахівці з бухгалтерського обліку елеваторно-складських підприємств (за договором) | –          | –          | 60         | 15         |
|       | <b>Всього</b>                                                                                                                    | <b>810</b> | <b>900</b> | <b>466</b> | <b>415</b> |

Таблиця 1.23

**Навчання дорадників, експертів-дорадників та членів РКК в Уманському національному університеті садівництва, осіб**

| № з/п | Категорія слухачів       | 2013 р.   | 2014 р.   | 2015 р.   |
|-------|--------------------------|-----------|-----------|-----------|
| 1     | Члени РКК                | 2         | 1         | 1         |
| 2     | С.-г. дорадники          | 20        | 11        | 11        |
| 3     | С.-г. експерти-дорадники | 30        | 17        | 15        |
|       | <b>Всього</b>            | <b>52</b> | <b>29</b> | <b>27</b> |

### **Підвищення кваліфікації та стажування викладачів**

Протягом звітнього періоду 85 викладачів вузів, коледжів, технікумів пройшли підвищення кваліфікації та стажування на кафедрах університету, з них 65 – це викладачі відокремлених структурних підрозділів Уманського національного університету садівництва.

### **Професійна підготовка сільськогосподарських дорадників та експертів-дорадників**

В НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» здійснюється підготовка сільськогосподарських дорадників, експертів-дорадників та членів регіональних кваліфікаційних комісій для Кіровоградської та Черкаської областей. За замовленням Департаментів агропромислового розвитку Кіровоградської і Черкаської ОДА у 2015 році підготовлено 11 дорадників, 15 експертів-дорадників та 1 член регіональної кваліфікаційної комісії.

### **Навчання слухачів на базі Міжрегіонального навчально-практичного центру розвитку сільських територій**

При НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» функціонує Міжрегіональний навчально-практичний центр розвитку сільських територій, де проводяться заняття з питань розвитку кооперації з учасниками сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Представники Міжрегіонального центру активно беруть участь у виступах, організації і проведенні науково-практичних конференцій, круглих столів, нарад, семінарів, виставок.

Протягом 2015 р. проведені такі науково-практичні семінари: «Про особливості проведення весняно-польових робіт та формування оптимальної структури посівних площ сільськогосподарських культур у Черкаській області в умовах 2015 року» (лютий, 2015 р.); «Організація сільськогосподарського дорадництва у Польщі» (травень, 2015 р.); «Сортові ресурси озимих зернових культур урожаю 2016 року» (вересень 2015 р.), навчальний семінар «Ефективне ведення сільського господарства» (жовтень 2015 р.); «Стан і перспективи виробництва озимих зернових культур в Україні» (листопад 2015 р.).

У Міжрегіональному центрі розвитку сільських територій Уманського національного університету садівництва відбулися семінари-тренінги з управління сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами у рамках Проекту «Створення регіонального навчально-практичного центру розвитку багатофункціональних кооперативів», що фінансується Європейським Союзом у рамках грантової програми «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». Слухачі мали змогу ознайомитись з технологіями вирощування плодово-ягідних культур (смородини, малини, ожини) на дослідних ділянках університету.

Протягом 2015 р. у навчальних семінарах на базі університету взяли участь 298 осіб. Окремо створена робоча група консультантів, які постійно проходили навчання з кооперації для надання практичної допомоги громадам з різних питань соціально-економічного розвитку села.

#### **Надання сільськогосподарських дорадчих послуг**

Відповідно до виконання заходів цільової обласної програми «Село Черкащини – 2020» НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» за рік надано 1325 дорадчих послуг з питань створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів у сільській місцевості, можливостей отримання грантів на соціально-економічний розвиток села від проектів міжнародної технічної допомоги тощо.

#### **Надходження коштів**

За 2015 рік відповідно до укладених договорів з фізичними і юридичними особами НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» забезпечив надходження до університету 874,613 тис. грн., у тому числі:

- за перепідготовку спеціалістів – 834,763 тис. грн.;
- за підвищення кваліфікації викладачів – 29,35 тис. грн.;
- за підвищення кваліфікації лаборантів-технологів, фахівців з бухгалтерського обліку та завідувачів лабораторій елеваторно-складських підприємств – 10,5 тис. грн.

## **2. ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

### **2.1. Організаційно-структурні засади наукової та інноваційної діяльності в університеті**

Наукова та інноваційна діяльність в Уманському національному університеті садівництва є невід’ємною складовою всіх ланок навчального, виробничого, культурного, організаційного процесів у напрямку інтеграції Вишу до світової наукової спільноти. Реалізація наукової та інноваційної діяльності в УНУС регламентується Конституцією України, Законами України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про інноваційну діяльність», наказами та інструктивними листами Міністерства освіти і науки України, Статутом університету та рішеннями вченої ради.

У 2015 р. наукова та інноваційна діяльність в УНУС ґрунтувалася на затвердженій вченою радою «Концепції наукової та інноваційної діяльності в Уманському НУС на період 2013–2020 рр.» (протокол №6 від 23.04.2013 р.) та – Програмі наукових досліджень університету на 2011–2015 рр., зареєстрованій у Державному центрі науково-технічної і економічної інформації.

**Виконання основних завдань наукової діяльності в УНУС здійснювалась через:**

- організацію науково-дослідної та інноваційної діяльності у поєднанні з державними стандартами вищої освіти, зорієнтованими на специфіку аграрного виробництва;

- проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, спрямованих на вирішення проблем і завдань, визначених пріоритетними для України, а також – через видання наукових і навчально-методичних матеріалів, спрямованих на адаптацію навчального закладу до єдиного європейського освітнього та наукового просторів;

- постійну активізацію наукової діяльності кафедр, як головних наукових

структурних підрозділів університету;

- запровадження та дотримання європейських стандартів взаємодії університету з суб'єктами господарювання щодо проведення прикладних наукових досліджень та впровадження їх результатів у виробництво;

- організацію актуальної за змістом, різноманітної за формами, сучасної за засобами, якісної за виконанням, доступної професійному навчанню студентської науково-дослідної діяльності;

- організацію та проведення міжнародних, вітчизняних наукових, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів тощо, в тому числі за участю студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, молодих учених, науковців;

- організацію ефективної діяльності наукових шкіл університету, розробку програм їх динамічного розвитку за пріоритетними напрямками наукової й інноваційної діяльності в університеті;

- розширення наукового міжнародного співробітництва, спрямованого на інтеграцію УНУС в міжнародні науково-дослідні структури;

- постійний моніторинг потреб виробництва регіону щодо напрямків наукової діяльності, контроль за ефективністю впроваджень та виробничих перевірок наукових розробок співробітників університету;

- постійне пропагування результатів науково-дослідної, інноваційної роботи та науково-технологічних розробок університету в засобах масової інформації, на нарадах, симпозіумах, конференціях регіонального, загальнодержавного та міжнародного рівнів.

#### **Реалізація інноваційної діяльності в УНУС виконувалась через:**

- розробку новітніх технологій виробництва плодів, ягід і винограду;

- розробку інноваційних технологій вирощування овочевих, баштанних, лікарських рослин і картоплі;

- розробку енергоощадних та екологічно безпечних технологій виробництва рослинницької продукції;

- розробку біологізованих технологій виробництва рослинницької

продукції з використанням біологічно активних речовин природного походження;

– розробку екологічно чистих (органічних) технологій вирощування основних сільськогосподарських культур відповідно до міжнародних програм отримання екологічно безпечної продукції за міжнародним сертифікатом ISO тощо;

– розробку ефективних генетико-селекційних моделей створення високоврожайних адаптивних сортів сільськогосподарських культур та біотехнологічних методів мікроклонального розмноження рослин;

– розробку новітніх технологій зберігання і переробки рослинницької сировини;

– обґрунтування підвищення продуктивності лісових екосистем та оптимізацію фітоценотичної структури садово-паркових ландшафтів;

– удосконалення економічного механізму господарювання в аграрних формуваннях та менеджменту їх зовнішньоекономічної діяльності з метою поглиблення міжнародної економічної інтеграції;

– розробку та впровадження нових економічних моделей господарювання аграрних формувань різних форм власності, спрямованих на беззбиткове виробництво та самодостатній рівень конкурентоспроможності виробленої продукції.

– розробку і впровадження у навчально-виховний процес інноваційних педагогічних технологій, здійснення інноваційної діяльності в області наукових досліджень на рівні бакалавр – магістрант – аспірант – докторант.

**Програма досліджень університету об'єднувала напрями наукової проблематики однієї чи декількох кафедр:**

1. 0101U004495 Оптимальне використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України.

2. 0101U004498 Розробка сучасних конкурентоспроможних технологій виробництва харчових продуктів рослинного походження.

3. 0101U004497 Технологічні комплекси, машини і обладнання для



механізації, електрифікації та автоматизації в рослинництві і тваринництві.

4. 0101U004499 Розвиток і удосконалення освіти та підвищення якості навчання в аграрному вищому навчальному закладі.

5. 0101U004493 Адаптація організаційно-економічного механізму господарювання до соціально орієнтованих ринкових відносин в АПК.

6. 0101U006560 Герменевтичний аспект філософії освіти (методологічний аналіз).

7. 0108U009772 Розробка методологічних підходів і практичного механізму еколого-збалансованого природокористування у сфері аграрного виробництва.

8. 0108U010738 Формування ефективних механізмів менеджменту зовнішньоекономічної діяльності в агропромисловому комплексі України.

9. 0108U010739 Удосконалення механізмів управління експортно-імпортними відносинами на ринку олійних культур і продуктів їх переробки за умов глобалізації.

10. 0110U002226 Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення в контексті аграрного менеджменту.

11. 0110U002225 Формування систем і механізмів обліково-аудиторського забезпечення АПК.

12. 0111U001928 Удосконалення існуючих та розробка нових технологій вирощування садивного матеріалу, плодів, ягід і винограду в Правобережному Лісостепу України.

13. 0111U010418 Соціально-економічні пріоритети розвитку національної продовольчої системи в умовах глобалізації.

14. 0111U001929 Фінансове забезпечення соціального захисту населення в Україні.

15. 0111U006753. Формування людського капіталу в аграрній сфері.

16. 0112U000596. Стратегія економічного розвитку агропромислового комплексу України: трансформація пріоритетів та механізмів їх реалізації.

17. 0113U002613 Розробка науково-методичних засад соціально-

економічного реформування та сталого розвитку аграрної сфери.

18. 0113U002614 Дослідження механізованих процесів агропромислового виробництва.

19. 0113U002615 Формування стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств виробників молока.

20. 0115U002988 Концептуальні засади розвитку туристично-рекреаційного комплексу та готельно-ресторанного бізнесу в умовах глобалізаційних процесів.

21. 0115U002789 Науковці Уманського національного університету садівництва: біобібліографічний аспект.

22. 0115U002788 Фонд рідкісної книги Наукової бібліотеки національного університету садівництва.

У 2015 р. були окреслені пріоритетні напрями виконання наукових досліджень в УНУС (табл. 2.1).

Всього у виконанні основних напрямів Програми наукових досліджень університету взяли участь 462 науково-педагогічних і наукових працівників, аспірантів та докторантів, серед яких: 347 науково-педагогічних працівників (36 – доктори наук, професори, у тому числі – 14 академіків МААО, сім академіків АН ВО, чотири академіки – Міжнародної академії холоду, Міжнародної академії екології та безпеки, Міжнародної природничої академії; 311 – кандидатів наук, серед них 232 доценти, 2 члени-кореспонденти МААО), 89 аспірантів, 7 докторантів, 19 наукових працівників).

Таблиця 2.1

**Перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і розробок Уманського національного університету садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол № 6 від 9.07.2015 р.)**

| Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки<br>(відповідно до закону) | Назва пріоритетного тематичного напрямку УНУС<br>(відповідно до Постанови КМУ)                                                                | Код наукового дослідження /розробки | Назва наукової школи, прізвище та ініціали керівника, науковий ступінь, вчене звання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1. Найважливіші проблеми фізико-математичних і технічних наук                 | 1.1.3. Фундаментальні проблеми наук про життя та розвиток біотехнологій                                                                       | Ф/П                                 | Дифеоморфізми ріманових та афіннозв'язних просторів.<br>Березовський В.Є., к.ф.-м.н., доцент.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 1.2. Інформаційні та комунікаційні технології                                   | 1.2.4. Технології та засоби розробки програмних продуктів і систем                                                                            | Ф/П                                 | Розробка інформаційного забезпечення управління виробництвом сільськогосподарської продукції .<br>Гринчак О.В., к.т.н., доцент.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 1.4. Раціональне природокористування                                            | 1.4.1. Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття | Ф/П                                 | 1. Удосконалення елементів технології догляду за плодовими, ягідними насадженнями і виноградом. Вирощування високоякісного садивного матеріалу плодових, ягідних, малопоширених культур і винограду.<br>Мельник О.В., д.с.-г.н., професор,<br>Балабак А.Ф., д.с.-г.н., професор,<br>Заморський В.В., д.с.-г.н., професор.<br>2. Використання біологічного потенціалу овочевих, баштанних, лікарських рослин і картоплі на основі інноваційних технологій. Створення сучасних конкурентоспроможних сортів і гібридів овочевих рослин.<br>Лихацький В.І., д.с.-г.н., професор,<br>Улянич О.І., д.с.-г.н., професор.<br>3. Розробка новітніх технологій виробництва зернових культур в сівозміні при застосуванні гербіцидів, рістрегулюючих речовин і |

|  |                                                      |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|------------------------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                                      |     | <p>мікробіологічних препаратів.<br/> Грицаєнко З.М., д.с.-г.н., професор,<br/> Карпенко В.П., д.с.-г.н., професор.</p> <p>4. Спеціалізація сівозмін та зниження енергозатратності технологій у рільництві. Оптимізація родючості ґрунту в плодючих насадженнях із застосуванням науково обґрунтованих систем його утримання в міжряддях та удобрення.<br/> Копитко П.Г., д.с.-г.н., професор,<br/> Єщенко В.О., д.с.-г.н., професор,<br/> Бутило А.П., д.с.-г.н., професор.</p> <p>5. Розробка технологій вирощування польових і кормових культур у системі органо-біологічного рослинництва.<br/> Зінченко О. І., д.с.-г.н., професор,<br/> Терещенко Ю.Ф., д.с.-г.н., професор,<br/> Полторецький С.П., д.с.-г.н., професор.</p> <p>6. Розробка генетичних та біотехнологічних методів у селекції сільськогосподарських культур.<br/> Парій Ф.М., д.с.-г.н., професор,<br/> Рябовол Л.О. д.с.-г.н., професор.</p> <p>7. Уточнення видового складу основних шкідників, збудників хвороб і бур'янів та удосконалення систем захисту сільськогосподарських культур від них в умовах Правобережного Лісостепу України.<br/> Яновський Ю.П., д.с.-г.н., професор,<br/> Шевченко Ж.П., к.с.-г.н., професор.</p> <p>8. Вивчення еколого-біологічних особливостей аборигенних та інтродукованих деревних, кущових і трав'янистих рослин, способів розмноження та їх господарське використання у Правобережному Лісостепу та Степу України.<br/> Шлапак В.П., д.с.-г.н., професор.</p> |
|  | 1.4.2. Технології моделювання та прогнозування стану | Ф/П | <p>Розробка екологічно-толерантних систем сільського господарства.<br/> Екологічний моніторинг стану довкілля, продуктів харчування, антропоекологічний моніторинг.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

Продовження табл. 2.1

|                                                                                             |                                                                                                |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                             | навколишнього природного середовища                                                            |     | Сонько С.П., д.геогр.н, професор,<br>Кисельов Ю.О., д.геогр.н, професор.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                             | 1.4.6. Технології раціонального використання ґрунтів і збереження їх родючості                 | Ф/П | Розробка нормативних параметрів родючості чорнозему опідзоленого та оптимальних режимів мінерального живлення культур в умовах Правобережного Лісостепу.<br>Господаренко Г.М., д.с.-г.н., професор,<br>Недвиг М.В., к.с.-г.н., професор.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                                             | 1.4.8. Перспективні технології агропромислового комплексу та переробної промисловості.         | Ф/П | Розробка сучасних конкурентоспроможних технологій виробництва харчових продуктів рослинного походження.<br>Найченко В.М., д.с.-г.н., професор,<br>Осокіна Н.М., д.с.-г.н., професор,<br>Токар А.Ю. д.с.-г.н., професор.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 1.5. Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань. | 1.5.3. Проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика | Ф/П | Адаптація організаційно-економічного механізму господарювання до соціально орієнтованих ринкових відносин в АПК. Стратегія економічного розвитку агропромислового комплексу України: трансформація пріоритетів та механізмів їх реалізації. Соціально-економічні пріоритети розвитку національної продовольчої системи в умовах глобалізації. Розробка науково-методичних засад соціально-економічного реформування та сталого розвитку аграрної сфери.<br>Непочатенко О.О., д.е.н., професор,<br>Уланчук В.С., д.е.н., професор,<br>Семенда Д.К., к.е.н., професор,<br>Нестерчук Ю.О., д.е.н., професор,<br>Мудрак Р.П., д.е.н., професор,<br>Школьний О.О., д.е.н., професор,<br>Бурик А.Ф., к.е.н., професор,<br>Шатохін А.М., д.соц.н., професор. |
| 1.6. Нові речовини і матеріали                                                              | 1.6.4. Створення та застосування технологій отримання нових речовин хімічного виробництва      | Ф/П | Розробка технології одержання нових речовин хімічним способом.<br>Жиляк І.Д., к.х.н., доцент.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

Університет брав участь у виконанні спільних наукових програм з НААН України:

– ПНД НААН 01 «Родючість, охорона і раціональне використання ґрунтів» на 2011-2015 рр. при Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О. Н. Соколовського» за завданням 01.00.07.01Ф «Розробити нормативні параметри родючості ґрунтів та оптимальні режими живлення культур для отримання продукції сертифікованої якості у різних ґрунтово-кліматичних зонах України» за темою «Вплив добрив на якість продукції на чорноземах опідзолених Правобережного Лісостепу» (виконавець кафедра агрохімії і ґрунтознавства);

– ПНД 41 «Наукові основи ефективного використання інновацій в агропромисловому виробництві з урахуванням зональних особливостей регіонів» (регіональний науково-інноваційний Центр забезпечення АПВ Черкаської обл., співорганізатором якого є УНУС).

У 2015 р. виконувалася господарча тематика на замовлення фірм, організацій різних форм власності (табл. 2.2). Сума укладених договорів склала 868,4 тис. грн.

У звітному році за наказом Міністерства екології та природних ресурсів України № 189 від 8.06.2015 р. Уманський НУС внесено до Переліку науково-дослідних установ і організацій, які проводять державні випробування у позиції «Біологічна оцінка засобів захисту рослин (плодові, ягідні, польові та овочеві культури)». Це дасть можливість університету значно розширити спектр господарчої тематики стосовно дослідження різних груп препаратів у сільськогосподарському виробництві.

Щодо державного фінансування наукових проектів, згідно наказу МОН від 15.06.2015 № 630 було оголошено щорічний конкурсний відбір наукових проектів фундаментальних, прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, виконання яких планується здійснювати вищими навчальними закладами III–IV рівнів акредитації та науковими установами за рахунок коштів державного бюджету з 2016 року. Відповідно до

даного наказу було видано наказ ректора № 20/10–172, яким в УНУС регламентувалось подання, розгляд і затвердження наукових проектів. Всього в I етапі конкурсу взяли участь 7 проектів. За результатами проведення конкурсу для участі в конкурсі наукових проектів і розробок МОН вченою радою було рекомендовано 3 проекти.

Таблиця 2.2

**Тематика господарчих наукових досліджень і їх фінансування у 2015 р.**

| № з/п                      | Тематика досліджень                                                                                                                                   | Керівник                   | Сума, тис. грн. | Джерело фінансування                                                         |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------|------------------------------------------------------------------------------|
| 1                          | Біологічна оцінка препаратів із захисту с.-г. культур від шкідників та хвороб                                                                         | професор Яновський Ю.П.    | 596,5           | ТОВ «Сингента», «Байер», «АгріСол», «НОВА ДРП», ФОП Андрієнко В.В.           |
| 2                          | Розробка технології виробництва екологічно чистої продукції рослинництва при застосуванні мікродобрив Фульвітал плюс, ГК В-45 в посівах с.-г. культур | доцент Жиляк І.Д.          | 42,0            | ТОВ «Агротехносоюз», ТЗОВ «ПАРК»                                             |
| 3                          | Дослідження біологічних основ і продуктивності с.-г. культур при застосуванні біологічних препаратів                                                  | професор Грицаєнко З.М.    | 35,4            | ПП НВП «Агроенергетичні технології», ТОВ НВК «Аватар»                        |
| 4                          | Вивчення селективності гербіцидів на посівах кукурудзи та сорго                                                                                       | доцент Костогриз П.В.      | 28,0            | Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН                      |
| 5                          | Дослідне поле науково-виробничої лабораторії СТОВ «Агроко»                                                                                            | професор Господаренко Г.М. | 25,8            | СТОВ «Агроко»                                                                |
| 6                          | Дослідження та розробка технологій застосування ристрегулювальних препаратів з біозахисним ефектом у садівництві                                      | професор Карпенко В.П.     | 20,0            | ДП «Міжвідомчий науково-технологічний центр «Агробіотех» НААН та МОН України |
| 7                          | Вивчення гібридів кукурудзи                                                                                                                           | доцент Новак В.Г.          | 10,6            | ТОВ «Заатбау Україна»                                                        |
| <i>Міжнародні договори</i> |                                                                                                                                                       |                            |                 |                                                                              |
|                            | Уточнення рекомендацій з використання препарату Smart Fresh <sup>tm</sup> для яблук та груш                                                           | професор Мельник О.В.      | 110,1           | Фірма «Ром і Гаас», Польща, компанія «ТЗОВ Атена» Польща                     |
| <i>Всього:</i>             |                                                                                                                                                       |                            | <i>868,4</i>    | <i>:</i>                                                                     |

Згідно наказу МОН №4 від 11.01.2016 р. «Про затвердження переліків проектів фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок» 2 проекти університету віднесено до середнього рівня:

– Розробка та впровадження технологій біологізації вирощування сільськогосподарських культур з одержанням високоякісної продукції на продовольчі цілі (Керівник – професор В.П. Карпенко);

– Розробка та впровадження у виробництво інноваційних продуктів із зерна пшениць: селекційно-генетичний, агротехнічний і технологічний аспекти (Керівник – професор Г.М. Господаренко).

В університеті упродовж року успішно функціонували 13 наукових шкіл, очолюваних широковідомими вченими – докторами наук, професорами, академіками:

1. Наукова школа з мікробіології і фізіології рослин (Грицаєнко З.М., Карпенко В.П.).
2. Наукова школа з вивчення біології та технології вирощування плодових культур (Мельник О.В., Балабак А.Ф.).
3. Наукова школа з вивчення біології і технології вирощування овочевих культур (Лихацький В.І., Улянич О.І.).
4. Наукова школа з економіки сільського господарства (Непочатенко О.О., Уланчук В.С., Семенда Д.К., Нестерчук Ю.О.).
5. Наукова школа удосконалення системи землеробства в Лісостепу України з плодовими та польовими культурами (Копитко П.Г., Єщенко В.О., Бутило А.П.)
6. Наукова школа з агрохімії та ґрунтознавства (Господаренко Г.М., Недвига М.В.).
7. Наукова школа з рослинництва і кормовиробництва (Зінченко О.І., Терещенко Ю.Ф.).
8. Наукова школа з технології зберігання і переробки плодів та овочів (Найченко В.М., Осокіна Н.М., Токар А.Ю.).



9. Наукова школа з вивчення вдосконалення економічного механізму господарювання в аграрних формуваннях (Бурик А.Ф.).

10. Наукова школа з генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур (Парій Ф.М., Рябовол Л.О.).

11. Наукова школа з лісових культур та фітомеліорації (Шлапак В.П.).

12. Наукова школа захисту і карантину рослин (Яновський Ю.П., Шевченко Ж.П.).

13. Наукова школа з вивчення методів удосконалення механізмів менеджменту організацій (Школьний О.О.).

На базі університету успішно працювали:

– Черкаське регіональне відділення Українського товариства фізіологів рослин, головою якого є доктор с.-г. наук, професор З.М. Грицаєнко, секретарем – кандидат с.-г. наук, доцент І. Б. Леонтюк;

– Черкаське регіональне відділення Товариства мікробіологів України, головою якого є доктор с.-г. наук, професор З. М. Грицаєнко, секретарем – кандидат с.-г. наук, доцент Р. М. Притуляк;

– Уманське регіональне відділення Українського товариства ґрунтознавців та агрохіміків. Очолює відділення професор, доктор сільськогосподарських наук П.Г. Копитко, секретар – кандидат с.-г. наук, доцент О.Д. Черно;

– Черкаське відділення Українського товариства генетиків і селекціонерів. Очолює відділення кандидат сільськогосподарських наук, професор А.І. Опалко, секретар – кандидат сільськогосподарських наук О.П. Сержук.

В університеті працювали два регіональних відділення Академій:

– Уманське регіональне відділення Академії наук вищої освіти (АН ВО) України, до складу якого входять сім академіків;

– Уманське регіональне відділення Міжнародної академії аграрної освіти (МАО), до складу якого входять 14 академіків та 2 члени-кореспонденти.

Упродовж 2015 р. УНУС активно співпрацював з міжнародними асоціаціями, консорціумами, членом яких є:

– ISHS (Міжнародна Асоціація Наукового Садівництва).

- Magna Charta Observatory (Велика хартія університетів).

- TEMPUS-QANTUS (Міжнародний консорціум з розробки рамки кваліфікацій у сфері екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування).

У звітному році університет долучився до нових Міжнародних і Всеукраїнських спілок та асоціацій:

- Міжнародного екологічного рейтингу університетів (Green Metric World University Ranking on Sustainability);

- Асоціації виробників часнику;

- Асоціації грибовиробників України;

- Української спілки ірису.

В університеті упродовж року функціонували 20 науково-дослідних та навчально-наукових лабораторій, п'ять з яких були створені за рішенням вченої ради університету наприкінці року (табл. 2.3).

Наукову роботу студентів, аспірантів, молодих учених координували:

- Наукове товариство студентів та аспірантів Уманського НУС;

- Рада молодих учених.

Наукова робота студентів університету була зосереджена у 29 наукових гуртках кафедр.

Фундаментальні та прикладні дослідження університету виконувалися на широковідомій науковій спільноті України і зарубіжжя історичній науковій базі, яка включає:

- Теплично-оранжерейний комплекс, у складі якого оранжереї №1, 2 і 3 та 5 теплиць (у 2015 р. комплексу виповнилося 215 р.);

- Навчально-науково-виробничий відділ, до складу якого входять дослідне поле, дослідні селекційні ділянки, дослідні сади, дослідні овочеві ділянки, плодородсадник, виноградник, ягідники, навчально-виробничі цехи з перероблення плодів, ягід і овочів, зерна, плодосховище, а також весняні та зимові теплиці (історія відділу нараховує понад 155 років).

Таблиця 2.3

## Лабораторії Уманського НУС

| № з/п              | Назва лабораторії                                                                                                                              | Завідувач лабораторії                                 |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| 1                  | Проблемна науково-дослідна лабораторія «Оптимізації родючості ґрунту в плодючих насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів» | професор, д.с.-г.н.<br>Копитко П.Г.                   |
| 2                  | Проблемна науково-дослідна лабораторія «Плодового розсадництва»                                                                                | доцент, к.с.-г.н.<br>Майборода В.П.                   |
| 3                  | Навчально-науково-виробнича лабораторія «Біотехнології»                                                                                        | Майборода В.М.                                        |
| 4                  | Наукова лабораторія «Генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур»                                                          | д. біолог. н.<br>Парій Ф.М.                           |
| 5                  | Проблемна науково-дослідна лабораторія «Засобів боротьби з бур'янами»                                                                          | професор, д.с.-г. н.<br>Грицаєнко З.М.                |
| 6                  | Проблемна лабораторія «Агроекологія польових культур»                                                                                          | професор, д. с.-г. н.<br>Зінченко О.І.                |
| 7                  | Навчально-науково-виробнича лабораторія «Технолог»                                                                                             | професор, д.с.-г.н.<br>Токар А.Ю.                     |
| 8                  | Науково-дослідна лабораторія «Грибівництва та вигонки овочів»                                                                                  | професор, д.с.-г.н.<br>Улянич О.І.                    |
| 9                  | Науково-дослідна лабораторія «Екологічного моніторингу в агросфері»                                                                            | професор, д.с.-г.н.<br>Карпенко В.П.                  |
| 10                 | Науково-дослідна лабораторія «Інтродукції, адаптації, розмноження і вирощування декоративних і лісових культур»                                | професор, д. с.-г. н.<br>Поліщук В.В.                 |
| 11                 | Науково-дослідна лабораторія «Соціальні ініціативи»                                                                                            | доцент, к.е.н.<br>Гузар Б.С.                          |
| 12                 | Навчально-наукова лабораторія «Овочівництва закритого ґрунту»                                                                                  | професор, д.с.-г. н.<br>Улянич О.І.                   |
| 13                 | Науково-дослідна лабораторія «Маркетингові рішення»                                                                                            | доцент, к.е.н.<br>Лементовська В.А.                   |
| 14                 | Науково-дослідна лабораторія «Інноваційно-інвестиційний ринок АПК»                                                                             | професор, к.е.н.<br>Семенда Д.К.                      |
| 15                 | Науково-дослідна лабораторія «Біонеорганічної хімії, якості і безпеки об'єктів сільськогосподарського використання»                            | доцент, к.х.н.<br>Жиляк І.Д.                          |
| Створені у 2015 р. |                                                                                                                                                |                                                       |
| 16                 | Науково-дослідна лабораторія «Оцінка якості ґрунтів і продукції рослинництва»                                                                  | професор, д.с.-г.н.<br>Господаренко Г.М.              |
| 17                 | Науково-дослідна лабораторія «Інформаційні технології в обліку і аудиту»                                                                       | професор, д.е.н.<br>Уланчук В.С.                      |
| 18                 | Науково-дослідна лабораторія «Сільський зелений туризм»                                                                                        | доцент, к.е.н.<br>Нещадим Л.М.                        |
| 19                 | Науково-дослідна лабораторія «Екологічної конверсії»                                                                                           | ст. викладач,<br>к.с.-г.н.<br>Пушкарьова-Безділь Т.М. |
| 20                 | Науково-дослідна лабораторія менеджменту ЗЕД та логістики                                                                                      | доцент, к.е.н.<br>Альошкіна Л.П.                      |

У складі дослідного поля ННВВ знаходяться унікальні стаціонарні досліді:

- Стаціонарний польовий дослід «Вплив вапнування на ефективність застосування добрив у польовій сівозміні, 2012 р.». Керівники дослідів – Господаренко Г.М., Прокопчук І.В. (2012–2015 рр.). Атестат НААН № 86.

- Стаціонарний польовий дослід «Агрохімічна ефективність різного співвідношення видів мінеральних добрив у зерно-просапній сівозміні, 2010 р.». Керівники дослідів – Господаренко Г.М., Стасіневич О.Ю. (2010–2015 рр.). Атестат НААН № 87.

- Стаціонарний польовий дослід «Розробити технологію збереження родючості та раціонального використання ґрунтів Правобережного Лісостепу України, 1964 р.». Керівники дослідів – Делеменчук М.І., Карасюк (1964–1974 рр.), Карасюк І.М. (1974–2009 рр.), Господаренко Г.М. (2009–2015 рр.). Атестат НААН №88.

- Стаціонарний польовий дослід «Вивчення систем удобрення насаджень яблуні на темно-сірому опідзоленому важкосуглинковому ґрунті, 1931 р.». Керівники дослідів: Рубін С.С. (1931-1985 рр.), Копитко П.Г. (1986-2015 рр.). Атестат НААН № 89.

- Колекційний ботанічний розсадник Уманського НУС – один з найстаріших такого профілю (у 2016 р. виповниться 140 років);

- Національне надбання України – науковий об'єкт «Унікальна дослідницька агроєкосистема яблуневого саду Уманського національного університету садівництва» (Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 року № 1103-р);

- Науковий гербарій, заснований 1844 р., у зібраннях якого нараховується більше 28 тис. ексикат, у тому числі світового значення, яких не має більше в жодній колекції світу.

## **2.2. Основні результати наукових робіт, виконаних за господарчою тематикою та науково-дослідними лабораторіями**

### **2.2.1. Господарчі науково-дослідні роботи, у тому числі міжнародні**

*Біологічна оцінка препаратів із захисту с.-г. культур від шкідників та хвороб. Замовники – ТОВ «Сингента», «Байєр», «АгріСол», «НОВА ДРІП», ФОП Андрієнко В.В. Керівник тематики – професор Яновський Ю.П.*

Виконувались дослідження з оцінки технічної ефективності застосування різних видів нових фунгіцидів, інсектицидів, акарицидів, гербіцидів проти шкідливих об'єктів у плодових насадженнях (яблуна, груша).

Установлено доцільність та можливість використання в сільськогосподарському виробництві нових видів пестицидів з уточненням біології та особливостей розвитку шкідочинних організмів. Завдяки проведеним дослідженням буде удосконалено існуючу систему захисту від шкідливих організмів багаторічних насаджень. Результати досліджень представлено у вигляді звітів у Міністерство екології та природних ресурсів України для подальшої реєстрації препаратів.

За результатами проведених досліджень опубліковано 10 наукових праць. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на п'яти наукових заходах, у тому числі: науковий семінар із садівництва «День саду. Сучасні технології захисту яблуневих насаджень від шкідників, хвороб і бур'янів» (Придністровська дослідна станція садівництва НААН), семінар «Сучасні технології вирощування продукції яблуневих садів» (ФГ «Яблуневий сад» с. Шевченкове, Звенигородського району Черкаської області), науково-практичному семінарі «Сучасні прийоми захисту багаторічних насаджень від основних шкідників, хвороб і бур'янів» (ТОВ «Седна-Агро» м. Монастирище Черкаської обл.) й ін.

*Розробка технології виробництва екологічно чистої продукції*

*рослинництва при застосуванні мікродобрив Фульвітал плюс, ГК В-45 в посівах с.-г. культур. Замовник – ТОВ «Агротехносоюз», ТзОВ «ПАРК». Керівник – доцент Жиляк І.Д.*

Досліджувались питання дії мікродобрив Фульвітал плюс, ГК В-45 у посівах кукурудзи, сої та ін. сільськогосподарських культур на формування біомаси рослин, фотосинтетичні показники посівів, забезпеченість рослин елементами живлення, врожайність і формування якісних показників урожаю.

Встановлено доцільність та ефективність використання досліджуваних мікродобрив у посівах сільськогосподарських культур. На підставі отриманих даних розроблено баланс елементів живлення рослин для забезпечення обґрунтованого вирощування екологічно-безпечної і високоякісної продукції.

За результатами проведених досліджень опубліковано 2 наукові праці. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на двох наукових заходах, у тому числі: Всеукраїнській конференції молодих учених (УНУС, м. Умань) та XX науковій конференції «Львівські хімічні читання» (ЛНУ ім. Франка, м. Львів).

*Дослідження біологічних основ і продуктивності сільськогосподарських культур при застосуванні біологічних препаратів. Замовник – ПП НВП «Агроенергетичні технології», ТОВ НВК «Аватар. Керівник – професор Грицаєнко З.М.*

Вивчався вплив різних препаратів (мікроелементів – наноактиватор, регулятора росту – Регоплант, гербіциду – Гранстар, біологічних препаратів – Аватар, Біокомплекс АТ) на біологічні процеси в рослинах пшениці озимої Місія Одеська.

Установлено, що обробка насіння перед висівом біологічно активними речовинами сприяє активізації біологічних процесів, наростанню площі листової поверхні, синтезу органічних речовин, підвищенню чистої продуктивності фотосинтезу, ростових процесів, а звідси – зростанню врожайності та покращенню якості врожаю досліджуваної культури.

На підставі отриманих даних розроблена науково обґрунтована екологічно

безпечна технологія виробництва високоякісної продукції пшениці озимої.

За результатами проведених досліджень опубліковано 2 наукові праці. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на науковому заході – круглий стіл «Біопрепарати – виробництву» (УНУС сумісно з редакцією журналу «Зерно», м. Умань).

*Вивчення селективності гербіцидів на посівах кукурудзи та сорго. Замовник – Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН. Керівник – доцент Костогриз П.В.*

Вивчалась ефективність гербіциду Гвардіан Тетра фірми «Монсанто» в посівах кукурудзи і сорго при досходовому та ранньому післясходовому застосуванні окремо і в сумішах з іншими гербіцидами.

Встановлено, що застосування гербіциду Гвардіан Терра у нормі 3,5 л/га у фазу 2–3-х листків забезпечило високий ступінь контролю над бур'янами у посівах кукурудзи за врожайності 9,2 т/га. Застосування гербіциду у післясходовий період та у більш пізні фази розвитку культури призводило до зниження урожайності.

Найвищу ефективність у боротьбі з бур'янами в посівах сорго забезпечила суміш гербіцидів Гвардіан Терра 2,5–3,5 л/га + Агрітокс 1,7 л/га за врожайності культури 7,4 т/га.

У результаті виконаних досліджень розроблено оптимальні норми застосування гербіцидів у посівах кукурудзи та сорго.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Дні поля УНУС.

*Дослідне поле науково-виробничої лабораторії СТОВ «Агроко». Замовник – СТОВ «Агроко». Керівник – професор Господаренко Г.М.*

Досліджувались питання з вивчення сортів та гібридів культур сівозміни господарства, систем обробітку ґрунту, удобрення, захисту від шкідливих організмів.

Вивчено особливості формування урожайності сортів і гібридів культур сівозміни за використання різних систем обробітку ґрунту, удобрення, захисту тощо.

Розроблено рекомендації ефективного ведення сівозміни господарства з урахуванням досліджуваних чинників.

*Дослідження та розробка технологій застосування рістрегулювальних препаратів з біозахисним ефектом у садівництві. Замовник – ДП «Міжвідомчий науково-технологічний центр «Агробіотех» НААН та МОН України. Керівник – професор Карпенко В.П.*

Виконувались дослідження ефективності внесення регулятора росту Регоплант у насадженнях яблуні сорту Ренет Симиренка в Правобережному Лісостепу України. Зокрема вивчалась дія регулятора росту рослин у різні фази розвитку яблуні: 1 – фаза розпускання бруньок; 2 – бутонізація; 3 – закінчення цвітіння).

Встановлено, що застосування препарату Регоплант забезпечує в насадженнях яблуні сорту Ренет Симиренко збільшення площі листкової поверхні, сумарного приросту пагонів, їх товщини. При цьому значно знижується ураженість дерев хворобами, у тому числі борошнистою росою й паршею.

На основі проведених досліджень розроблено попередні заходи з вирощування яблуні із застосуванням регулятора росту рослин із біозахисним ефектом Регоплант.

Тематика буде продовжена з метою розробки цілісної програми з використання регулятора росту рослин Регоплант у садівництві.

*Вивчення гібридів кукурудзи. Замовник – ТОВ «Заатбау Україна». Керівник – доцент Новак В.Г.*

Досліджувалось 40 нових гібридів кукурудзи ТОВ «Заатбау Україна» з метою біологічної та господарської оцінки вирощування. З'ясовувалися питання фенології, ураження рослин хворобами, стійкості до хвороб, урожайності й ін.

На основі проведених досліджень рекомендовані найкращі гібриди до використання в сільськогосподарському виробництві.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Дні поля УНУС та



круглих столах, що проводились на базі кафедри рослинництва.

*Уточнення рекомендацій з використання препарату Smart Fresh<sup>tm</sup> для яблук та груш. Замовник – Фірма «Ром і Гаас», Польща, компанія «ТЗОВ Атена» Польща. Керівник – професор Мельник О.В.*

Досліджувались питання вдосконалення ефективності холодильного зберігання плодів яблуні і груші шляхом обробки інгібітором етилену після збирання.

Уперше в Україні встановлено ефективну дію післязбиральної обробки препаратом 1-метилциклопропен (Smart Fresh) на збереження яблук і груш.

Рекомендовано застосовувати післязбиральну обробку інгібітором етилену для покращення збереженості яблук і груш.

За результатами проведених досліджень опубліковано п'ять наукових праць. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на двох наукових заходах, у тому числі: науково-практичний семінар «Феєрія саду» (УНУС, м. Умань) та III Міжнародному семінарі «Нові тенденції у виробництві та зберіганні фруктів» (компанія «AgroFresh», м. Київ).

### **2.2.2. Наукова робота науково-дослідних лабораторій**

*Проблемна науково-дослідна лабораторія «Оптимізації родючості ґрунту в плодоягідних насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів». Завідувач лабораторії – професор Копитко П.Г.*

Науково-дослідною лабораторією проводиться довготривалий дослід «Унікальна дослідницька агроєкосистема яблуневого саду Уманського НУС», що має статус національного надбання України (Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 року № 1103-р). Також науково-дослідною лабораторією виконувались дослід з утримання ґрунту й удобрення в насадженнях яблуні, груші, сливи, маточника суниць.

Лабораторією надавалися аналітичні послуги кафедрам університету з виконання аспірантських, дипломних та інших робіт – проведено 907 аналізів.

Надані замовні послуги з агрохімічного обстеження ґрунтів у фермерських господарствах та інших формуваннях, виконано 344 аналізи. За результатами аналізів надано практичні рекомендації з вирощування на їх землях плодових, овочевих, польових культур.

Виконувалися аналізи питної і технічної води за компенсаційною угодою з Уманською санепідемічною станцією (800 аналізів) та для підготовки дипломних робіт студентами-екологами кафедри хімії (162 аналізи).

За результатами роботи лабораторії опубліковано три наукові праці.

*Проблемна науково-дослідна лабораторія «Плодового розсадництва».*  
*Завідувач лабораторії – доцент Майборода В.П.*

Лабораторією досліджувались питання вдосконалення існуючих вітчизняних та перевірка нових елементів зарубіжних передових технологій вирощування високоякісного садивного матеріалу плодових і ягідних культур, надання науково-виробничих консультацій із закладання та ведення плодових розсадників, вирощування саджанців яблуні «кніп-баум» та «бі-баум» із застосуванням зимового щеплення в ННВБ Уманського НУС.

На основі оптимізації параметрів садивного матеріалу з урахуванням біологічних властивостей щеплених компонентів ведеться удосконалення елементів і розробляються енергоощадні технології виробництва сучасного асортименту високоякісного садивного матеріалу плодових і ягідних культур, зокрема, комплекс агротехнічних заходів для отримання вегетативно розмножуваних (клонових) підщеп та оздоровлення кронованих, переважно однорічних саджанців, які придатні для закладання високоінтенсивних насаджень високого ступеня окупності, що по культурі яблуні скоротить непродуктивний період молодого саду на 2–3 роки (додатковий урожай 15–20 т/га) та підвищить продуктивність насаджень у 1,5–2,0 рази, порівняно з традиційними технологіями.

За результатами роботи лабораторії опубліковано одну наукову працю. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на двох наукових заходах, у тому числі: II Національному Дні саду «Впровадження новітніх технологій –

позитивна тенденція у садівництві» (Агроконсалтингова компанія «Дикун», ТОВ «Дельтафрут», м. Хмільник Вінницької області), університетському Дні саду (ННБВ УНУС, м. Умань).

*Навчально-науково-виробнича лабораторія «Біотехнології». Завідувач лабораторії – Майборода В.М.*

Наукова робота проводилася за напрямками: мікроклональне розмноження рослинного матеріалу, створення оздоровленого матеріалу *in vitro*, клітинна селекція *in vitro*.

Лабораторією біотехнології у 2015 році вирощено оздоровлений садивний матеріал суниці садової у кількості 17,2 тис. шт., який буде використано для закладання промислових насаджень ННБВ УНУС та реалізації.

Лабораторія надавала послуги з ведення восьми наукових тематик, у тому числі – аспірантів і докторантів.

Наукові досягнення лабораторії продемонстровано й апробовано на трьох наукових заходах: виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань.

*Наукова лабораторія «Генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур». Завідувач лабораторії – професор Парій Ф.М.*

Науково-дослідна робота виконувалась за напрямками: проведення фундаментальних та прикладних досліджень з генетики сільськогосподарських рослин, із селекції та насінництва сільськогосподарських культур, розмноження створених сортів і компонентів отриманих гібридів.

У результаті проведених досліджень: відкрито зв'язок ознак стерильність – фертильність у буряків цукрових із урожайністю та цукристістю, проведено насичувальні схрещування стерильних форм буряків із закріплювачами стерильності, продовжено самозапилення та схрещування для створення нових цінних самозапильних ліній кукурудзи, проведено вивчення нових ліній кукурудзи з еректоїдним розміщенням листків Селекція соняшника в лабораторії направлена на створення ранньостиглих, скоростиглих та ультраскоростиглих гібридів, підібрано колекцію форм соняшника з коротким вегетаційним періодом. Проведено схрещування для виділення закріплювачів

стерильності жита озимого. Передано до державного сортовипробування сорти: пшениці – Артаплот, Артанія; спельти – Європа, тритикале – Тактик, Стратег.

За результатами роботи наукової лабораторії опубліковано шість наукових праць, одержано чотири патенти. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на двох наукових заходах, у тому числі: Міжнародній науковій конференції «Гетерозис: досягнення та проблеми» (УНУС, м. Умань) та науково-практичній конференції «Спельта – 2015» (редакція газети Черкаський край, УНУС, м. Умань).

*Проблемна науково-дослідна лабораторія «Засобів боротьби з бур'янами». Завідувач лабораторії – професор Грицаєнко З.М.*

Лабораторією вивчався вплив інокуляції насіння пшениці озимої, сої та інших сільськогосподарських культур біологічними препаратами (Біокомплекс АТ, Аватар і Наноактиватор) з наступним внесенням їх по сходах окремо та в сумішах із гербіцидами.

Встановлено вплив досліджуваних препаратів на біологічні процеси в рослинах та мікробіологічну активність ґрунту, забур'яненість посівів, що лежать в основі формування врожайності з високим рівнем якості при мінімальному гербіцидному навантаженні на ґрунт, рослини та навколишнє природне середовище.

На підставі отриманих даних розроблені науково обґрунтовані рекомендації з використання препаратів.

За результатами роботи лабораторії опубліковано три наукові праці. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на наукових заходах, у тому числі: круглий стіл «Біопрепарати – виробництву» (УНУС сумісно з редакцією журналу «Зерно», м. Умань), виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань, Міжнародному форумі «Науковці та освітяни України в ім'я утвердження миру, стабільності та розвитку суспільства» (АН ВО, м. Київ).

*Проблемна лабораторія «Агроекологія польових культур». Завідувач лабораторії – професор Зінченко О.І.*

Лабораторією проводилось обґрунтування, розробка і впровадження

зональних екологічно доцільних і енергоресурсозберігаючих прийомів вирощування польових культур. При цьому в системі сортових технологій встановлено ефективність «біологічної» оранки і її місце в системі обробітку ґрунту, застосування післяжнивних культур на корм і для сидерації як можливої альтернативи поліпшеного зяблевого обробітку ґрунту та догляду за посівами, строки сівби, глибини посіву, оптимальне проросткове і кількісне розміщення рослин у посівах від напряму використання культури, її екотипу. Лабораторією опрацьовано мінімалізовані агробіокомплекси вирощування польових культур і на цій основі удосконалено існуючі технології їх вирощування.

За результатами роботи лабораторії опубліковано три наукові праці. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань.

*Навчально-науково-виробнича лабораторія «Технолог». Науковий керівник – професор Токар А.Ю.*

Лабораторією проводились дослідження з питань формування якості плодів суниці садової та її зберігання у продуктах харчування, розробки продуктів функціонального харчування на основі актинідії, вплив строків зберігання на вихід і якість соку з плодів та овочів, хіміко-технологічної оцінки яблук з метою визначення придатності їх до переробки на некріплені виноматеріали з використанням горобини звичайної, удосконалення і розширення асортименту овочевих закусочних консервів та салатів, впливу препарату Полідез на тривалість і якість зберігання плодоовочевої сировини.

У лабораторії виконувалась переробка плодів і овочів: висушено 1852 кг рослинницької сировини. Виготовлені зразки сушених плодів і овочів, вин, соків та іншої консервованої продукції представлялись на регіональних, обласних, Всеукраїнських та Міжнародних виставках. З січня місяця за участю волонтерів лабораторією проводиться висушування борщових наборів для АТО.

Лабораторія надавала наукові послуги з виконання кандидатських та

докторських дисертацій, проводила спільні дослідження з Одеським державним університетом та ПАТ «Вітаміни» (з уварювання препарату «Холосас»).

За результатами роботи лабораторії опубліковано шість наукових праць. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань, круглому столі «До 120-річчя заснування в УНУС лабораторії з переробки плодів і ягід» (УНУС, м. Умань).

При лабораторії працювала дегустаційна комісія, створена наказом ректора № 20-10/90 від 1.04.2013р., метою якої було проведення органолептичної оцінки якості нових сортів плодів, овочів та продуктів їх переробки. За звітний період було проведено 10 засідань комісії.

*Науково-дослідна лабораторія «Грибівництва та вигонки овочів».*  
*Завідувач лабораторії – професор Улянич О.І.*

Лабораторією виконувались дослідження за напрямками: підбір рослинних компонентів, дослідження якості субстрату та його придатності для вирощування грибів інтенсивним способом, підбір високопродуктивних штамів грибів, встановлення оптимального режиму гідротермічної обробки складових субстрату, вплив температури, вологості повітря, субстрату, інтенсивності освітлення на врожайність грибів та вигонки овочів.

Лабораторія грибівництва працювала у дві культури зміни, за кожну з яких отримано 65–80 кг свіжої продукції.

За результатами роботи лабораторії опубліковано одну наукову працю. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань, науково-практичному семінарі «Інноваційні шляхи розвитку сучасного овочівництва» (УНУС, м. Умань).

*Науково-дослідна лабораторія «Екологічного моніторингу в агросфері».*  
*Завідувач лабораторії – професор Карпенко В.П.*

Лабораторія проводила наукову роботу: з оптимізації препаративних форм мікробіологічних препаратів, з розробки технологій підвищення продуктивності сільськогосподарських культур за використання сумішей мікробіологічних та хімічних препаратів, надавалися послуги з ідентифікації

захворювань рослин з підтвердженням мікробіологічними аналізами та ін.

Рекомендовані удосконалені форми мікробіологічних препаратів для подальшого використання у сільському господарстві, розроблені та рекомендовані оптимальні за дією на навколишнє природне середовище суміші мікробіологічних та хімічних препаратів, що забезпечують суттєве підвищення продуктивності посівів за мінімального негативного впливу як на рослини, так і ґрунт.

За результатами роботи лабораторії опубліковано три наукові праці. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на круглому столі «Біопрепарати – виробництву» (УНУС сумісно з редакцією журналу «Зерно», м. Умань).

*Науково-дослідна лабораторія «Інтродукції, адаптації, розмноження і вирощування декоративних і лісових культур». Завідувач лабораторії – професор Поліщук В.В.*

Лабораторією виконувалось розмноження, вирощування та дорощування садивного матеріалу різних декоративних культур, у тому числі й рідкісних. За звітний період лабораторією вирощено 691 саджанець декоративних та кущових рослин. Надавалась теоретична і практична допомога студентам, аспірантам, співробітникам інших установ і організацій з вирощування садивного матеріалу декоративних, малопоширених плодових, ягідних і лісових культур.

За результатами роботи лабораторії опубліковано 12 наукових праць. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Міжнародній науковій конференції «Актуальні проблеми садово-паркового мистецтва» (УНУС, м. Умань), науковому семінарі – «Теплично-оранжерейний комплекс Уманського НУС: історія та перспективи розвитку» (УНУС, м. Умань).

*Науково-дослідна лабораторія «Соціальні ініціативи». Завідувач лабораторії – доцент Гузар Б.С.*

Діяльність лабораторії спрямовувалась на розроблення й відстеження результатів реалізації програм і проектів соціального розвитку держави,

надання комплексу різноманітних консультаційних послуг фізичним та юридичним особам, а також інших досліджень науково-прикладного характеру.

У звітному році лабораторією одержано грант Черкаської державної обласної адміністрації за проблематикою «Підтримка та інформаційний супровід підприємницьких ініціатив і формування дієвої системи соціальної захищеності молоді».

На базі лабораторії за грантової підтримки було проведено чотири навчальних семінари, п'ять зустрічей з представниками різних державних служб і організацій, два круглих столи, три тренінги на тему: «Розробка бізнес-планів», «Рекрутинг для початківців», «Власна торгова марка: створення, управління, розвиток».

За результатами роботи лабораторії опубліковано шість наукових праць.

*Навчально-наукова лабораторія «Овочівництва закритого ґрунту».*  
Завідувач лабораторії – професор Улянич О.І.

З метою реалізації навчальних програм відповідних дисциплін, участі у науковій роботі студентів, забезпечення єдиного підходу в реалізації навчального процесу з груп споріднених дисциплін, виявленні і реалізації міждисциплінарних зв'язків, обміну досвідом, сумісного використання навчальної бази здійснювалась робота лабораторії, направлена на підготовку кваліфікованих фахівців за напрямом 6.090101 «Агрономія» та спеціальностями 8.09010107 «Технології закритого ґрунту» і 7.09010104 та 8.09010104 «Плодоовочівництво і виноградарство».

За звітний період проведено на високому методичному рівні більше 70 практичних занять зі студентами III-IV курсів. Лабораторія обладнана стендами з вирощування овочів у закритому ґрунті. Практичні заняття зі студентами та закладання дослідів з дипломного проектування проводились у зимовій теплиці ННВВ Уманського НУС. За звітний період 18 студентів захистили дипломні роботи та отримали ОКР магістр з «Технологій закритого ґрунту».

*Науково-дослідна лабораторія «Маркетингові рішення».* Завідувач лабораторії – доцент Лементовська В.А.



Робота науково-дослідної лабораторії була спрямована на вивчення: «Стану та перспектив розвитку продовольчого ринку України в умовах євроінтеграційних процесів», «Науково-методичних засад аналізу маркетингових ризиків суб'єктів господарської діяльності аграрної сфери економіки в умовах євроінтеграційних процесів», «Маркетингового аналізу ринку праці аграрної сфери економіки України в умовах євроінтеграційних процесів».

Науково-дослідною лабораторією було проведено маркетингові дослідження пріоритетів вибору спеціальності серед студентів УНУС та дослідження із забезпечення популяризації продукції, яку випускає УНУС.

За результатами роботи лабораторії опубліковано 25 наукових праць.

*Науково-дослідна лабораторія «Інноваційно-інвестиційний розвиток АПК».*  
Завідувач лабораторії – професор Семенда Д.К.

Науково-дослідною лабораторією виконувались дослідження за трьома основними напрямками: економічна ефективність енергозберігаючих технологій No-till та Mini-till на прикладі сільськогосподарських підприємств Черкащини; економічна ефективність інтенсивних технологій в садівництві; напрями відновлення молочного скотарства.

На базі лабораторії проведено економічні семінари та круглі столи: «Стан та проблеми розвитку овочівництва відкритого ґрунту на прикладі ТОВ «Прометей», «Об'єднання сільських громад: проблеми і перспективи розвитку соціальної інфраструктури».

За результатами роботи лабораторії опублікована 21 наукова праця.

*Науково-дослідна лабораторія «Біонеорганічної хімії, якості і безпеки об'єктів сільськогосподарського використання».* Завідувач лабораторії – доцент Жияк І.Д.

Науково-дослідна робота проводилась за напрямками: розробка інноваційних технологій одержання фосфатів перехідних матеріалів та дослідження термічних перетворень хімічних сполук з властивостями пігментів, каталізаторів, люмінофорів і біологічно активними властивостями;

одержання наноматеріалів з молібденом та дослідження його біологічної активності в посівах сої; дослідження гумусу та органо-мінеральних наносамоорганізуючих систем чорнозему сучасними фізико-хімічними методами; екологічний стан централізованого та децентралізованого водопостачання аграрних територій України.

Розроблені технології виробництва екологічно чистої продукції рослинництва при застосуванні різних видів гумінвмісних добрив та наноматеріалів.

За результатами роботи лабораторії опубліковано 2 наукові праці. Наукові досягнення апробовано на XX науковій конференції «Львівські хімічні читання» (ЛНУ ім. Франка, м. Львів).

### **2.3. Студентська наукова робота**

Упродовж року науково-дослідна робота студентів координувалася Науковим товариством студентів та аспірантів, яке було ініціатором та координатором різних організаційних форм студентської наукової діяльності.

У 2015 році до науково-дослідної роботи в університеті були залучені 2247 студентів у 29 наукових гуртках та 94 проблемних групах.

Тематика студентських наукових досліджень була представлена у контексті наукових тем кафедр та науково-дослідних робіт, які виконуються за господарчою тематикою та науково-дослідними лабораторіями.

Студенти факультету агрономії вивчали актуальні проблеми сільськогосподарських і природничих наук, новітні технології в агрономії та займались розробкою генетичних та біотехнологічних методів селекції сільськогосподарських культур.

На факультеті плодоовочівництва, екології та захисту рослин пріоритетними науковими напрямками студентської роботи були інноваційні тенденції в плодоовочівництві, екології та захисті рослин, їх досягнення і перспективи.

На факультеті лісового і садово-паркового господарства студенти аналізували сучасні технології вирощування садових та декоративних рослин, проблеми і перспективи розвитку лісового господарства.

Студенти інженерно-технологічного факультету досліджували перспективи розвитку харчових технологій та обладнання АПВ.

На факультеті економіки і підприємництва розглядались актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки аграрного виробництва.

Студенти факультету менеджменту аналізували сучасні тенденції розвитку і становлення теорії та практики менеджменту в глобальному конкурентному середовищі.

За звітний період студенти університету взяли участь у шести Міжнародних та десяти Всеукраїнських і ін. конференціях, організатором яких був УНУС:

1. Міжнародна наукова конференція «Гетерозис: досягнення та проблеми», присвячена 110-річчю від дня народження видатного генетика Ю.П. Мірюти, 18–19 березня 2015 р., проведена кафедрою генетики, селекції рослин та біотехнології (Парій Ф.М.). Взяли участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства. Видано тези конференції.

2. Міжнародна інтернет-конференція «Геоелекономічний простір і Україна: виклики та сучасні тренди розвитку», проведена 29–30 квітня 2015 р. кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності (Бутило І.А.). Брили участь студенти факультету менеджменту. Видано тези наукової конференції.

3. Міжнародна науково-практична конференція «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин», проведена 14 травня 2015 р. факультетом економіки і підприємництва (Мальований М.І.). Серед учасників – студенти факультетів економіки і підприємництва та менеджменту. Видано тези наукової конференції.

4. Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми садово-паркового мистецтва», 27 травня 2015 р., проведена на кафедрі садово-

паркового господарства спільно з НДП «Софіївка», Арборетум і заклад фізіології в Болестрашице (Польща), Рибницький філіал Придністровського державного університету (Придністров'я), в якій брали участь студенти усіх курсів факультету лісового і садово-паркового господарства.

5. III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання сучасної аграрної науки», проведена 20 листопада 2015 р. Радою молодих учених Уманського НУС (Прокопчук І.В.). Бнали участь студенти усіх факультетів. За результатами видано збірник тез.

6. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної та готельно-ресторанної індустрії», проведена 28–29 травня 2015 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи (Транченко Л.В.). Учасники – студенти факультету менеджменту. Видано тези наукової конференції.

7. Всеукраїнська наукова конференція, приурочена 115-й річниці від дня народження видатного вченого у галузі землеробства С.С. Рубіна, проведена 26 березня 2015 р. кафедрою загального землеробства (Єщенко В.О.). Учасники – студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

8. Всеукраїнська студентська наукова конференція, приурочена 110-й річниці від дня народження академіка АНУ і ВАСГНІЛ П.А. Власюка, проведена 8–9 квітня 2015 р. Бнали участь студенти усіх факультетів. За результатами конференції видано збірник студентських наукових праць.

9. Всеукраїнська науково-практична конференція «Імпортозамінні технології вирощування продукції садівництва та рослинництва», проведена 29–30 квітня 2015 р. кафедрою процесів, машин та обладнання АПВ. Бнали участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного.

Матеріали конференції опубліковані у Віснику Українського відділення МААО.

10. Всеукраїнська наукова конференція молодих учених, приурочена 140-й річниці від дня народження видатного вченого плодovoда П.Г. Шитта, проведена 6 травня 2015 р. Радою молодих учених (Прокопчук І.В.). Брили участь студенти усіх факультетів. Видано тези наукової конференції.

11. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку», проведена 30 жовтня 2015 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи (Транченко Л.В.). Взяли участь студенти факультету менеджменту. Видано тези наукової конференції.

12. Всеукраїнська науково-практична конференція «Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи», присвячена Всесвітньому дню науки в ім'я миру та розвитку, проведена 5–6 листопада 2015 р. на факультеті менеджменту (Новак І.М.). Брили участь студенти факультету менеджменту. За результатами видано збірник тез.

13. Всеукраїнська наукова конференція «Українська національно-культурна ідентичність: джерело, сьогодення, погляд у майбутнє», проведена 26 листопада 2015 р. кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Ямчук П.М., Костюк М.В.). Учасники – студенти усіх факультетів.

14. Міжвузівська студентська наукова конференція «Україна і світ: взаємовідкриття в часи Революції Гідності (компаративно-імагологічні студії)», проведена 12 березня 2015 р. на базі кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Коваленко-Чукіна І.Г.). Активними учасниками були студенти всіх факультетів. За результатами конференції видано колективну монографію.

15. Науково-практична конференція «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства», приурочена 80-річчю від дня народження доктора с.-г. наук, професора П.І. Мороза, проведена 23 квітня 2015 р. кафедрою лісового господарства (Шлапак В.П.). Взяли участь студенти

факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного. Видано тези наукової конференції.

16. Науково-практична конференція «Спельта–2015», проведена кафедрою генетики, селекції рослин та біотехнології спільно з Всеукраїнським науковим інститутом селекції 14 серпня 2015 р. (Парій Ф.М.). Брили участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин. Результати оприлюднені в газеті «Черкаський край».

Традиційно, 8–9 квітня 2015 року, на базі УНУС проходила студентська наукова конференція, яка була присвячена 110-й річниці від дня народження академіка АНУ і ВАСГНІЛ П.А. Власюка. У проведенні конференції були задіяні 6 факультетів, працювало 35 секцій (табл. 2.4). Загалом у роботі конференції взяли участь 1393 студенти.

Таблиця 2.4

**Участь студентів у щорічній студентській науковій конференції**

| Факультет                                     | Кількість секцій | Кількість доповідей, чол. |            | Кількість студентів-учасників конференції |
|-----------------------------------------------|------------------|---------------------------|------------|-------------------------------------------|
|                                               |                  | заявлено в програмі       | виступили  |                                           |
| Економіки та підприємництва                   | 6                | 198                       | 183        | 299                                       |
| Менеджменту                                   | 11               | 160                       | 162        | 228                                       |
| Агрономії                                     | 5                | 122                       | 125        | 350                                       |
| Плодоовочівництва, екології та захисту рослин | 5                | 108                       | 94         | 210                                       |
| Лісового і садово-паркового господарства      | 3                | 75                        | 69         | 75                                        |
| Інженерно-технологічний                       | 5                | 210                       | 204        | 231                                       |
| <i>Всього</i>                                 | <i>35</i>        | <i>873</i>                | <i>837</i> | <i>1393</i>                               |

На базі університету за участі студентів було проведено 10 запланованих семінарів та 16 позапланових проблемних семінари, на яких студенти знайомились із досягненнями науки і практики у сфері агропромислового виробництва, вивчали передовий досвід успішних підприємств, знайомились з їх керівниками:

1. Економічний семінар «Стан та проблеми розвитку овочівництва відкритого ґрунту на прикладі ТОВ «Прометей» Уманського району», проведений 11 березня 2015 р. кафедрою економіки (Семенда Д.К.). Брили участь студенти усіх факультетів.

2. Науковий семінар «Вирощування садивного матеріалу декоративних деревних, кущових та трав'янистих рослин для озеленення», проведений 12.03.2015 р. кафедрою садово-паркового господарства (Балабак А.Ф., Поліщук В.В., Мамчур Т.В.). Учасники: студенти 3–6 курсів факультету лісового і садово-паркового господарства.

3. Семінар «Трудове законодавство: відповідальність бухгалтера», проведений 25 березня 2015 р. кафедрою обліку і аудиту (Шевченко Н.О.). Учасники – студенти факультетів економіки і підприємництва та менеджменту.

4. Науковий семінар «Проектування міських скверів: минуле, сучасне, майбутнє», проведений 26.03.2015 р. кафедрою садово-паркового господарства (Пушка І.М., Осіпов М.Ю.). Брили участь студенти 4–6 курсів факультету лісового і садово-паркового господарства.

5. Науково-практичний семінар «Сучасний стан, проблеми та напрями розвитку страхової діяльності в Україні» за участю директора Уманського регіонального центру приватного акціонерного товариства «Страхова група» ТАС» Ігоря Халахури та його заступника – Владислава Китайгородського, проведений 2 квітня 2015 р. кафедрою фінансів і кредиту (Гузар Б.С.). Брили участь студенти факультету економіки і підприємництва.

6. Науково-практичний семінар «Новини законодавства та зміни щодо працехоронної діяльності суб'єктів господарювання. Реформування системи охорони праці та промислової безпеки в умовах євроінтеграції», проведений 27.04.2015 р. кафедрою прикладної інженерії та охорони праці. Брили участь студенти інженерно-технологічного факультету та факультетів агрономії, плодощовівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства.

7. Науковий семінар «Маркетолог – професія майбутнього»,

проведений 7 травня 2015р. кафедрою маркетингу (Мудрак Р.П, Бортник Т.І.). Брили участь студенти факультету економіки і підприємництва.

8. Науково-практичний семінар «Завдання і функції Державної фінансової інспекції, порядок проведення ревізій та перевірок, які вона здійснює» за участю начальника Уманської об'єднаної Державної фінансової інспекції Олега Ярошевича, проведений 7 травня 2015 р. кафедрою фінансів і кредиту (Гузар Б.С.). Брили участь студенти факультету економіки і підприємництва.

9. Науково-практичний семінар «Організація сільськогосподарського дорадництва у Польщі» за участю завідувача кафедри економіки освіти, комунікації та дорадництва, доктора габ., професора Кристини Кжижановської та викладача кафедри європейської політики, публічних фінансів та маркетингу PhD Мажени Лемановіч з Варшавського університету суспільних наук, проведений 13 травня 2015 р. кафедрами туризму та готельно-ресторанної справи, менеджменту організацій, менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, маркетингу, фінансів і кредиту. Учасники – студенти І–ІІ курсу напрямів підготовки «Туризм», «Готельно-ресторанна справа» факультету менеджменту.

10. Науково-практичний семінар «Сучасний стан та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні» за участі завідувача кафедри аграрного консалтингу та сервісу Національного університету біоресурсів і природокористування України д.е.н., професора Т.П. Кальної-Дубінюк, проведений 13 травня 2015 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи. Брили участь студенти І-ІІ курсу напрямів підготовки «Туризм», «Готельно-ресторанна справа» факультету менеджменту.

11. Міжвузівський науково-практичний семінар «Геоєко – 2015», присвячений Дню Землі, проведений 22 травня 2015 р. кафедрою екології та БЖД (Сонько С.П.). Брили участь студенти факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин Уманського НУС та Уманського ДПУ ім. П. Г. Тичини.



12. Науково-практичний семінар-тренінг «Підтримка підприємницьких ініціатив молоді регіону», проведений 3–4 червня 2015 р. кафедрою фінансів і кредиту за підтримки Черкаської обласної державної адміністрації, відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради. Брили участь студенти факультету економіки і підприємництва.

13. Науково-практичний семінар «Характеристика ландшафтно-екологічного стану Уманського міського сміттєзвалища», проведений 2 липня 2015 р. кафедрою екології та БЖД (Кисельов Ю. О.). Учасники – студенти I – III курсів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин.

14. Науково-практичний семінар «Ландшафтно-екологічна ситуація в околицях Умані на прикладі Буцького каньйону», проведений 16 липня 2015 р. кафедрою екології та БЖД (Кисельов Ю. О.). Учасники – студенти I – III курсів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин.

15. Навчально-методичний семінар «Маркетингові дослідження мотивів вибору професії», проведений 9 вересня 2015 р. кафедрою маркетингу (Мудрак Р.П., Бортник Т.І.). Учасники – студенти факультету економіки і підприємництва.

16. Науковий семінар «Рівень соціального забезпечення населення України», проведений 9 вересня 2015 р. кафедрою фінансів і кредиту (Гузар Б.С.). Брили участь студенти факультету економіки і підприємництва.

17. Науковий семінар «Пріоритети маркетингу освітніх послуг», проведений 16 вересня 2015 р. кафедрою маркетингу (Мудрак Р.П., Бортник Т.І.). Учасники – студенти факультету економіки і підприємництва.

18. Науково-практичний семінар «Інноваційні шляхи розвитку сучасного овочівництва», присвячений 140-річчю від дня народження професора С.М. Вуколова, проведений 23 вересня 2015 р. кафедрою овочівництва (Улянич О.І.). Брили участь студенти усіх факультетів.

19. Науково-практичний семінар «Управління аграрним підприємством» з директором СТОВ «Ольгопіль» Чечельницького району Вінницької області Павлом Євгеновичем Каленичем, проведений 24 вересня

2015 р. факультетом менеджменту. Учасники – студенти факультету менеджменту.

20. Семінар «Теплично-оранжерейний комплекс Уманського НУС: історія та перспективи розвитку», проведений 7 жовтня 2015 р. кафедрою садово-паркового господарства (Поліщук В.В., Осіпов М.Ю.). Учасники – студенти усіх факультетів.

21. Науково-практичний семінар «Особливості медичного страхування країн світу і України», проведений 7 жовтня 2015 р. кафедрою фінансів і кредиту (Гузар Б.С.). Брала участь студенти факультету економіки і підприємництва.

22. Науково-практичний семінар «Практика управління аграрним підприємством» на базі СТОВ «Верхнячка-Агро» Христинівського району Черкаської області, проведений 22 жовтня 2015 р. факультетом менеджменту. Брала участь студенти факультету менеджменту.

23. Міжвузівський науково-практичний семінар «Геоєко–2015», присвячений Всесвітньому дню боротьби з посухою та спустелюванням земель, проведений 29 жовтня 2015 р. кафедрою екології та безпеки життєдіяльності (С. П. Сонько). Брала участь студенти факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин Уманського НУС та Уманського ДПУ ім. П. Г. Тичини, Черкаського НУ ім. Б. Хмельницького та учні випускних класів Уманської ЗОШ № 9.

24. Науково-практичний семінар «Ефективний менеджмент у господарській діяльності підприємств на базі ФГ «Агрофірма «Базис» Уманського району Черкаської області», проведений 3 листопада 2015 р. факультетом менеджменту. Учасники – студенти факультету менеджменту.

25. Науково-практичний семінар «Стан та перспективи розвитку банківського сектору України» за участю керуючої відділенням №3 «ПриватБанк» м. Умань – Коваленко Валентини Іванівни, проведено 3 листопада 2015 р. кафедрою фінансів і кредиту (Гузар Б.С.). Брала участь студенти факультету економіки і підприємництва.

26. Науково-практичний семінар «Машиновикористання в рослинництві», проведено 26.11.2015 р. кафедрою процесів, машин і обладнання АПВ. Учасники – студенти 6 курсу спеціальності «Процеси, машини та обладнання АПВ».

Результати проведеної науково-дослідної роботи студентів усіх факультетів були опубліковані в 14 збірниках та одному спеціалізованому виданні – збірнику студентських наукових робіт. Значна частина публікацій була надрукована у виданнях інших університетів.

Всього у звітному році студентами університету було оприлюднено 1164 публікації.

Студенти всіх факультетів університету брали активну участь в інших наукових заходах, які проводились за співорганізації або на базі УНУС:

1. Міжнародний екологічний форум «Екологічна політика: між кризами та реформами». Відбувся 13 лютого 2015 р. Співорганізаторами виступили викладачі кафедри української та іноземних мов. Брала участь студенти усіх факультетів.

2. Інтерактивна гра з елементами тренінгу «Моя професія – менеджер». Відбулась 6 березня 2015 р. на кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики. Брала участь студенти факультету менеджменту 1 курсу заочної форми навчання та 4 курсу денної й заочної форми навчання.

3. Захід, присвячений Всесвітньому дню поезії «Поетами оспівана земля». Відбувся 2 квітня 2015 р. на кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики за участю студентів спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

4. Історико-філософські читання «Іван Мазепа: постать на тлі епохи. Сучасне прочитання та новітні інтерпретації й рецепції в дискурсі XXI століття». Відбулись 8 квітня 2015 р. на кафедрі соціально-гуманітарних і правових дисциплін. Брала участь студенти усіх факультетів.

5. Круглий стіл «Ні підробним засобам захисту рослин», проведений

14 квітня 2015 р. кафедрою захисту і карантину рослин. Учасники – студенти II-III курсів напряму підготовки «Захист рослин» факультету плодощовочівництва, екології та захисту рослин.

6. Міжвузівський бліцтурнір з дисципліни «Нарисна геометрія та комп'ютерна графіка», проведений кафедрою прикладної інженерії та охорони праці. Брало участь студенти усіх курсів інженерно-технологічного факультету.

7. Круглий стіл «Використання віддаленої гібридизації у самозапильних культур». Відбувся 21 квітня 2015 р. на кафедрі генетики, селекції рослин та біотехнології. Взяли участь студенти факультетів агрономії, плодощовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства.

8. Круглий стіл «Інноваційні проекти «Genesis» за участю представника комунального підприємства «Агентство розвитку Черкащини Черкаської обласної ради». Відбувся 24 квітня 2015, м. Умань. Учасники – студенти I-II курсу факультету менеджменту, аспіранти, молоді науковці.

9. Міський конкурс бізнес-проектів, проведений 30 квітня 2015 р. Серед учасників – студенти факультету менеджменту.

10. Відкрита лекція професора штату Огайо (США) Стенлі Томпсона на тему «Практичне застосування економетричних методів і моделей в економіці», 20 травня 2015 р. Учасники – студенти факультету менеджменту.

11. Брейн-ринг, присвячений Всесвітньому дню охорони праці. Відбувся 28 квітня 2015 р. на кафедрі прикладної інженерії та охорони праці. Брало участь студенти усіх курсів інженерно-технологічного факультету.

12. «Наукові читання» – урочистості до Дня науки, що проводились 20 травня 2015 р. Брало участь студенти усіх факультетів.

13. Круглий стіл «Селекція зернових культур». Відбувся 20 травня 2015 р. на кафедрі генетики, селекції рослин та біотехнології. Взяли участь студенти факультету агрономії.

14. Ділова гра: «Моя професія – туризм». Проведена 22 травня 2015 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи. Учасники – студенти I-II курсу,

21-ї групи факультету менеджменту.

15. Круглий стіл за участі представників туристичних фірм «ВІВА-ТУР», «Ukrainian Professional Group», «Горящие путевки» та «Експо-Тур». Відбувся 24 травня 2015 р. Учасники – студенти I-II курсу напрямів підготовки «Туризм», «Готельно-ресторанна справа».

16. Круглий стіл «Проблеми використання пестицидів», проведений кафедрою захисту і карантину рослин 25 травня 2015 р. Учасники – студенти III-IV курсів факультету плодовоовочівництва, екології та захисту рослин.

17. День поля УНУС відбувся 3 червня 2015 р. на кафедрах факультетів агрономії, плодовоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства. Брили участь студенти факультетів агрономії, плодовоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства.

18. Круглий стіл «Гербарій Уманського НУС». Відбувся 11 червня 2015 р. за участю кафедри садово-паркового господарства спільно з працівниками Наукової бібліотеки. Брили участь студенти усіх курсів факультету лісового і садово-паркового господарства.

19. Круглий стіл до дня народження професора І.М. Єремєєва «Українка – праматір сучасних сортів пшениці озимої». Відбувся 24 червня 2015 р. на кафедрі рослинництва. Учасники – студенти факультету агрономії.

20. Тренінг «Моніторинг заходів торговельної політики». Проведений 8 вересня 2015 р. на кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики за участю студентів спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

21. «День саду Уманського НУС», проведений 10 вересня 2015 р. кафедрами факультетів агрономії, плодовоовочівництва, екології та захисту рослин. Брили участь студенти факультетів агрономії, плодовоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, технології зберігання і переробки плодів та овочів.

22. Круглий стіл «Загальні засади та принципи підприємництва в

Україні». Відбувся 10 вересня 2015 р. на кафедрі фінансів і кредиту. Брили участь студенти факультету економіки і підприємництва.

23. Круглий стіл «Генетика олійних культур». Відбувся 11 вересня 2015 р. на кафедрі генетики, селекції рослин та біотехнології. Брили участь студенти факультетів агрономії, плодoовочівництва, екології та захисту рослин.

24. Презентація на тему: «Господарсько-цінні ознаки вісімнадцяти гібридів соняшнику компанії «Піонер». Проведена 15 вересня 2015 р. на дослідному полі Уманського НУС. Серед учасників – співробітники кафедри рослинництва та студенти четвертого курсу факультету агрономії.

25. Відкриття кабінету-музею імені професора С.М. Вуколова на базі кафедри овочівництва (23 вересня 2015 року). Брили участь студенти факультетів агрономії, плодoовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства.

26. Круглий стіл «О.М. Челінцев – професор, викладач садівництва, бібліотекар Уманського училища садівництва». Проведений 30 вересня 2015 р. на базі Наукової бібліотеки УНУС. Учасники – студенти усіх факультетів.

27. Відкриття третього ВУЗівського представництва Кластера в рамках Дня поля. Відбулося 25 вересня 2015 р. за участі студентів факультетів агрономії, плодoовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного.

28. Круглий стіл «Порівняльна оцінка сортів сої різних груп стиглості». Відбувся 30 вересня 2015 р. на базі кафедри рослинництва. Брили участь студенти факультету агрономії.

29. Есе молодих науковців на тему: «Актуальні проблеми логістичного менеджменту». Проведений 1 жовтня 2015 р. на кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики за участю студентів спеціальності «Логістика».

30. Круглий стіл до 120-річчя з Дня заснування лабораторії з переробки плодів та ягід. Проведений на кафедрі технології зберігання і переробки плодів та овочів 18 листопада 2015 р. Брили участь студенти інженерно-

технологічного факультету, а також факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства.

31. Круглий стіл «Технологічні якості селекційних матеріалів Уманської ДСС». Проведений 2 жовтня 2015 р. на базі Уманської дослідно-селекційної станції. Учасники – студенти четвертого курсу факультету агрономії.

32. Круглий стіл «Біотехнологічні методи на сучасному етапі». Проведений 8 жовтня 2015 р. на кафедрі генетики, селекції рослин та біотехнології. Взяли участь студенти факультету агрономії.

33. Тренінг «Дипломатичний протокол країн світу». Проведений 7 жовтня 2015 р. кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики за участю студентів факультету менеджменту.

34. Тренінг «Організація експорту товарів». Проведений 26 жовтня 2015 р. на кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики за участю студентів спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

35. «День маркетолога». Проведений 27 жовтня 2015р. кафедрою маркетингу. У рамках заходу проведено конкурс маркетингових проектів: V курс – проект «Sky Park», IV курс – «Art House», III курс – проект «Маркетинг аграрної продукції УНУС».

36. Майстер-клас від практикуючого маркетолога Наталії Совенко, маркетинг-менеджера ТОВ «Райс Бош» на тему: «Переваги сучасного маркетингу». Проведений 27 жовтня 2015 р. Учасники – студенти факультету економіки і підприємництва.

37. Круглий стіл «Розвиток інформаційних технологій та його вплив на життя людей – перспективи найближчого майбутнього». Проведений 29 жовтня 2015 р. кафедрою економічної кібернетики та інформаційних систем. Брили участь студенти усіх факультетів.

38. Зустріч студентів спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» із Михайлом Вахитовим, представником

компанії ТОВ «Ксерокс (Україна) ЛТД», м. Київ. Відбулась 29 жовтня 2015 р. Учасники – студенти факультету менеджменту.

39. Круглий стіл «Проблеми здійснення маркетингової діяльності на промисловому ринку» (на прикладі ПП «Фенікс Агро»). Проведений 4 листопада 2015 р.. Учасники – студенти факультету економіки і підприємництва.

40. Круглий стіл «Project Management: основа міжнародної торгівлі». проведений 5 листопада 2015 р. кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики. Брили участь студенти спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

41. Релігійно-просвітницький захід, присвячений 150-й річниці від дня народження преосвященного Митрополита Андрея Шептицького «На службі Богові, церкві й народові». Проведений 10 листопада 2015 р. кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін. Брили участь студенти усіх факультетів.

42. Міні-тренінг «Менеджмент та ділова атрибутика». Проведений 12 листопада 2015 р. кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики за участю студентів факультету менеджменту.

43. Круглий стіл «Сучасні тенденції в технології виробництва кукурудзи». Проведений 26 листопада 2015 р. кафедрою рослинництва. Учасники – студенти факультету агрономії.

Студенти стали активними учасниками виставкових заходів у нашому місті, де було продемонстровано наукові досягнення студентів і викладачів УНУС (виставки: до Дня Незалежності, Дня знань, Дня міста, Дня працівника харчової промисловості, Дня працівників сільського господарства).

Упродовж звітного року студенти університету брили участь у наукових заходах, які відбулися на базі інших ВНЗ та здобули перемоги у різного рівня престижних конкурсах. Зокрема, в університеті було проведено І тур Всеукраїнського конкурсу на кращу студентську наукову роботу з сільськогосподарських та економічних наук, в якому взяли участь 124 студенти



усіх факультетів УНУС.

Для участі у II етапі конкурсу на базі інших ВНЗ було підготовлено і подано 42 роботи. За їх результатами у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (відповідно до наказу МОН №756 від 13.07.2015 р.) з природничих, технічних та гуманітарних наук переможцями стали 2 студенти УНУС, які вибороли III місця:

– Грабовий Дмитро Ігорович за напрямом «Агрономія», керівники – Господаренко Г.М., Черно О.Д. Конкурс проводився на базі Харківського національного аграрного університету ім. В. Докучаєва.

– Болюх Вадим Петрович за напрямом «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва». Керівник – Олядничук Р.В. Конкурс проводився на базі Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка.

У II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Світове господарство та міжнародні економічні відносини», який проходив у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана, студенток факультету менеджменту Побережну Ірину (керівник Бутило І.А.) та Трутненко Інну (керівник Пітель Н.Я.) відзначено почесними грамотами за високий рівень наукових досліджень.

15–16 квітня 2015 року студент 5 курсу спеціальності «Технології зберігання і переробки плодів та овочів» О.С. Харченко взяв участь у Міжнародній студентській конференції у Вроцлавському природничому університеті (Польща), де виступив із доповіддю на тему «Збереженість аскорбінової кислоти у конфітюрах».

16 квітня 2015 р. студенти інженерно-технологічного факультету Поштовий Олександр Олександрович, Цірик Богдан Іванович, Нечипоренко Олександр Володимирович взяли участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Досягнення та перспективи галузі сільськогосподарського виробництва», що проводилась на базі Кіровоградського національного технічного університету.

1.06 – 3.06.2015 р. студентка 5 курсу інженерно-технологічного факультету спеціальності «Технології зберігання та переробки зерна» Н.І. Гончаренко взяла участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Зберігання та переробка продукції рослинництва: освіта, наука, інновації», м. Київ, НУБіП. (керівник – Любич В.В.)

15.05–16.05. 2015р. студент 5 курсу інженерно-технологічного факультету спеціальності «Технології зберігання та переробки зерна» Б.С. Вдовиченко взяв участь у Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії», м. Переяслав-Хмельницький, Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г.С. Сковороди (керівник – Любич В.В.).

У звітному році розширився спектр наукових конкурсів, змагань та наукових проектів Всеукраїнського і Міжнародного рівнів, у яких студенти університету взяли участь, вибороли призові місця і відзнаки:

1. У конкурсі наукових бізнес-проектів «Сучасна українська садиба» (17 січня 2015 р., м. Київ) брали участь та були відзначені студенти факультету менеджменту Анна Царинна з проектом «Сучасна українська садиба с. Грушівка», Анастасія Полянська з проектом «Сучасна українська садиба «Майбутнє», Юлія Хоменко «Сучасна українська садиба «Первоцвіт», Вікторія Паскал «Сучасна українська садиба «Мирне небо», Руслана Демиденко «Українська сільська гостинність», Юлія Ковбасюк «Хатина на околиці».

2. Лауреатами Міжнародного конкурсу на кращий проект «Розвиток туризму у моїй країні (регіоні, місті)», що проходив 1–25 лютого 2015 р. на базі Азійського міжнародного коледжу туризму (м. Анталія, Туреччина), стали студентки факультету менеджменту Демиденко Руслана (тема: «Херсонщина туристична»), Журавльова Дар'я (тема: «Тур Закарпатської областю, Україна»), Ковбасюк Юлія (тема: «Тур «Черкащина туристична»). Їх проекти відзначені грамотами.

3. Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Досягнення та перспективи галузі сільськогосподарського виробництва» (16–

18 квітня 2015 року, Кіровоградський національний технічний університет). Учасники – студенти інженерно-технологічного факультету Поштовий Олександр Олександрович, Цірик Богдан Іванович, Нечипоренко Олександр Володимирович. За ступенем значимості представлених на конференції результатів досліджень Цірик Богдан був нагороджений дипломом III ступеня за доповідь на тему «Розробка малогабаритного кормоприготувального агрегату».

4. XVI зліт іменних стипендіатів і відмінників навчання «Лідери АПК XXI століття» (Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, 16–19 червня 2015 року). Участь брала студентка інженерно-технологічного факультету Розуменко Яна Станіславівна.

5. Промислова виставка техніки насіння та технологій «Битва Титанів» (с. Степове, Тетіївського району, Київської області, 24 вересня 2015 р.). Серед учасників – студенти факультетів агрономії, садово-паркового і лісового господарства, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, інженерно-технологічного факультету.

6. Міжнародна виставка «ІнтерАГРО Комплекс 2015» (м. Київ, Виставковий центр «КиївЕкспоПлаза», 27–30 жовтня 2015 року). Серед учасників – студенти усіх факультетів.

7. Міжнародний агротехнологічний форум «Економічна ефективність енергозберігаючої і ресурсозберігаючої технології Strip-till в різних агрокліматичних зонах України» (29.10.2015 р., конференц-зал міжнародної виставки «ІнтерАГРО Комплекс 2015», м. Київ). Учасники – студенти факультету агрономії.

8. I Міжнародний кулінарний фестиваль «BESTCookFEST» (м. Київ, Виставковий центр «КиївЕкспоПлаза», 4 листопада 2015р). Учасники – студенти I-III курсу напрямів підготовки «Туризм», «Готельно-ресторанна справа» факультету менеджменту.

9. Міжнародний конкурс реклами «Реклама-фест» (2–4 грудня, м. Одеса). На розгляд журі було подано понад 150 робіт і понад 50

відеороликів, у тому числі і роботи студентів Уманського НУС Власюка Дениса (31-ма група) та Деньгіна Віталія (41-ма група), які були відзначені подяками.

З метою підвищення якості підготовки кваліфікованих фахівців, підтримки обдарованої студентської молоді, активізації науково-дослідної роботи студентів університету проведено I етап Всеукраїнської студентської олімпіади із 16 навчальних дисциплін та 12 спеціальностей, у яких взяли участь 1213 студентів 1–5 курсів усіх факультетів.

Переможцями стали 94 студенти: 52 – з навчальних дисциплін та 44 – зі спеціальностей.

У II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади у 15 олімпіадах університет представляли 55 студентів, з них четверо стали переможцями (відповідно до наказу МОН №767 від 16.07.2015 р). Студенти вибороли: II місце – 1, III місце – 3 (табл. 2.5).

*Таблиця 2.5*

**Переможці II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади**

| Місце | ПІБ студента                  | Назва спеціальності, дисципліни, з якої проводилась олімпіада | ВНЗ, на базі якого проводився захід                |
|-------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| II    | Карпенко Микола Олександрович | Спеціальність «Лісове і садово-паркове господарство»          | Уманський НУС                                      |
| III   | Яцко Аліна Ігорівна           | Спеціальність «Агрономія»                                     | Миколаївський національний аграрний університет    |
| III   | Яцура Юрій Вікторович         | Спеціальність «Плодоовочівництво і виноградарство»            | Уманський НУС                                      |
| III   | Цірик Богдан Іванович         | Спеціальність «Процеси, машини та обладнання АПВ»             | Кіровоградський національний технічний університет |

Серед учасників II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади багато студентів були нагороджені оригінальними грамотами та відзнаками (табл. 2.6).

Студенти факультетів менеджменту взяли участь у всеукраїнському, міському та обласному конкурсах бізнес-планів підприємницької діяльності, які

проводились з метою залучення молоді до підприємницької діяльності, реалізації інтелектуального потенціалу, сприяння участі молодіжного бізнесу в розвитку вітчизняного виробництва, сприяння науково-технічній діяльності молоді, впровадження нових технологій у вітчизняне виробництво:

1. Конкурс бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді (м. Умань, Уманська філія Європейського університету). Брили участь 10 студентів факультету менеджменту (керівник – доцент кафедри менеджменту ЗЕД Новак І.М.):

I місце – бізнес-план, представлений Ольгою Маценко – «Відкриття крупоцеху у ФГ «Агрофірма «Базис», II місце – бізнес-план Ангеліни Атаманюк – «Виробництво та реалізація лляної олії».

2. Обласний етап конкурсу бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді, проведений Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації: I місце у номінації «Виробництво, сфера послуг і торгівля» – бізнес-план Атаманюк Ангеліни «Виробництво та реалізація лляної олії» (керівник Новак І.М.).

3. Бізнес-план студентки факультету менеджменту Мельниченко Ірини на тему «Виробництво йогуртів» став лауреатом II етапу конкурсу інноваційних проектів «GenesiS» (керівник Новак І.М.).

Таблиця 2.6

## Учасники II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади, нагороджені оригінальними грамотами та відзнаками

| Дата проведення       | ВНЗ, на базі якого проводився захід                                  | Назва спеціальності                                      | Учасники                                                  | Результат                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 25–27 березня 2015 р. | Національний університет харчових технологій, м. Київ                | спеціальність – «Харчові технології та інженерія»        | Лещенко Іван Анатолійович, Бабкін Володимир Олександрович | <i>Лещенко Іван</i> – I місце і грамота «За високі результати виконання тестового завдання»;<br><i>Бабкін Володимир</i> – II місце за кращі знання з харчових технологій, грамота «За активну участь в олімпіаді»     |
|                       | Луцький національний технічний університет                           | дисципліна «Фінансовий менеджмент»                       | Атаманюк Ангеліна Анатоліївна                             | Грамота «За високий рівень теоретичної підготовки»                                                                                                                                                                    |
| 6–8 квітня 2015 р.    | Миколаївський національний аграрний університет                      | дисципліни «Біологія»                                    | Сушецька Анастасія Олександрівна                          | Грамота «За кращі знання з мікробіології»                                                                                                                                                                             |
| 9–10 квітня 2015 р.   | Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка | спеціальність «Менеджмент організацій і адміністрування» | Слободяник Сергій Петрович, Безпечанська Юлія Вікторівна  | <i>Слободяник Сергій</i> (освітній рівень «бакалавр») відзначений грамотою «За стійкість у стресових ситуаціях»,<br><i>Безпечанська Юлія</i> (освітній рівень «магістр») – грамотою «Найкращий інноваційний менеджер» |

|                            |                                                                       |                                                                     |                                                                     |                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 22–24<br>квітня<br>2015 р. | Одеський національний<br>економічний університет                      | спеціальність<br>«Менеджмент<br>зовнішньоекономічної<br>діяльності» | Побережна<br>Ірина,<br>Трутенко Інна                                | <i>Побережна Ірина</i> – грамота<br>«Менеджер – аналітик»,<br><i>Інна Трутенко</i> – грамота у<br>номінації «Менеджер –<br>координатор»                                                                           |
| 05 травня<br>2015 р.       | Уманський державний<br>педагогічний<br>університет<br>ім. П.Г. Тичини | навчальна дисципліна<br>– політологія                               | Варич Аліна,<br>Шаповал<br>Микола                                   | <i>Варич Аліна, Шаповал Микола</i> –<br>грамоти оргкомітету «За кращі<br>наукові роботи»,<br><i>Варич Аліна</i> – грамота «За<br>оригінальність і творчий підхід у<br>розв’язанні сучасних політичних<br>проблем» |
| 13–15<br>травня<br>2015 р. | Тернопільський<br>національний<br>економічний університет             | спеціальність –<br>«Бухгалтерський облік<br>та аудит»               | Кравченко<br>Анастасія<br>Валеріївна,<br>Нагірна Аліна<br>Сергіївна | Грамоти «За активну участь в<br>олімпіаді»                                                                                                                                                                        |

У 2015 р. на базі університету (кафедра туризму та готельно-ресторанної справи) було проведено конкурс презентацій дивовижних та мальовничих місць, пам'яток історії, культури «Туристичні перлини України». Відповідно до рішення журі, переможцем конкурсу презентацій «Туристичні перлини України» визначено Полянницьку Анастасію, студентку 21-тм групи (Туристична перлина України – озеро Синевир); Дипломом II ступеня нагороджено Дідух Наталію, студентку 21-тм групи (Туристична перлина України смт. Буки); Дипломом III ступеня нагороджено Новак Тетяну, студентку 41-з групи (Мальовниче село Черкащини Легедзине).

За активну участь у науково-дослідній та навчальній роботі у 2015 році студентам УНУС було призначено:

- *Стипендію Президента України:*

- Очеретному Володимирі Леонідовичу – студенту II курсу 21-ім групи інженерно-технологічного факультету;

- Пампусі Ірині Миколаївні – студентці IV-го курсу 41-м групи факультету менеджменту.

- *Стипендію Стена Форбса:*

- Раджаповій Діані Володимирівні – студентці III курсу 31-т групи інженерно-технологічного факультету;

- Лещенку Івану Анатолійовичу – студенту IV-го курсу 41-тз групи інженерно-технологічного факультету.

- *Стипендію імені М. Грушевського:*

- Лебідю Сергію Миколайовичу – студенту V курсу 52-ем групи факультету економіки і підприємництва;

- Молодичук Людмилі Володимирівні - студентці IV курсу 41-з групи факультету менеджменту.



## 2.4. Науково-дослідна робота Ради молодих учених

В університеті діє Рада молодих учених Уманського національного університету садівництва, яка є важливим науковим підрозділом з організації різних форм наукової та інноваційної діяльності молодих науковців.

Основними завданнями Ради молодих учених Уманського НУС є: всебічне сприяння науковій діяльності молодих учених (викладачів, аспірантів, докторантів та студентів віком до 35 років); формування умов для підвищення й реалізації їх творчої, професійної та громадської активності; сприяння науково-дослідній та освітньо-виховній роботі молодих учених з урахуванням їх інтересів; участь в організації та розвитку міжвузівського та міжнародного наукового та культурного співробітництва; інформаційна діяльність.

До складу Ради молодих учених університету входять 115 молодих учених, з них: 4 докторанти, 78 кандидатів наук, 4 здобувачі, 16 викладачів і 13 співробітників університету.

У 2015 році молодими науковцями було опубліковано 11 монографій і підручників, у тому числі 3 монографії, опубліковані за кордоном; 205 статей, з них 128 – у фахових виданнях України та 21 – за кордоном; 292 тези.

У поточному році Радою молодих учених Уманського НУС було підписано договір про співпрацю Рад молодих учених Черкаської області, а саме – між Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького (голова Ради молодих учених – Т.С. Зорочкіна), Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини (голова Ради молодих учених – М.А. Слатвінський), Черкаським державним технологічним університетом (голова Ради молодих учених – П.С. Вяткін) та Черкаським інститутом пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України (голова Наукового товариства курсантів (студентів), ад'ютантів (аспірантів), докторантів та молодих вчених – І.Ю. Гуріненко).

Під егідою Ради молодих учених у звітному році було проведено низку наукових заходів. Так, спільно з кафедрою фінансів і кредиту було проведено круглий стіл на тему: «Сучасний стан, проблеми та напрями розвитку страхової діяльності в Україні», у роботі якого взяли участь провідні фахівці страхових компаній України.

Представники Ради молодих учених взяли участь у засіданні круглого столу на тему «Наука та інноватика: вітчизняний і зарубіжний досвід», що проходив на базі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Напрями роботи круглого столу: європейські грантові програми; університетська наука: виклики часу; інноваційні ідеї та перспективи їх реалізації; право інтелектуальної власності.

Радою молодих учених університету спільно з кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності було проведено Міжнародну інтернет-конференцію «Геоелектронічний простір і Україна: виклики та сучасні тренди розвитку». Головними напрямками роботи конференції були: особливості розвитку продовольчої сфери за умов геоелектронічних викликів; проблеми формування глобальної інституціональної архітектури; напрями зміцнення глобальних конкурентних переваг підприємств та організацій; удосконалення механізмів управління маркетингом в умовах зовнішньоекономічної діяльності.

Радою молодих учених Уманського національного університету садівництва було проведено Всеукраїнську наукову конференцію молодих учених, у роботі якої взяли участь молоді учені, аспіранти та студенти провідних вищих навчальних закладів та наукових установ України. Конференція була присвячена 140-й річниці від дня народження видатного вченого плодівода П.Г. Шитта. Доповіді, що прозвучали на конференції, послуговували плідним підґрунтям для обміну думками із зазначеної проблематики. У роботі конференції взяли участь 137 молодих науковців із вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ Національної академії наук України. У зв'язку з актуальністю піднятих питань, за

результатами конференції було опубліковано збірку матеріалів тез доповідей учасників конференції.

Спільно з факультетом економіки і підприємництва Радою молодих учених Уманського національного університету було проведено IX Міжнародну науково-практичну конференцію «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин». Також було організовано й проведено III Міжнародну науково-практичну конференцію молодих учених «Актуальні питання сучасної аграрної науки». Обрана тематика науково-практичної конференції послугувала плідним підґрунтям для опублікування збірки матеріалів тез доповідей учасників конференції.

Уманський національний університет садівництва щорічно відзначає Дні науки. Наш навчальний заклад відзначається славною науковою історією, яка сягає понад 171 рік. Вона багата на яскраві події та легендарні імена, відома у світі своїми науковими школами. Під час проведення Днів науки в університеті не залишилась осторонь Рада молодих учених університету. Спеціально до цього заходу було проведено круглий стіл на тему: «Інновації в сільськогосподарському виробництві». На круглому столі були підняті актуальні питання підвищення ефективності виробництва, а також адаптації підприємств до змін соціального, економічного, політичного середовища.

Представники Ради молодих учених Уманського НУС були активними учасниками виставок. Так, молоді науковці взяли активну участь у Міжнародних виставках «Агро – 2015», ІнтерАгроКомплекс – 2015, виставках – до Дня Незалежності, Дня знань, Дня міста й ін..

Традиційно члени Ради молодих учених Уманського НУС взяли участь у Днях поля, які упродовж багатьох років проводить Уманський НУС та Німецький аграрний центр. На демонстраційних майданчиках Центру були представлені найновіші та інноваційні продукти 21 компанії, які є членами асоціації AMTU. Науковці університету мали змогу наочно побачити практичне застосування сучасної техніки з обробітку і догляду за посівами.

Молоді науковці взяли активну участь у демонстрації досягнень компаній

«Седна-Агро» та «Байєр». На базі їх демонстраційного центру щорічно проходить День Поля, у ході якого провідні спеціалісти фірми «Байєр» розповіли про нові продукти компанії на ринку України, а також ознайомили присутніх з їх характеристиками та ефективністю використання.

Упродовж 2015 року Рада молодих учених була співорганізатором студентських наукових конференцій, які проходили на базі нашого університету.

Молоді науковці університету брали активну участь в міжнародних програмах Tempus, Erasmus, SUAFRI-EPC й ін.

Молоді науковці УНУС взяли участь у I Всеукраїнському конкурсі «Молодь і прогрес у раціональному природокористуванні – 2015», що проходив на базі кафедри екології Навчально-наукового інституту Екологічної безпеки Національного авіаційного університету. На семінарі було представлено 25 доповідей, що охоплювали широкий спектр тематик екологічного спрямування. У номінації «Екобезпека урбоекосистем, екологічні рішення для комунального господарства, енергоефективні житлові будівлі» III місце зайняла робота кандидата с.-г. наук, доцента кафедри екології та безпеки життєдіяльності Уманського національного університету садівництва Тетяни Пушкарьової-Безділь на тему: «Фітомеліоративна здатність синантропних видів і їх угруповань у газонних урбоекосистемах». Наукова робота передбачає використання позитивних якостей синантропної флори в освоєнні нових місць зростання. Це дозволить мінімалізувати догляд за клумбами і газонами завдяки використанню гарно квітучих синантропних рослин, стійких до негативних чинників.

23–24 травня в м. Київ відбувся фінал VII Всеукраїнського чемпіонату з веб розробки UA Web Challenge, участь в якому в номінації backend взяв викладач кафедри процесів, машин та обладнання АПВ Вихватнюк Роман Вікторович. За результатами конкурсу в номінації backend (junior) йому було присуджено I місце, також він зайняв третє місце в конкурсі проектів (командних).

За плідну наукову роботу, за рішенням колегії Міністерства освіти і науки України та постановою Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки, чотири молодих науковці університету отримували стипендію:

- Кабінету Міністрів України для молодих учених:
- доцент кафедри біології Притуляк Р.М.;
- старший викладач кафедри фінансів і кредиту Прокопчук О.Т.;
- аспірант кафедри агрохімії і ґрунтознавства Лисянський О.Л.;
- старший викладач кафедри фінансів і кредиту Улянич Ю.В.
- академічну стипендію ім. М.С. Грушевського:
- аспірант кафедри біології Струмінський В.Ю.

За розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про присудження Премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді в розбудові України» від 17 липня 2015 року №737-р у номінації «За наукові досягнення» лауреатом Премії став молодий науковець, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології зберігання і переробки зерна Любич Віталій Володимирович. На здобуття Премії була представлена комплексна робота з дослідження технологічних властивостей зерна різних культур, у тому числі плівкових і безплівкових форм спельти та пшениці м'якої, залежно від умов вирощування. Наукова робота пройшла широку апробацію й виробничу перевірку, яка в масштабах країни дозволяє вирішити проблему виробництва зерна з високим вмістом білка.

## **2.5. Наукова співпраця та міжнародне співробітництво**

В Уманському національному університеті садівництва налагоджено співробітництво з науковими установами, навчальними закладами, передовими господарствами та агроформуваннями різних форм власності. Визначено основні напрямки співробітництва: координація тем наукових досліджень; навчання в аспірантурі й докторантурі; рецензування, опонування дисертаційних досліджень; розробка науково-дослідних програм; робота

спільних лабораторій; членство в спеціалізованих учених радах; керівництво дисертаційними дослідженнями аспірантів і здобувачів; видання наукової літератури; проходження стажування; організація і проведення наукових заходів.

На теренах України з університетом тісно співпрацює:

1. Дослідна станція «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН, с. Крути, Чернігівська обл.
2. ДП ДАК «Хліб України» «Уманський елеватор».
3. ДП «Уманське лісове господарство», с. Дмитрушки, Уманського району.
4. Житомирський національний агроекологічний університет.
5. ЗАТ «ТК Уманьхліб».
6. Інститут агроекології і природокористування НААН України.
7. Інститут картоплярства НААН України.
8. Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України.
9. Інститут овочівництва і баштанництва НААН.
10. Інститут післядипломної освіти національного університету харчових технологій, м. Київ.
11. Інститут сільського господарства Полісся Національної академії аграрних наук України, м. Житомир.
12. Інститут помології ім. Л.П.Симиренка НААН України.
13. Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН.
14. Інститут рослинництва ім. В.Я.Юр'єва НААН України.
15. Київський національний університет будівництва та архітектури.
16. Національна асоціація наукових, технологічних парків та інших інноваційних організацій України, м. Київ.
17. Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України.
18. Національний університет харчових технологій.
19. Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя.

20. ПАТ «Уманьферммаш», м. Умань.
21. Південно-Українська філія УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого, м. Херсон.
22. Подільський державний аграрно-технічний університет.
23. ПП «Дикун», м. Умань, Черкаська обл.
24. ПП «Фенікс Агро», м. Умань.
25. ПРАТ «УКРААГРО НПК».
26. Приватне орендне сільськогосподарське підприємство «Уманський тепличний комбінат».
27. ПСП «Лебідь», с. Зятківці, Гайсинський р-н, Вінницька обл.
28. СТОВ «Агроко», с. Крутьки, Чорнобаївський р-н., Черкаська обл.
29. ТОВ «АгроРось», м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська обл.
30. ТОВ «Брусвяна», с. Костовці, Брусиловський р-н.
31. ТОВ «Всеукраїнський науковий інститут селекції (ВНІС)», м. Київ.
32. ТОВ «Долинівка», Кіровоградська обл., Гайворонський р-н.
33. ТОВ «Седна-Агро», м. Монастирище, Черкаська обл.
34. ТОВ «Сіріус-Агро».
35. Торгово промислова Палата Італії в Україні (CCIPU).
36. Туристична агенція ВІВА-ТУР, м. Умань.
37. Ужгородський національний університет.
38. Уманська дослідно-селекційна станція ІБКіЦБ НААН.
39. Устимівська дослідна станція рослинництва, с. Устимівка, Глобинського району.
40. Фермерське господарство «Агрофірма «Базис», с. Кочубіївка, Уманський район, Черкаська обл.
41. Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва.
42. Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького.

У 2015р. університет підписав Меморандум про створення інноваційно-освітнього кластера «Агротехніка» у сфері впровадження сучасних технологій землеробки, розробки і виробництва вітчизняної енергозберігаючої

агротехніки, вищої освіти, досліджень та інновацій в агропромисловій сфері. Ініціатором створення кластеру виступив УНУС та індустріальна група «УПЕК», яка давно і послідовно реалізує стратегію імпортозаміщення за рахунок розробки та виробництва енергоефективної землекоробної агротехніки.

У звітному році започатковано співпрацю з японською компанією Neruree (президент – Ichuama Mikio) за напрямками відновлення родючості ґрунтів; використання мікроорганізмів при вирощуванні овочевих та плодових культур; збереження якостей вирощеної органічної продукції.

Факультетом менеджменту було започатковано співпрацю з Коледжом графства Пемброкшир, розташованого в місті Хавефордвест, Уельс, Велика Британія. Мета – організація інтернет-конференцій, лекцій для студентів у відео режимі, обмін науковими та навчальними напрацюваннями у галузі менеджменту.

Для підтримки наукової діяльності, покращення навчального й виховного процесів, науковці та викладачі УНУС мають широкий доступ до різноманітних грантових та стипендіальних програм, а саме:

1. Індивідуальні гранти Еразмус + (Євросоюз).
2. Навчальна програма Ісфрада (Франція).
3. Програма обміну викладачами FER (США).
4. Програма обміну для студентів вищих навчальних закладів UGRAD (США).
5. Програма стажування молодих викладачів агрономічних та технічних спеціальностей Apollo, Німеччина.
6. Стипендіальна програма ім. Станіслава Толпи (Польща).
7. Стипендіальна програма Фулбрайт, та Е.Маскі (США).
8. Стипендіальні програми DAAD (Німеччина).
9. Стипендіальні програми ЮНЕСКО.

Завдяки цим програмам та договорам на співпрацю на стажування, для участі в конференціях, семінарах та інших заходах за кордон було відряджено 65 студентів, 37 викладачів і аспірантів. Географія країн, що приймали наших



студентів, аспірантів, викладачів та науковців у 2015р. досить широка: Польща, Німеччина, Італія, Нідерланди, Чехія, Бельгія, Австрія, Швейцарія, США, Іспанія й ін.

За 2015 рік студенти, аспіранти, викладачі та науковці стали учасниками 22 Міжнародних семінарів, конференцій та інших тематичних заходів, що проходили за кордоном. Зокрема делегації представників Уманського національного університету садівництва взяли участь у Міжнародній конференції «Підприємства, банки і регіональна політика в новій фінансовій перспективі Євросоюзу», що відбулася у Державній Вищій Професійній Школі в Плоцьку (Польща); у Конференції «125 lat studiów rolniczych w Krakowie», що проходила на базі Краківського сільськогосподарського університету ім. Г. Коллонтая; у інавгурації в Державній вищій професійній школі м. Плоцьк, м. Гожува та Варшавському сільськогосподарському університеті SGGW (Польща); у виїзному семінарі на базі Інституту плодоовочівництва (Польща); у садівничому семінарі на базі дорадницького центру «Лаймбург» (Нідерланди); у Міжнародній конференції у Салоніках (Греція); у IV Міжнародному симпозіумі «Освіта та ринок праці», що проходив у Державній Вищій Професійній Школі в Плоцьку (Польща) та багатьох інших наукових заходах.

Творчі колективи Уманського НУС – народний самодіяльний ансамбль танцю профспілок України «Нивка», театр танцю «Модерн», хореографічна студія сучасного танцю «Уманська перлинка» та вокалістка Олена Макаренко з тріумфом презентували університет на IV Міжнародному фестивалі Європейської Культури в Польщі, який проводився на базі Державної Вищої Професійної Школи ім. Якуба з Парадиза у Гожові-Великопольському. Університет нагороджено дипломами.

З 26 по 31 серпня з нагоди святкування 190-річного ювілею Хаапсалуського курорту та фестивалю «Білої Дами» (Естонія) відбулася зустріч міст-побратимів Хаапсалу (Естонія); Ikšķilē (Латвія), Умань (Україна), Odsherred (Данія), Ханко (Фінляндії), Rendsburg (Німеччина) під назвою «Культура – ключ в майбутнє Європи». Гідно представляли Україну та своє

рідне місто учасники хореографічної студії «Уманська перлінка», народного самодіяльного ансамблю танцю профспілок України «Нивка» й театру танцю «Модерн» Уманського національного університету садівництва.

Уманський національний університет садівництва з року в рік розширює свою міжнародну видавничу співпрацю і підтвердженням цьому є включення нашого Вишу до редакцій Міжнародних видань: «Аннали UMCS» («Аннали університету Марії Кюрі-Склодовської»), секція ЕЕЕ «Садівництво» (професор В. П. Карпенко), «Наукових праць інституту садівництва» («Zeszyty Naukowe Instytutu Ogrodnictwa», професор Мельник О. В.), «Туризм і регіональний розвиток» (видання SGGW, Польща, доцент Рибчак В.І.), «Веснік Брэстскага ўніверсітэта» (Білорусь, професор Ямчук П.М.).

Також редколегії «Збірника наукових праць УНУС» і «Вісника Уманського НУС» поповнили зарубіжні колеги – доктори Д. Шкодова Пармова (університет Південної Богемії в Чеських Будейовіцах, Чеська республіка), Я. Бживач (Державна вища професійна школа в Плоцьку, Польща), А. Шимоник (Технічний університет у Лодзі, Польща).

У якості нештатних рецензентів для рецензування статей у міжнародних наукових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science були запрошені професор Карпенко В.П. й доцент Березовський В.Є.

Професор Мельник О. В. у 2015р. брав участь та був заступником голови Україно-польських і західноєвропейських садівничих семінарів, членом наукового комітету IV Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych (Wroclaw, 14–16.09.2015).

Наукова та інноваційна діяльність Уманського НУС на міжнародному рівні здійснювалась шляхом участі в спільних проектах, публікації наукових статей, участі в різноманітних тематичних заходах.

У 2015 році університет розпочав плідну співпрацю з проектом SUAFRI-EPC – Supporting the Uptake of Agri-Food Research Results into Innovation with EPC countries. Основна мета проекту – скоротити розрив між дослідженнями та інноваціями в агропродовольчому секторі країн Східного Партнерства. Проект

підтримує наукові розробки та інновації за тематикою «Безпечне харчування, сталє сільське господарство, морські дослідження та біоекономіка». Дана тематика є однією з пріоритетних та входить у Програму ЄС «Горизонт–2020».

Уманський НУС переміг із проектом «Introduction of crop varieties with high protein content, their growth technologies and processing. У межах проекту відбулось стажування аспіранта університету Ірини Діордієвої у м. Болонья (Італія), організоване European association for the transfer of technology and innovation, за підтримки ASTER.

У рамках проекту SUAFRI-EPC Уманський НУС є включений до он-лайн переліку організацій, які є потенційними партнерами в реалізації проектів за програмою Європейського Союзу з науки та інновацій на 2014–2020 рр. «Горизонт–2020».

У 2015 році університет продовжив участь в проекті TEMPUS (трансевропейська програма мобільності для навчання в університетах) 544524-2013-PL-SMHES «Qualifications Frameworks for Environmental Science at Ukrainian Universities» («Рамка кваліфікацій в галузі наук про навколишнє середовище для українських університетів»). Передбачається, що проект забезпечить підвищення якості та актуальності вищої освіти в Україні, збільшить конвергенцію з розробками ЄС шляхом розроблення кваліфікаційних рамок.

У рамках проекту відбулось стажування викладачів університету у м. Відень (Австрія) на базі Університету природних ресурсів та природничих наук (BOKU), у м. Лейда (Каталонія, Іспанія) на базі Університету Лейди, на базі університетів м. Генуя і м. Павія (Італія), на базі Ягелонського університету (м. Краків, Польща).

Разом з Природничим університетом у м. Вроцлав, Республіка Польща ведеться співпраця щодо підвищення академічною мобільності студентів та педагогічного персоналу обох університетів в рамках проекту Erasmus+.

Стосовно проекту Erasmus+ у 2015 р. університет виграв грант на викладацьку та студентську мобільність. Вже з 2016 р. викладачі університету

зможуть пройти стажування в університеті Господарської академії ім. Д.А. Ценова, Республіка Болгарія, м. Свищов.

Знаковою подією 2015 р. стало прийняття університету (в якості повноцінного члена) до Вишеградської Асоціації університетів. Вишеградська Асоціація університетів була створена в листопаді 2011 року в рамках реалізації стратегічного проекту «Стійкість в агросекторі країн Вишеградської четвірки і співпрацюючих регіонів» та за підтримки Міжнародного фонду Вишеградської групи. Постійний офіс організації знаходиться у Словацькому аграрному університеті в Нітрі. На сьогодні до асоціації входить 41 університет із різних країн світу на правах повноправного та 11 – на правах почесного членства, а основна її мета – налагодження співпраці університетів-партнерів для забезпечення якісної освіти і наукового середовища, яке сприятиме розвитку більш тісної співпраці між країнами Вишеградської групи та інших регіонів у контексті сталого розвитку.

У 2015 р. університет розпочав співпрацю за навчально-науковим міжнародним проектом «Німецько-українська магістерська програми з логістики». Проект стартує у 2016 р. за грантової підтримки Німецької служби академічних обмінів (DAAD), співвиконавцями якого є Університет Бремену (Німеччина), Київський національний університет ім. Вадима Гетьмана, Одеська національна морська академія. Метою даного проекту є розробка, узгодження і впровадження спільної магістерської програми для підготовки фахівців з логістики та розвиток логістичної інфраструктури в Україні.

У рамках проекту передбачено науково-педагогічне стажування викладачів в університетах України та Німеччини, спільне навчання та обмін студентами, які навчаються за магістерською програмою з логістики, проведення науково-практичних конференцій за участі вітчизняних і європейських вчених та підприємств-партнерів.

У звітному році університет розпочав співпрацю за програмою з фірмою «TAYGA DANISMANLIK», що займається наданням послуг у сфері гостинності та працевлаштуванням студентів в провідних готелях Туреччини, а

саме – в Анталії, Аланії, Белеку, Бодрумі, Мармарисі, Кемері та інших туристичних містах. Це дасть можливість нашим студентам проходити стажування та працевлаштовуватись у Турції.

У вересні 2015 року за підтримки Міністерства закордонних справ Литовської Республіки, Посольства Литовської Республіки в Україні, Комітету Верховної Ради України з питань освіти і науки, Міністерства освіти і науки України університет взяв участь у реалізації Міжнародного українсько-литовського проекту «Формула громадянина Європи». У рамках проекту мали місце підвищення кваліфікації у м. Вільнюс (теоретичні та практичні курси), офіційні зустрічі з представниками Парламенту Литовської Республіки, Міністерства освіти і науки України Литовської Республіки, представниками неурядових організацій.

У 2015 р. університет виконував наукові дослідження на міжнародному рівні на замовлення закордонних фірм – «Ром і Гаас», «ТЗОВ АТЕНА», Польща (керівник проекту доктор с.-г. наук, професор Мельник О.В.).

У звітному році університет продовжив співпрацю за проектом з Палацьким університетом в Оломоуці (Чеська республіка) – CZ.1.07/2.3.00/30.0004, ECOP project POSTUP. Від університету участь в проекті брав завідувач кафедри математики і фізики Березовський В.Є. Важливою подією співпраці за проектом стало опублікування міжнародної монографії «Диференціальна геометрія».

У рамках проекту Горизонт–2020 університет розпочав співпрацю за програмою «Полонез», яка передбачає підтримку виконання науково-дослідних проектів за актуальною тематикою. Від університету відбір пройшли два проекти, виконавці яких мають перспективу отримати грантову підтримку в 2016 р. на їх виконання.

## **2.6. Ефективність роботи аспірантури та докторантури**

Підготовка науково-педагогічних кадрів в університеті здійснюється через

докторантуру, аспірантуру та самостійну підготовку дисертаційних робіт здобувачами.

Підготовка докторів наук у докторантурі проводиться з 7 спеціальностей: 06.01.01 – загальне землеробство; 06.01.04 – агрохімія; 06.01.07 – плодівництво; 06.01.09 – рослинництво; 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва; 08.00.03 – економіка та управління національним господарством; 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Навчання в аспірантурі проводиться з 18 спеціальностей: 03.00.07 – мікробіологія; 03.00.12 – фізіологія рослин; 05.05.11 – машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва; 06.01.01 – загальне землеробство; 06.01.03 – агрогрунтознавство та агрофізика; 06.01.04 – агрохімія; 06.01.05 – селекція і насінництво, овочівництво; 06.01.07 – плодівництво; 06.01.09 – рослинництво; 06.01.11 – фітопатологія; 06.01.12 – кормовиробництво і луківництво; 06.01.13 – гербологія; 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва; 06.03.01 – лісові культури та фіто меліорація; 16.00.10 – ентомологія; 08.00.03 – економіка та управління національним господарством; 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

На початку звітнього року у докторантурі перебувало 8 докторантів, у аспірантурі – 103 аспіранти, з них за рахунок бюджетного фінансування: 58 – з відривом від виробництва, 38 – без відриву від виробництва; 7 – за контрактом, 3 – здобувачі.

Станом на 25 грудня 2015 року у докторантурі навчається 7 докторантів, у аспірантурі – 89 аспірантів, з них за рахунок бюджетного фінансування: 44 – з відривом від виробництва, 30 – без відриву від виробництва; 15 – за контрактом, 2 – здобувачі.

Керують аспірантами та здобувачами 47 наукових керівників – доктори наук, професори і кандидати наук, доценти. Кількість аспірантів у розрізі факультетів наведено у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

**Кількість аспірантів на факультетах університету (станом на 25.12.2015 р.)**

| №<br>п/п                                                       | Назва кафедри                                      | Кількість<br>аспірантів по кафедрах |
|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------|
| <b>ФАКУЛЬТЕТ АГРОНОМІЇ</b>                                     |                                                    |                                     |
| 1.                                                             | Агрохімії та ґрунтознавства                        | 2                                   |
| 2.                                                             | Генетики, селекції рослин та біотехнології         | 4                                   |
| 3.                                                             | Загального землеробства                            | 2                                   |
| 4.                                                             | Рослинництва                                       | 2                                   |
| <i>Всього по факультету</i>                                    |                                                    | 10                                  |
| <b>ФАКУЛЬТЕТ ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА, ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ РОСЛИН</b> |                                                    |                                     |
| 1.                                                             | Біології                                           | 6                                   |
| 2.                                                             | Захисту і карантину рослин                         | 5                                   |
| 3.                                                             | Овочівництва                                       | 6                                   |
| 4.                                                             | Плодівництва і виноградарства                      | 6                                   |
| <i>Всього по факультету</i>                                    |                                                    | 23                                  |
| <b>ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА</b>      |                                                    |                                     |
| 1.                                                             | Садово-паркового господарства                      | 1                                   |
| 2.                                                             | Лісового господарства                              | 5                                   |
| <i>Всього по факультету</i>                                    |                                                    | 6                                   |
| <b>ФАКУЛЬТЕТ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ</b>                       |                                                    |                                     |
| 1.                                                             | Процесів, машин та обладнання АПВ                  | 3                                   |
| 2.                                                             | Технології зберігання і переробки плодів та овочів | 2                                   |
| 3.                                                             | Технології зберігання і переробки зерна            | 1                                   |
| <i>Всього по факультету</i>                                    |                                                    | 6                                   |
| <b>ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА</b>                    |                                                    |                                     |
| 1.                                                             | Економіки                                          | 6                                   |
| 2.                                                             | Маркетингу                                         | 4                                   |
| 3.                                                             | Обліку і аудиту                                    | 5                                   |
| 4.                                                             | Фінансів і кредиту                                 | 22                                  |
| 5.                                                             | Економічної кібернетики та інформаційних систем    | 1                                   |
| <i>Всього по факультету</i>                                    |                                                    | 38                                  |
| <b>ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ</b>                                   |                                                    |                                     |
| 1.                                                             | Менеджменту ЗЕД                                    | 4                                   |
| 2.                                                             | Менеджменту організацій                            | 1                                   |
| 3.                                                             | Туризму та готельно-ресторанної справи             | 1                                   |
| <i>Всього по факультету</i>                                    |                                                    | 6                                   |
| <i>Всього</i>                                                  |                                                    | 89                                  |

У 2015 р. попередній захист дисертацій пройшли 10 аспірантів і здобувачів

та один докторант, захищено одну докторську та 22 кандидатських дисертації (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

**Показники діяльності аспірантури та докторантури**

| Рік    | Загальна кількість випускників |            | З відривом від виробництва |               | Без відриву від виробництва |               | Загальна кількість захищених дисертацій |             |             |
|--------|--------------------------------|------------|----------------------------|---------------|-----------------------------|---------------|-----------------------------------------|-------------|-------------|
|        | аспіранти                      | докторанти | за державним замовленням   | за контрактом | за державним замовленням    | За контрактом | докторантами                            | аспірантами | здобувачами |
| 2012   | 36                             | 1          | 21                         | 1             | 10                          | 4             | 1                                       | 14          | 17          |
| 2013   | 44                             | 2          | 32                         | 1             | 7                           | 4             | 3                                       | 11          | 6           |
| 2014   | 36                             | 1          | 25                         | –             | 10                          | 1             | 1                                       | 9           | 3           |
| 2015   | 31                             | 3          | 24                         | 1             | 7                           | 0             | 1                                       | 19          | 3           |
| Всього | 147                            | 7          | 102                        | 3             | 34                          | 9             | 6                                       | 53          | 29          |

Набір до аспірантури та докторантури у 2015 р. проходив за рахунок бюджетного фінансування та за контрактом (табл. 2.9).

За результатами вступної кампанії зараховано до аспірантури 20 осіб, до докторантури – 2.

Якісний склад вступників до аспірантури:

1. 75% – випускники Уманського національного університету садівництва; 25% – випускники інших вищих навчальних закладів.
2. Середній вік вступників – 29 років.
3. Випускники: 60% – магістратури; 40% – спеціалісти.



Таблиця 2.9

## Вступна кампанія до аспірантури у 2015 році

| Шифр та назва спеціальності                                                 | План за рахунок бюджетного фінансування/ за контрактом |            | Подано заяв | Зараховано |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------|-------------|------------|
|                                                                             | денна                                                  | заочна     |             |            |
| 03.00.12<br>Фізіологія рослин                                               | 1/0                                                    | 0/1        | 2           | 2          |
| 05.05.11<br>Машини та засоби механізації сільськогосподарського виробництва | 0/1                                                    | –          | 1           | 1          |
| 06.01.05<br>Селекція і насінництво                                          | 1/0                                                    | –          | 2           | 1          |
| 06.01.04<br>Агрохімія                                                       | 1/1                                                    | –          | 2           | 2          |
| 06.01.07<br>Плодівництво                                                    | 2/0                                                    | 1/0        | 4           | 3          |
| 06.01.09<br>Рослинництво                                                    | 1/0                                                    | –          | 1           | 1          |
| 06.01.11<br>Фітопатологія                                                   | 1/0                                                    | –          | 1           | 1          |
| 06.01.15<br>Первинна обробка продуктів рослинництва                         | 1/0                                                    | 1/0        | 3           | 2          |
| 08.00.03<br>Економіка та управління національним господарством              | –                                                      | 1/0        | 1           | 1          |
| 08.00.04<br>Економіка та управління підприємствами                          | 1/2                                                    | 0/3        | 8           | 6          |
| <i>Всього</i>                                                               | <i>9/4</i>                                             | <i>3/4</i> | <i>25</i>   | <i>20</i>  |

У 2015 р. в університеті плідно працювали три спеціалізовані вчені ради – Д 74.844.01, К 74.844.02 та К 74.844.04.

Спеціалізовані вчені ради – Д 74.844.01, К 74.844.02 у 2015 р. успішно пройшли перезатвердження ДАК МОН України, К 74.844.04 – є новоствореною.

Спецрада Д 74.844.01 функціонує зі спеціальностей 06.01.07 – плодівництво, 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва, К 74.844.02 – зі спеціальностей 03.00.12 – фізіологія рослин, 03.00.07 – мікробіологія, 0.01.01 – загальне землеробство, К 74.844.04 – зі спеціальностей

06.01.05 – селекція і насінництво та 06.01.06 – овочівництво.

До складу рад входять, крім штатних працівників нашого університету, широковідомі вчені провідних навчальних та наукових закладів України – доктори наук, професори, академіки.

У спецраді Д 74.844.01 упродовж 2015 року захищено п'ять кандидатських дисертацій, у спецраді К 74.844.02 проведено два попередніх розгляди дисертацій та подано оголошення про їх захист, у спецраді К 74.844.04 захищено дві кандидатські дисертації.

У 2015 р. науковці університету взяли участь в опонуванні 4 докторських та – 28 кандидатських дисертацій.

16 провідних науковців університету упродовж 2015 р. працювали в складі 15 спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій, зокрема це спецради: Д 26.350.01 та Д 26.350.02 (Інститут аграрної економіки НААН України); Д 26.004.02 (НУБІП); Д 27.361.01 (ННЦ «Інститут землеробства НААН»); Д 26.350.01 (НДІ кормів та с.-г. Поділля); Д 64.354.01 (ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського»); К 26.004.17 (НУБІП); Д 26.004.06 (НУБІП); Д 236.058.07 (НУХТ); Д 27.375.01 (Інститут садівництва НААН); Д 35.072.02 (НЛТУ); Д 26.001.43 (Київський національний університет імені Тараса Шевченка); Д 64.051.04 (Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна); Д 41.051.03 (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова).

## **2.7. Наукові заходи, видавнича і винахідницька діяльність**

### **2.7.1. Наукові заходи**

В університеті апробація результатів наукових досліджень здійснюється через участь науково-педагогічних, наукових працівників, аспірантів і докторантів у наукових заходах різного рівня, видавничу і винахідницьку діяльність.

Упродовж звітного року в університеті проведено 82 наукових заходи (табл. 2.10), з них: шість Міжнародних наукових конференцій; Міжнародний форум; вісім Всеукраїнських наукових конференцій; п'ять науково-практичних й ін., 28 семінарів; два конкурси бізнес-проектів; 24 круглих столи; два Дні поля; два Дні саду; два конкурси (І етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук; «Кращий науковець УНУС»); два наукових читання (до Дня науки, історико-філософські).

Таблиця 2.10

### Наукові заходи, проведені на базі Уманського НУС у 2015 р.

| № з/п                        | Назва заходу                                                                                                                                       | Дата проведення | Підрозділ університету                             |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------------------------------------------|
| <b>Міжнародного рівня</b>    |                                                                                                                                                    |                 |                                                    |
| 1                            | Міжнародний екологічний форум «Екологічна політика: між кризами та реформами»                                                                      | 13 лютого       | Кафедра української та іноземних мов               |
| 2                            | Міжнародна наукова конференція «Гетерозис: досягнення та проблеми», присвячена 110-річчю від дня народження видатного генетика Ю.П. Мірюти         | 18-19 березня   | Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології |
| 3                            | Міжнародна інтернет-конференція «Геоелектричний простір і Україна: виклики та сучасні тренди розвитку»                                             | 29-30 квітня    | Факультет менеджменту                              |
| 4                            | Міжнародна науково-практична конференція «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин»                                       | 14 травня       | Факультет економіки і підприємництва               |
| 5                            | Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми садово-паркового мистецтва» сумісно з Національним дендрологічним парком «Софіївка» НАН України | 27 травня       | Кафедра садово-паркового господарства              |
| 6                            | Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної та готельно-ресторанної індустрії»           | 28-29 травня    | Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи     |
| 7                            | III Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання сучасної аграрної науки»                                                           | 20 листопада    | Рада молодих учених                                |
| <b>Всеукраїнського рівня</b> |                                                                                                                                                    |                 |                                                    |
| 8                            | Всеукраїнська наукова конференція, приурочена 115-річчю від дня народження видатного вченого у галузі землеробства С.С.Рубіна                      | 26 березня      | Кафедра загального землеробства                    |
| 9                            | Всеукраїнська студентська наукова конференція, приурочена 110-річчю від дня народження академіка АНУ і ВАСГНІЛ П.А.Власюка                         | 8-9 квітня      | Наукове товариство студентів і аспірантів          |

|                                             |                                                                                                                                                                                                                |               |                                                                      |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------------------------------------------------------|
| 10                                          | Всеукраїнська науково-практична конференція «Імпортозамінні технології вирощування продукції садівництва та рослинництва»                                                                                      | 29-30 квітня  | Кафедра процесів, машин та обладнання АПВ                            |
| 11                                          | Всеукраїнська наукова конференція молодих учених, приурочена 140-й річниці від дня народження видатного вченого плодovoда П.Г.Шитта                                                                            | 6 травня      | Рада молодих учених УНУС                                             |
| 12                                          | Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку»                                 | 30 жовтня     | Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи                       |
| 13                                          | Всеукраїнська науково-практична конференція «Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи», присвячена Всесвітньому Дню науки                                                                               | 5-6 листопада | Факультет менеджменту                                                |
| 14                                          | Всеукраїнська наукова конференція «Українська національно-культурна ідентичність: джерело, сьогодення, погляд у майбутнє»                                                                                      | 26 листопада  | Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін                  |
| 15                                          | Міжвузівська студентська наукова конференція «Україна і світ: взаємовідкриття в часи Революції Гідності (компаративно-імагологічні студії)»                                                                    | 12 березня    | Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін                  |
| 16                                          | Науково-практична конференція «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства», приурочена 80-річчю від дня народження доктора с.-г. наук, професора П.І.Мороза                                | 23 квітня     | Кафедра лісового господарства                                        |
| 17                                          | Науково-практична конференція «Спельта –2015» сумісно з Всеукраїнським науковим інститутом селекції                                                                                                            | 14 серпня     | Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології                   |
| 18                                          | Науково-педагогічний конференції освітян м. Умань                                                                                                                                                              | 29 серпня     | Науковий відділ                                                      |
| 19                                          | Науково-практична конференція «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства», присвячена 90-річчю від Дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Василя Івановича Білоуса. | 8 грудня      | Кафедра лісового господарства                                        |
| <b>Семінари, круглі столи, наради й ін.</b> |                                                                                                                                                                                                                |               |                                                                      |
| 20                                          | Регіональний науково-практичний семінар «Особливості проведення весняно-польових робіт та формування оптимальної структури посівних площ с.-г. культур у Черкаській області в умовах 2015 року»                | 17 лютого     | Науковий відділ, НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» |
| 21                                          | Економічний семінар «Стан та проблеми розвитку овочівництва відкритого ґрунту на прикладі ТОВ «Прометей» Уманського району»                                                                                    | 11 березня    | Кафедра економіки                                                    |
| 22                                          | Науковий семінар «Вирощування садивного матеріалу декоративних деревних, кущових та трав'янистих рослин для озеленення»                                                                                        | 12 березня    | Кафедра садово-паркового господарства                                |
| 23                                          | Семінар «Трудове законодавство: відповідальність бухгалтера»                                                                                                                                                   | 25 березня    | Кафедра обліку і аудиту                                              |

|    |                                                                                                                                                                                                      |            |                                                                                                                                                      |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 24 | Науковий семінар «Проектування міських скверів: минуле, сучасне, майбутнє»                                                                                                                           | 26 березня | Кафедра садово-паркового господарства                                                                                                                |
| 25 | Науково-практичний семінар «Сучасний стан, проблеми та напрями розвитку страхової діяльності в Україні»                                                                                              | 2 квітня   | Кафедра фінансів і кредиту                                                                                                                           |
| 26 | Науково-практичний семінар «Новини законодавства та зміни щодо працеворотної діяльності суб'єктів господарювання. Реформування системи охорони праці та промислової безпеки в умовах євроінтеграції» | 27 квітня  | Кафедра прикладної інженерії та охорони праці                                                                                                        |
| 27 | Науково-практичний семінар: «Сучасні проблеми підприємств зернопереробної галузі України» на базі ТОВ «Уманьнасінтрав»                                                                               | 16 квітня  | Кафедра прикладної інженерії та охорони праці                                                                                                        |
| 28 | Науковий семінар «Маркетолог – професія майбутнього»                                                                                                                                                 | 7 квітня   | Кафедра маркетингу                                                                                                                                   |
| 29 | Науково-практичний семінар «Завдання і функції Державної фінансової інспекції, порядок проведення ревізій та перевірок, які вона здійснює»                                                           | 7 травня   | Кафедра фінансів і кредиту                                                                                                                           |
| 30 | Науково-практичний семінар «Організація сільськогосподарського дорадництва у Польщі» спільно з Варшавським університетом суспільних наук                                                             | 13 травня  | Кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, менеджменту організацій, менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, маркетингу, фінансів і кредиту |
| 31 | Науково-практичний семінар «Сучасний стан та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні»                                                                                             | 13 травня  | Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи                                                                                                       |
| 32 | Навчально-практичний семінар-тренінг «Підтримка підприємницьких ініціатив молоді регіону»                                                                                                            | 3-4 червня | Кафедра фінансів і кредиту за підтримки Черкаської обласної державної адміністрації, відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради        |
| 33 | Міжвузівський науково-практичний семінар «Геоєко – 2015», присвячений Дню Землі                                                                                                                      | 22 травня  | Кафедра екології та БЖД                                                                                                                              |
| 34 | Науково-практичний семінар «Характеристика ландшафтно-екологічного стану Уманського міського сміттєзвалища»                                                                                          | 2 липня    | Кафедра екології та БЖД                                                                                                                              |
| 35 | Науково-практичний семінар «Ландшафтно-екологічна ситуація в околицях Умані на прикладі Буцького каньйону»                                                                                           | 16 липня   | Кафедра екології та БЖД                                                                                                                              |
| 36 | Навчально-методичний семінар «Маркетингові дослідження мотивів вибору професії»                                                                                                                      | 9 вересня  | Кафедра маркетингу                                                                                                                                   |
| 37 | Науковий семінар «Рівень соціального забезпечення населення України»                                                                                                                                 | 9 вересня  | Кафедра фінансів і кредиту                                                                                                                           |
| 38 | Науковий семінар «Пріоритети маркетингу освітніх послуг»                                                                                                                                             | 16 вересня | Кафедра маркетингу                                                                                                                                   |
| 39 | Науково-практичний семінар «Інноваційні шляхи                                                                                                                                                        | 23 вересня | Кафедра овочівництва                                                                                                                                 |

|    |                                                                                                                                                                                                                 |              |                                                     |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------------------------------------------------|
|    | розвитку сучасного овочівництва», присвячений 140-річчю від дня народження професора С.М. Вуколова. Відкриття кабінету городництва.                                                                             |              |                                                     |
| 40 | Науково-практичний семінар „Управління аграрним підприємством”                                                                                                                                                  | 24 вересня   | Факультет менеджменту                               |
| 41 | Науковий семінар «Теплично-оранжерейний комплекс Уманського НУС: історія та перспективи розвитку»                                                                                                               | 7 жовтня     | Кафедра садово-паркового господарства               |
| 42 | Науково-практичний семінар «Особливості медичного страхування країн світу і України»                                                                                                                            | 7 жовтня     | Кафедра фінансів і кредиту                          |
| 43 | Науково-практичний семінар „Практика управління аграрним підприємством” на базі СТОВ «Верхнячка-Агро» Христинівського району Черкаської області                                                                 | 22 жовтня    | Факультет менеджменту                               |
| 44 | Міжвузівський науково-практичний семінар «Геоєко – 2015», присвячений Всесвітньому дню боротьби з посухою та спустелюванням земель спільно з Уманським ДПУ ім. П. Г. Тичини, Черкаським НУ ім. Б. Хмельницького | 29 жовтня    | Кафедра екології та БЖД                             |
| 45 | Науково-практичний семінар „Ефективний менеджмент у господарській діяльності підприємств” на базі ФГ «Агрофірма «Базис» Уманського району Черкаської області»                                                   | 3 листопада  | Факультет менеджменту                               |
| 46 | Науково-практичний семінар «Стан та перспективи розвитку банківського сектору України»                                                                                                                          | 3 листопада  | Кафедра фінансів і кредиту                          |
| 47 | Науково-практичний семінар «Машиновикористання в сільськогосподарських підприємствах»                                                                                                                           | 26 листопада | Кафедра процесів, машин і обладнання АПВ            |
| 48 | Нарада до весняно-польових робіт спільно з Мін АПК за участю першого заступника Міністра аграрної політики та продовольства України Ярослава Краснопольського                                                   | 28 лютого    | Науковий відділ                                     |
| 49 | Історико-філософські читання «Іван Мазепа: постать на тлі епохи. Сучасне прочитання та новітні інтерпретації й рецепції в дискурсі ХХІ століття»                                                                | 8 квітня     | Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін |
| 50 | Круглий стіл «Ні підробним засобам захисту рослин»                                                                                                                                                              | 14 квітня    | Кафедра захисту і карантину рослин                  |
| 51 | Круглий стіл «Використання віддаленої гібридизації у самозапильних культур»                                                                                                                                     | 21 квітня    | Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології  |
| 52 | Круглий стіл «Інноваційні проекти Genesis»                                                                                                                                                                      | 24 квітня    | Науковий відділ                                     |
| 53 | Міський конкурс бізнес-проектів                                                                                                                                                                                 | 30 квітня    | Науковий відділ                                     |
| 54 | Круглий стіл за участю науково-методичної комісії з екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування НМР МОН України і консорціуму Темпус-проекту                    | 14 травня    | Науковий відділ                                     |
| 55 | Конкурс «Кращий науковець УНУС»                                                                                                                                                                                 | 15 травня    | Науковий відділ                                     |

|    |                                                                                                                                                                                                                 |            |                                                           |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------------------------------------------|
| 56 | Круглий стіл “Інновації в сільськогосподарському виробництві”                                                                                                                                                   | 19 травня  | Рада молодих учених                                       |
| 57 | «Наукові читання» – урочистості до Дня науки                                                                                                                                                                    | 20 травня  | Науковий відділ                                           |
| 58 | Круглий стіл «Біопрепарати – виробництву»                                                                                                                                                                       | 21 травня  | Кафедра біології                                          |
| 59 | Круглий стіл «Селекція зернових культур»                                                                                                                                                                        | 20 травня  | Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології        |
| 60 | Круглий стіл за участі представників туристичних фірм «ВІВА-ТУР», «Ukrainian Professional Group», «Горящие путевки» та «Експо-Тур»                                                                              | 24 травня  | Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи            |
| 61 | Круглий стіл «Проблеми використання пестицидів»                                                                                                                                                                 | 25 травня  | Кафедра захисту і карантину рослин                        |
| 62 | День поля Уманського НУС                                                                                                                                                                                        | 3 червня   | Науковий відділ                                           |
| 63 | Круглий стіл «Гербарій Уманського НУС»                                                                                                                                                                          | 11 червня  | Кафедра садово-паркового господарства                     |
| 64 | Круглий стіл з доктором, професором кафедри морського бізнесу та логістики Бременського університету (м. Бремен, Німеччина) Іриною Довбішук                                                                     | 16 червня  | Факультет менеджменту                                     |
| 65 | Круглий стіл представників-учасників міжнародного проекту «TEMPUS» на тему «Набуття професійних і підприємницьких навичок за допомогою виховання підприємницького духу та консультацій підприємців-початківців» | 24 червня  | Науковий відділ                                           |
| 66 | Круглий стіл до дня народження професора І.М. Єремєєва «Українка – праматір сучасних сортів пшениці озимої»                                                                                                     | 24 червня  | Кафедра рослинництва                                      |
| 67 | Круглий стіл «Загальні засади та принципи підприємництва в Україні»                                                                                                                                             | 10 вересня | Кафедра фінансів і кредиту                                |
| 68 | День саду Уманського НУС                                                                                                                                                                                        | 10 вересня | Науковий відділ                                           |
| 69 | Круглий стіл «Генетика олійних культур»                                                                                                                                                                         | 11 вересня | Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології        |
| 70 | Феєрія саду                                                                                                                                                                                                     | 24 вересня | Факультет плодовоовочівництва, екології та захисту рослин |
| 71 | Круглий стіл «О.М.Челінцев – професор, викладач садівництва, бібліотекар Уманського училища садівництва»                                                                                                        | 30 вересня | Наукова бібліотека                                        |
| 72 | Круглий стіл «Порівняльна оцінка сортів сої різних груп стиглості»                                                                                                                                              | 30 вересня | Кафедра рослинництва                                      |
| 73 | Круглий стіл «Технологічні якості селекційних матеріалів Уманської ДСС»                                                                                                                                         | 2 жовтня   | Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології        |
| 74 | Круглий стіл «Біотехнологічні методи на сучасному етапі»                                                                                                                                                        | 8 жовтня   | Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології        |
| 75 | День маркетолога. У рамках заходу проведено                                                                                                                                                                     | 27 жовтня  | Факультет економіки і                                     |

|    |                                                                                                                                          |                 |                                                                  |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------------------|
|    | конкурс маркетингових проєктів: V курс – проєкт «Sky Park», IV курс – «Art House», III курс – проєкт «Маркетинг аграрної продукції УНУС» |                 | підприємництва                                                   |
| 76 | Круглий стіл «Розвиток інформаційних технологій та його вплив на життя людей – перспективи найближчого майбутнього»                      | 29 жовтня       | Кафедра економічної кібернетики та інформаційних систем          |
| 77 | Круглий стіл з участю компаній Nepuree та Evergreen (Японія)                                                                             | 30 жовтня       | Науковий відділ                                                  |
| 78 | Круглий стіл «Проблеми здійснення маркетингової діяльності на промисловому ринку»                                                        | 4 листопада     | Кафедра маркетингу                                               |
| 79 | Круглий стіл "Project Management: основа міжнародної торгівлі"                                                                           | 5 листопада     | Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та логістики |
| 80 | Круглий стіл до 120-річчя заснування в УНУС лабораторії з переробки плодів та ягід                                                       | 18 листопада    | Кафедра технології зберігання і переробки плодів та овочів       |
| 81 | Круглий стіл «Сучасні тенденції в технології виробництва кукурудзи»                                                                      | 26 листопада    | Кафедра рослинництва                                             |
| 82 | I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук у 2015/2016 навчальному році   | жовтень-грудень | Науковий відділ                                                  |

У 2015 р. університет взяв участь у 32 Міжнародних (за кордоном і в Україні) виставках, форумах, симпозіумах, конференціях й ін. у тому числі:

- XXVII Міжнародній агропромисловій виставці «Агро–2015», м. Київ;
- Міжнародній виставці «ІнтерАгро Комплекс-2015», м. Київ;
- Міжнародній виставці з агротехніки садівництва «MTAS», Варшава, Польща;
- Міжнародній виставці «Futurpera», Ферара, Італія;
- Міжнародній сільськогосподарській виставці «Зернові технології», м. Київ;
- VIII Міжнародній виставці «LabComplex 2015», ВЦ «КиївЕкспоПлаза»;
- Міжнародній виставці «Сучасне тепличне господарство», м. Миколаїв;
- Міжнародному агротехнологічному форумі «Застосування технології CTRip-TILL при вирощуванні рядкових культур», м. Київ;
- Міжнародному агротехнологічному форумі «Академія аграрного успіху», м. Київ;
- Міжнародному форумі «Науковці та освітяни України в ім'я



утвердження миру, стабільності та розвитку суспільства», м. Київ;

– III Міжнародному семінарі «Нові тенденції у виробництві та зберіганні фруктів» (компанія «AgroFresh», м. Київ);

– XXII Міжнародному туристичному салоні «Україна UITM 2015», м. Київ;

– Міжнародному українсько-литовському симпозіумі «Формула громадянина Європи», м. Вільнюс;

– Міжнародному симпозіумі «Освіта та ринок праці», м. Плоцьк, Польща;

– Міжнародному експофорумі ресторанно-готельного бізнесу та клінінгу FORe CH, м. Київ;

– I Міжнародному кулінарному фестивалі «BEST COOK FEST-2015», м. Київ;

– Днях аграрної освіти і науки Франції в Україні, Агроосвіта, м. Київ.

У 50 Всеукраїнських, національних наукових та науково-практичних семінарах, круглих столах, заходах на рівні області й міста, у тому числі:

– Національному семінарі по ТЕМПУС-проекту EANET (Нідерланди), м. Київ;

– II Національному Дні саду, АК «Дикун», ТОВ «Дельтафрут», м. Хмільник;

– Національній агропромисловій виставці з польовою демонстрацією техніки АгроЕкспо, м. Кіровоград;

– промисловій виставці техніки, насіння та технологій «Битва Титанів», с. Степове, Тетіївського району, Київської області;

– у виставці Агро-Сфера, м. Одеса, Виставковий комплекс Одеського морського торгового порту;

– у виставці «Агропром-Полтава-2015», м. Полтава;

– у виставці Агропром-2015, Харків Виставковий центр «РадмірЕкспоХол», м. Харків;

– VII Всеукраїнського чемпіонату з веб розробки UA Web Challenge, м. Київ;

– інформаційному семінарі «Можливості співпраці України та ЄС в межах програми «Горизонт – 2020», м. Вінниця;

– круглому столі «Всесвітній день філософії», м. Одеса;

– установчому з'їзді ГС «Всеукраїнська асоціація грибовиробників», м. Київ.

– круглому столі «Дорожня карта земельної реформи», м. Черкаси;

– семінарі з питань «Управління об'єктами інтелектуальної власності та процесами комерціалізації об'єктів технологій», м. Київ;

– у семінарі із садівництва «День Саду. Сучасні технології захисту яблуневих насаджень від шкідників, хвороб і бур'янів», с. Петраківці Дніпропетровської області;

– у семінарі із садівництва «День Саду. Сучасні технології захисту яблуневих насаджень від шкідників, хвороб і бур'янів», Придністровська дослідна станція садівництва НААН;

– у семінарі «Досвід ефективного застосування препаратів ТОВ «Самміт-Агро Юкрейн» у садівництві в умовах Вінницької та Хмельницької областей», Вінницька обл., Барський р-н., с. Попівці, на базі СФГ «Перлина Поділля»;

– у семінарі із садівництва «Сучасні технології вирощування продукції яблуневих садів», ФГ «Яблуневий сад», с. Шевченкове Звенигородського р-ну Черкаської обл.;

– у низці науково-практичних семінарів із садівництва у:

• ФГ «Газд» Тернопільської області;

• ТОВ «Він-сад» Вінницької області Жмеринського району;

• ТОВ «Дністровські сади» Чернівецької області;

• ТОВ «Буковинський сад» Чернівецької області;

• Агрохолдинг «Дністер» Чернівецької області;

• СВАО «Вест Груп» Чернівецької області

– фестивалі «Умань історична», м. Умань;

– Дні поля «Седна-Агро», м. Умань;

– Дні поля Німецького АЦ, смт. Поташ;

- Дні поля компанії БАСФ, с. Городниця Уманського району;
- Дні поля фірми Лімагрейн, с. Кочубіївка Уманського району;
- у виставках до Дня Незалежності України, Дня міста, Дня знань й ін.

У 2015 р. в університеті було проведено низку зустрічей, присвячених науковому співробітництву УНУС з вищими навчальними закладами, науковими установами та фірмами таких держав як Польща, Італія, Австрія, Німеччина, Японія й ін.

З метою демонстрації наукових досліджень університету та запровадження інноваційних технологій в аграрний бізнес України у 2015 році реалізовувався демо-проект з фірмами «Седна-Агро» та «КВС-Україна» з демонстрації на дослідному полі університету передових технологій вирощування сучасних сортів і гібридів сільськогосподарських культур.

У напрямку залучення молоді до садівничої професії на базі УНУС проводився щорічний конкурс «Кращий окулірувальник ім. О.С. Андрієнка». Також науковці УНУС взяли участь в конкурсі наукових розробок в галузі картоплярства, організатором якого виступив Агрохолдинг «Індустріальна молочна компанія». Ідею проведення конкурсу підтримали провідні міжнародні компанії Bayer, BASF, Solana, Agrico, які виступили партнерами цього заходу. Результати будуть оголошені у 2016 р.

Для підвищення іміджу науковця Уманського НУС, у відповідності до Положення Уманського НУС про щорічний конкурс «Кращий науковець року Уманського національного університету садівництва», схваленого Вченою радою УНУС протокол №3 від 05.02.2015 р., розпорядженням по університету від 31.03.2015 р. №20-11/1, було проведено конкурс «Кращий науковець року УНУС». Переможцями конкурсу «Кращий науковець року Уманського НУС» визнано науково-педагогічних працівників, які за результатами рейтингу набрали найбільшу кількість балів: I місце – Парій Ф.М. – завідувач кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології, доктор біологічних наук, професор, 1890 балів; II місце – Мельник О.В. – завідувач кафедри плодівництва і виноградарства, доктор с.-г. наук, професор, 1252 бали; III місце –

Полторецький С.П. – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, 993 бали. Кращих науковців УНУС відзначено грошовими винагородами.

### **2.7.2. Видавнича і винахідницька діяльність**

Одним із показників рейтинговості науково-педагогічних працівників, окремих підрозділів та університету у цілому є видавнича і винахідницька діяльність. Станом на 1 грудня 2015 р. співробітниками університету видано та опубліковано:

#### **20 наукових монографій:**

1. Bekuzarova S.A., Bome N.A., Opalko A.I. [et al.]. Temperate Crop Science and Breeding: Ecological and Genetic Study. — TorontoNew Jersey: Apple Academic Press, 2015. — 340 p.
2. Differential geometry of special mappings / [Jozef Mikes, Elena Stepanova, Vladimir E. Berezovski et al]. – Olomouc: Palasky University, 2015. – 566 p.
3. Екологічні аспекти дії біологічно активних речовин на епідермальну структуру листків тритикале озимого / В.П. Карпенко, Р.М. Притуляк // Екологічні, соціальні й економічні аспекти розвитку АПК на засадах раціонального ресурсовикористання: колективна монографія; за ред. П.В. Писаренка, Т.О. Чайки, О.О. Ласло. – Полтава: «Сімон», – 224 с. (187–194).
4. Жаворонкова Г.В. Стратегічне управління економічною безпекою: держава, регіон, аграрна сфера. монографія / Г.В. Жаворонкова, В.О. Жмуденко, В.О. Жаворонков. – Умань: ВЦП «Візаві» (Видавець «Сочінський»), 2015. – 356 с.
5. Жученко Д.Б. Ефективність виробництва продукції бджільництва в сільськогосподарських підприємствах: монографія / Д.Б. Жученко, В.С. Уланчук. – Умань: Видавець «Сочінський», 2015. – 197 с.

6. Мельник Л.Ю. Информационно-коммуникационные технологии как инновационный ресурс экономики знаний / Г.В. Жаворонкова, Л.Ю. Мельник // *Monografia zawiera artykuły uczestników XVI Międzynarodowej Konferencji Naukowej „E-gospodarka, e-społeczeństwo w Europie Środkowej i Wschodniej. Teraźniejszość i perspektywy rozwoju”* / Copyright by Wydawnictwo KUL, Lublin 2015. – С.137–144.
7. Мірjuta Юрій Петрович – видатний генетик вавіловської плеяди вчених (до 110-річчя від дня народження) / за ред. Ф. М. Парія. – Умань: ВПЦ «Візаві» (видавець «Сочинський»), 2015. – 278 с.
8. Очеретенко Л.Ю. Природничонаукові основи формування світогляду студентів / Л.Ю. Очеретенко, Ю.С. Очеретенко. – Умань: ВПЦ «Візаві» (Видавець «Сочинський»), 2015. – 282 с.
9. Саблук В.Т. Обработка семян сахарной свеклы инсектицидами фирмы Сингента экологически безопасный и эффективный способ защиты всходов от вредителей: Монография / В.Т. Саблук, В.А. Доронин, О.Н. Грищенко, А.В.Доронин, Н.Н. Запольская, В.В. Полищук, А.В. Белицкий, В.Н. Лагерь. – Киев, 2014. – 68 с.
10. Саковська О.М. Організація та ефективність функціонування ринку зерна в Україні : монографія / О.М. Саковська. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2015. – 288 с.
11. Саковська О.М. Ринок зерна в Україні та перспективи розвитку його інфраструктури : монографія / С.І. Голик, О.М. Саковська. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2015. – 215 с.
12. Сарана В.В. Машини для утилізації плодової деревини в інтенсивних садах та кущових ягідниках: монографія / В.В. Сарана, В.В. Кравченко, А.В. Войтік; за ред. доцента В.В. Сарани.– К.: ЦП «Компринт», 2015 – 203 с.
13. Соціально-економічні аспекти розвитку національної економіки в умовах перманентних кризових явищ /під ред. О.О. Непочатенко. – Умань: Вид.-поліграф. центр «Візаві», 2015. – 424 с

14. Стратегічні детермінанти стійкого розвитку АПК України. колективна монографія / під ред. Ю.О. Нестерчук. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2015. – 270 с.
15. Сучасні соціально-економічні тенденції розвитку АПК України: колективна монографія / під ред. Ю.О. Нестерчук. – Умань: Видавець «Сочінський», 2015. – 272 с.
16. Технологическая оценка зерна / Н.М. Осокина, Е.В. Костецкая. – Saarbrücken, Germany: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2015. – 72 с.
17. Транченко Л.В. Основи організації сільського зеленого туризму в Україні / Л.В. Транченко, С.В. Тимчук, Л.М. Нещадим / Palmarium Academic Publishing. – Германія, 2015. – 62с.
18. Удовенко І.О. Наймана праця в умовах трансформації економічних відносин в постсоціалістичних країнах: монограф. / І. О. Удовенко. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. – 136 с.
19. Худолій Л.М. Механізм оподаткування доходів фізичних осіб / Л.М. Худолій, Л.В. Барабаш. – Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2015. – 228 с.
20. Ямчук П.М. Український літературний імпресіонізм: штучний розгром і незнищенне тривання: монографія / П.М. Ямчук. – Умань: АЛМІ, 2015. – 150 с.

### **3 підручники:**

1. Господаренко Г.М. Агрохімія: підручник / Г.М. Господаренко. – К: ТОВ СІК ГРУП Україна, 2015.–376 с.
2. Технології консервування плодів та овочів: підручник / за заг. ред. А.Ю. Токар. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. – 568 с.
3. Транченко Л.В. Національна економіка: підручник / Л.В. Транченко, О.М. Транченко, Р.І. Лопатюк. – 2-евид., перероб. і доп.– Вінниця: ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2015.– 328 с.

### **17 навчальних посібників, словників, довідників, покажчиків тощо:**

1. Бухгалтерський облік: основи ведення і методологія: навчальний посібник / В.С. Уланчук, Н.І. Загребельна, Г.Ю. Аніщенко, Г.Л. Бурляй; за заг. ред. В.С. Уланчука. – Умань: Уманське комунальне видавничо-поліграфічне підприємство Черкаської обласної ради, 2015. – 520 с.
2. Господаренко Г. М. Система застосування добрив: навч. посібник/ Г.М. Господаренко. – К.: ТОВ «СІК ГРУП Україна», 2015. – 332 с.
3. Екологічні основи збалансованого природокористування в агросфері: навчальний посібник / за ред. С. П. Сонька та Н. В. Максименко. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – 568 с.
4. Забезпеченість ґрунтів Херсонської області мікроелементами для польових і плодових культур / А.І. Фатєєв, М.М. Мірошніченко, В.А. Величко, ... [Г. М. Господаренко] / за ред. А.І. Фатєєва та А.В. Морозова. – Харків: вид-во ТОВ «Щедра садиба», 2015. – 105 с.
5. Інженерна та комп'ютерна графіка: навчальний посібник. / [Кепко О.І., Накльока Ю.І., Пушка О.С., Чумак Н.М.]. – Умань, 2015. – 196 с.
6. Інтегрований захист плодових культур / [Яновський Ю.П., Кравець І.С., Крикунов І.В., Мостов'як І.І., Мостов'як С.М., Суханов С.В., Сухомуд О.Г.]; під ред. Ю.П. Яновського. – К.: Фенікс, 2015. – 648 с.
7. Інформаційна система дистанційної освіти Moodle 2.x : навч. посіб. / О.В. Гринчак, М.В. Гринчак, О.Х. Давлетхнова, Кислиця, С.М. Концеба, Б.М. Марін, Я.Л. Миколайчук, Л.В. Михайлишина, Г.Ю. Родащук, О.С. Сольський. – Умань: Ред.-вид. відділ Уманського НУС, 2015. – 440 с.
8. Непочатенко О.О. Словник основних термінів з курсу «Фінансовий менеджмент» / О.О. Непочатенко, О.В. Кіфоренко. – Умань: ФОП «Масловатий», 2015. – 42 с.
9. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств у схемах і таблицях / О.О. Непочатенко Н.В. Бондаренко, О.А. Непочатенко // Умань: Видавець Уманський НУС: Редакційно-видавничий відділ, 2015. – 388 с.

10. Нестерчук Ю.О. Економіка підприємства: навч.-метод. посібник / Ю.О. Нестерчук, С.А. Сегеда. – Вінниця: ПП Едельвейс і К, 2014. – 372 с.
11. Петренко Н.О. Управління проектами / Н.О. Петренко, Л.О. Кустріч, М.О. Гоменюк. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 244 с.
12. Прикладні інформаційні технології в інженерних розрахунках (інформаційно-аналітичні панелі): навч. пос. / О.В. Гринчак, О.Х. Давлетханова, М.А. Кислиця, С.М. Концеба, Б.М. Марін, Я.Л. Миколайчук, Л.В. Михайлишина, К.М. Попелнуха. – Умань: Ред.-вид. відділ Уманського НУС, 2015. – 178 с.
13. Професор Рубін Симон Самійлович (1900-1985): бібліографічний опис та бібліографічний покажчик наукових праць за 1926–1985 роки: наук. вид. / уклад. А.П. Коцур, О.П. Гарбар, В.В. Гарбар, Л.І. Страйгородська; за ред. В.О. Єщенка. – Умань, 2015. – 158 с.
14. Соціально-економічний розвиток сільських територій: програма (орієнтовна) навчальної дисципліни підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» спеціальності 8.08010103 «Землеустрій та кадастр» в аграрних вищих навчальних закладах / Г.В. Черевко, А.М. Шатохін, Ю.І. Яремко та ін. – К.: Агроосвіта, 2015. – 20 с.
15. Тимчук С.В. Германия: Verlad OmniScriptum GmbH & Co / С.В. Тимчук, Л.В. Транченко, Л.М. Нецадим. – К., 2015. – 63 с.
16. Ямчук П.М. Риторика: навч. пос. / П.М. Ямчук, Т.О. Шевчук, І.Ф. Чернобаб. – К.: Знання, 2015.– 65 с.
17. Ямчук П.М. Філософія: навч.пос. / П.М. Ямчук.– Умань: АЛМІ, 2015.–100 с.

506 статей, у тому числі 16 – у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus (табл. 2.11), Web of Science; 622 тези доповідей на конференціях та ін. наукових зібраннях.



Таблиця 2.11

## Статті у наукометричній базі Scopus

| Кафедра             | Автори                                             | Назва статті                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Математики і фізики | Березовський В.Є.                                  | Almost Geodesic Mappings of Spaces with Affine Connection / V.E. Berezovskii, J.Mikěš // Journal of Mathematical Sciences June. – 2015. – V. 207, Issue 3. – P. 389–409.                                                                  |
|                     | Березовський В.Є.                                  | On Special First-Type Almost Geodesic Mappings of Affine Connection Spaces Preserving a Certain Tensor / V. E. Berezovskii, N. I. Guseva, J. Mikes // Mathematical Notes. – 2015. – 98:3. – P. 515–518.                                   |
|                     | Березовський В.Є.                                  | Almost geodesic mappings of affinely connected spaces that preserve the Riemannian curvature / V. Berezovskii, S. Basco, J. Miker // Annales Mathematicae et Informaticae. – 2015. – 45. – P. 3-10.                                       |
| Економіки           | Бурляй О.Л.,<br>Харенко А.О.,<br>Бортник Т.І.      | Збут продукції рослинництва сільськогосподарськими підприємствами / Бурляй О.Л., Харенко А.О., Бортник Т.І. // Науковий журнал «Актуальні проблеми економіки». – 2015. – № 8 (170). – С. 213 –225. (Scopus, Index Copernicus)             |
|                     | Бурляй О.Л.,<br>Бурляй А.П.,<br>Харенко А.О.       | Особливості формування витрат на виробництво органічної продукції рослинництва / Бурляй О.Л., Бурляй А.П., Харенко А.О. // Економічний часопис – XXI . – 2015. – № 3-4 (2). – С. 29–33. (Scopus, Index Copernicus)                        |
| Економічна теорія   | Костюк В. С.,<br>Смолій Л. В.                      | Assessment of interregional Disproportions of Human Development in Ukraine / Kostyuk V., Smoliy L. // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 12. – С. 25–36.                                                                           |
|                     | Пенькова О.Г.,<br>Котвицька Н.М.,<br>Ревуцька А.О. | Пріоритети державної підтримки розвитку зерновиробництва в Україні / О.Г. Пенькова, Н.М. Котвицька, А.О. Ревуцька // Економічний часопис – XXI. – 2015. – №7-8. – С.28–31.                                                                |
| Облік і аудит       | Михайловина С.О.,<br>Шайко О.Г.,<br>Оляднічук Н.В. | Бухгалтерський облік витрат на машинно-тракторний парк сільгосппідприємств та удосконалення його документального забезпечення / С.О. Михайловина, О.Г. Шайко, Н.В. Оляднічук // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №8. – С. 372–379. |

|                                                 |                                                 |                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                 |                                                                                                                                                                                                                            |
| Економічної кібернетики та інформаційних систем | Давлетханова О.Х., Шаймухаметова В.Р.           | Сутність та характеристика формування стратегій виробництва продукції на підприємствах АПК О.Х. Давлетханова, В.Р.Шаймухаметова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №4(166). – С. 192–198.                          |
| Маркетинг                                       | Мудрак Р. П., Музика Б. Б.                      | Споживання м'яса та м'ясопродуктів в Україні: сучасний стан і перспективи / Р. П. Мудрак, Б. Б. Музика // Економічний часопис – XXI. – 2015. – 3-4(2). – С. 25–28.                                                         |
| Менеджменту ЗЕД і логістики                     | Новак І.М.                                      | Значення інститутів інвестування у забезпеченні розвитку аграрної сфери / І.М. Новак // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №9. – С. 132–141.                                                                          |
| Туризму та готельно-ресторанної справи          | Транченко Л.В.                                  | Сучасні моделі управління та їх вплив на економічну ефективність підприємств / Л.В. Транченко // Національна академія управління // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 7 (169). – С. 454–464.                       |
|                                                 | Транченко Л. В.                                 | Туризм як пріоритетний напрям розвитку сільської економіки / Л. В. Транченко // Науковий економічний журнал «Актуальні проблеми економіки». – 2015. – № 9. – С. 162–168.                                                   |
| Фінансів і кредиту                              | Улянич Ю. В. Прокопчук О. Т., Бечко В.П.        | Integral estimation of assets backing in Cherkasy region /Yulia Ulyanych, Olena Prokopchuk, Valentyn Bechko // Actual problems of Economics. – 2015.– №1 (163). – S.276-285.                                               |
|                                                 | Бондаренко Н.В., Мальований М.І., Барабаш Л. В. | Вплив соціально-економічних детермінантів на фінансове забезпечення соціального захисту в Україні / Н.В. Бондаренко, М.І. Мальований, Л. В. Барабаш // Економічний часопис XXI. – 2015. – №3-4(2). – С. 41–45.             |
|                                                 | Мальований М.І., Гузар Б.С., Власюк С.А         | Вплив витрат системи соціального захисту на економічний розвиток: економіко-статистичний аналіз у країнах ОЕСР / М.І. Мальований, Гузар Б.С., Власюк С.А. // Актуальні проблеми економіки. – 2015. –№6(168). – С. 422–429. |

Рейтинговість кафедр університету за опублікованими науковими статтями приведено в табл. 2.12, де враховано виключно публікації у фахових виданнях

України, провідних закордонних виданнях та виданнях, що включені до наукометричної бази SCOPUS.

Таблиця 2.12

## Рейтинг кафедр за опублікованими статтями

| № у рейтинговому списку | Кафедра                                            | Всього статей | У тому числі       |                                           |                                                       |
|-------------------------|----------------------------------------------------|---------------|--------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
|                         |                                                    |               | у фахових виданнях | у провідних наукових виданнях за кордоном | у виданнях, що включені до наукометричної бази SCOPUS |
| 1                       | Фінансів і кредиту                                 | 37            | 26                 | 8                                         | 3                                                     |
| 2                       | Менеджменту організацій                            | 23            | 10                 | 2                                         | 1                                                     |
| 3                       | Обліку і аудиту                                    | 22            | 17                 | 4                                         | 1                                                     |
| 4                       | Економіки                                          | 18            | 16                 | 0                                         | 2                                                     |
| 5                       | Агрохімії та ґрунтознавства                        | 17            | 13                 | 4                                         | 0                                                     |
| 6                       | Процесів, машин та обладнання АПВ                  | 16            | 14                 | 2                                         | 0                                                     |
| 7                       | Овочівництва                                       | 16            | 9                  | 7                                         | 0                                                     |
| 8                       | Технології зберігання і переробки зерна            | 14            | 13                 | 1                                         | 0                                                     |
| 9                       | Технології зберігання і переробки плодів та овочів | 14            | 8                  | 6                                         | 0                                                     |
| 10                      | Генетики, селекції рослин та біотехнології         | 13            | 10                 | 3                                         | 0                                                     |
| 11                      | Менеджменту ЗЕД та логістики                       | 13            | 10                 | 2                                         | 1                                                     |
| 12                      | Садово-паркового господарства                      | 12            | 12                 | 0                                         | 0                                                     |
| 13                      | Туризму та готельно-ресторанної справи             | 12            | 7                  | 3                                         | 2                                                     |
| 14                      | Соціально-гуманітарних дисциплін                   | 12            | 11                 | 1                                         | 0                                                     |
| 15                      | Маркетингу                                         | 11            | 6                  | 4                                         | 1                                                     |
| 16                      | Української та іноземних мов                       | 11            | 6                  | 5                                         | 0                                                     |
| 17                      | Екології та БЖД                                    | 10            | 10                 | 0                                         | 0                                                     |
| 18                      | Захисту і карантину рослин                         | 10            | 10                 | 0                                         | 0                                                     |
| 19                      | Біології                                           | 9             | 8                  | 1                                         | 0                                                     |

|    |                                                        |            |            |           |           |
|----|--------------------------------------------------------|------------|------------|-----------|-----------|
| 20 | Математики і фізики                                    | 9          | 1          | 5         | 3         |
| 21 | Рослинництва                                           | 9          | 9          | 0         | 0         |
| 22 | Економічної теорії                                     | 9          | 6          | 1         | 2         |
| 23 | Економічної кібернетики та інформаційних систем        | 7          | 5          | 1         | 1         |
| 24 | Загального землеробства                                | 5          | 4          | 1         | 0         |
| 25 | Лісового господарства                                  | 5          | 5          | 0         | 0         |
| 26 | Прикладної інженерії інженерії та охорони праці        | 3          | 3          | 0         | 0         |
| 27 | Плодівництва і виноградарства                          | 2          | 2          | 0         | 0         |
| 28 | Фізичного виховання і психолого-педагогічних дисциплін | 1          | 1          | 0         | 0         |
| 29 | Хімії                                                  | 0          | 0          | 0         | 0         |
|    | <i>Всього</i>                                          | <i>340</i> | <i>256</i> | <i>68</i> | <i>16</i> |

У 2015 р. в університеті велась винахідницька та раціоналізаторська діяльність, зокрема одержано:

- 10 патентів на корисну модель (табл. 2.13);
- 1 свідоцтво про державну реєстрацію сорту рослин (табл. 2.14);
- 2 авторських свідоцтва на твір (табл. 2.15);
- виконано 27 впроваджень у виробництво, що засвідчується відповідними актами (табл. 2.16);
- 6 заявок на одержання патентів на корисну модель перебувають на розгляді.

За результатами наукових досліджень в університеті в 2015 році видано:

- «Збірник наукових праць Уманського НУС» (вип. 87, 88);
- «Вісник Уманського НУС» (№1, 2);
- «Новини садівництва» (№1–3);
- «Збірник студентських наукових праць Уманського НУС».

Матеріали 14 наукових конференцій: «Всеукраїнської наукової

конференції молодих учених» (приуроченої 140-й річниці від дня народження видатного вченого плодового П.Г. Шитта), «Актуальні питання сучасної аграрної науки», «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин», «Гетерозис: досягнення та проблеми» (до 110-річчя від дня народження видатного генетика Ю.П. Мірюти), «Всеукраїнської наукової конференції, приуроченої 115-річниці від дня народження видатного вченого у галузі землеробства С.С. Рубіна», «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» (з нагоди 80-ї річниці від Дня народження доктора с.-г. наук, професора П.І. Мороза), «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» (до 90-річчя від Дня народження доктора с.-г. наук, професора В.І.Білоуса), «Актуальні проблеми садово-паркового мистецтва», «Українська національно-культурна ідентичність: джерело, сьогодення, погляд у майбутнє», «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної та готельно-ресторанної індустрії», «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку», «Геоелементний простір і Україна: виклики та сучасні тренди розвитку», «Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи» (до Всесвітнього Дня науки), «Імпортозамінні технології вирощування продукції садівництва і рослинництва».

Таблиця 2.13

### Патенти на корисну модель, отримані в 2015 році

| № з/п | Назва винаходу                                                  | № документа           | Винахідник(и)                                                                                    | Власник(и) |
|-------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 1     | Пробовідбірник для легких або розпушених ґрунтів                | 95710<br>(12.01.2015) | Світовий В.М.,<br>Жиляк І.Д.,<br>Головань В.В.                                                   | УНУС       |
| 2     | Спосіб контролю гібридності соняшника                           | 96257<br>(26.01.2015) | Кірієнко С.О.,<br>Богульська С.В.,<br>Парій М.Ф.,<br>Парій Я.Ф.,<br>Парій Ф.М.,<br>Димитров С.Г. | УНУС       |
| 3     | Спосіб контролю стерильності соняшнику на ділянках гібридизації | 96256<br>(26.01.2015) | Кірієнко С.О.,<br>Богульська С.В.,<br>Парій М.Ф.,<br>Парій Я.Ф.,                                 | УНУС       |

|    |                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                                                 |                                                                                   |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                 |                        | Парій Ф.М.,<br>Кириченко М.С.                                                                                                                   |                                                                                   |
| 4  | Спосіб розмноження фундука                                                                                                      | 98106<br>(10.04.2015)  | Косенко І.С.,<br>Балабак О.А.,<br>Опалко А.І.,<br>Тарасенко Г.А.,<br>Балабак А.В.                                                               | Косенко І.С.,<br>Балабак О.А.,<br>Опалко А.І.,<br>Тарасенко Г.А.,<br>Балабак А.В. |
| 5  | Біологічна препаративна композиція альсім із ростостимулюючими властивостями для підвищення продуктивності рослин               | 99346<br>(25.05.2015)  | Карпенко В.П.,<br>Вербова В.В.                                                                                                                  | Карпенко В.П.,<br>Вербова В.В.                                                    |
| 6  | Спосіб визначення міграції сульфатів добрив у ґрунті                                                                            | 100281<br>(27.07.2015) | Господаренко Г.М.,<br>Любич В.В.,<br>Разсадіна І.Ю.                                                                                             | УНУС                                                                              |
| 7  | Спосіб створення і відбору повністю та/або частково пшенично-житніх хромосомно заміщених форм тритикале                         | 101705<br>(25.09.2015) | Діордієва І.П.,<br>Рибалка О.І.,<br>Парій Ф.М.,<br>Парій М.Ф.,<br>Парій Я.Ф.,<br>Рябовол Я.Ф.,<br>Заболотна І.Р.,<br>Єщенко О.В.,<br>Любич В.В. | УНУС                                                                              |
| 8  | Спосіб відбору повністю та/або частково пшенично-житній хромосомно заміщених форм тритикале                                     | 101706<br>(25.09.2015) | Діордієва І.П.,<br>Рибалка О.І.,<br>Парій Ф.М.,<br>Парій М.Ф.,<br>Парій Я.Ф.,<br>Рябовол Я.Ф.,<br>Заболотна І.Р.,<br>Єщенко О.В.,<br>Любич В.В. | УНУС                                                                              |
| 9  | Спосіб приготування десерту вишневого замороженого                                                                              | 101906<br>(12.10.2015) | Осокіна Н.М.,<br>Василишина О.В.                                                                                                                | УНУС                                                                              |
| 10 | Плоскорізний плуг підвищеної стріловидності та клиновидності з антифрикційними пристосуваннями і зубцями для подрібнення ґрунту | 102878<br>(25.11.2015) | Мелентев О.Б.,<br>Непочатенко В.В.,<br>Пушка О.С.,<br>Войтік А.В.                                                                               | УНУС                                                                              |

Таблиця 2.14

**Авторські свідоцтва на сорти, отримані в 2015 році**

| № з/п | № свідоцтва про авторство | Назва сорту | Таксон            | Автор(и)                                                                                                                                                               |
|-------|---------------------------|-------------|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.    | 150063                    | Славія      | Буряк<br>кормовий | Адаменко Д.М.,<br>Кирилюк В.В.,<br>Баланюк Л.О.,<br>Манько А.Г.,<br>Моргун А.В.,<br>Пінчковський Г.Л.,<br>Поліщук В.В.,<br>Татарчук В.М.,<br>Труш С.Г.,<br>Яценко А.О. |

Таблиця 2.15

**Авторські свідоцтва на твір, отримані в 2015 році**

| № з/п | Назва твору                                                                                                    | Автори                                                                                                                                                                                              | № свідоцтва | Дата реєстрації |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-----------------|
| 1     | Навчальний посібник<br>“Інформаційна система<br>дистанційної освіти Moodle<br>2.x”                             | Гринчак О.В.,<br>Гринчак М.В.,<br>Давлетханова О.Х.,<br>Кислиця М.А.,<br>Концеба С.М.,<br>Марін Б.М.,<br>Миколайчук Я.Л.,<br>Михайлишина Л.В.,<br>Родащук Г.Ю.,<br>Сольський О.С.,<br>Анісімов О.М. | 61485       | 01.09.2015      |
| 2     | Монографія “Ефективність<br>виробництва продукції<br>бджільництва в<br>сільськогосподарських<br>підприємствах” | Жученко Д.Б.,<br>Уланчук В.С.                                                                                                                                                                       | 61752       | 18.09.2015      |

Таблиця 2.16

## Акти впровадження у виробництво у 2015 році

| № з/п | Тема дослідження                                                                                                                                 | Дата впровадження | Відповідальний за впровадження      | Місце впровадження                                                                      |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 1     | Формування фахової компетентності з селекції і генетики сільськогосподарських культур у студентів аграрних університетів                         | 2015 р.           | Антіпова Н.П.<br>(НУБіП)            | УНУС                                                                                    |
| 2     | Використання у навчальному процесі УНУС зразків цукрових і кормових буряків колекції Уманської дослідно-селекційної станції ІБКіЦК               | 2015 р.           | Длугоборський Р.В.,<br>Рябовол Л.О. | УНУС                                                                                    |
| 3     | Використання у навчальному процесі УНУС зразків кормових буряків колекції Уманської дослідно-селекційної станції ІБКіЦК                          | 2015 р.           | Длугоборський Р.В.,<br>Улянич О.І.  | УНУС                                                                                    |
| 4     | Використання у навчальному процесі УНУС зразків моркви колекції Уманської дослідно-селекційної станції ІБКіЦК                                    | 2015 р.           | Длугоборський Р.В.,<br>Улянич О.І.  | УНУС                                                                                    |
| 5     | Продуктивність яблуні залежно від способу і строку обрізування крони в умовах Правобережного Лісостепу України                                   | 20.10.2015 р.     | Чаплоуцький А.М.                    | Господарства<br>Асоціації з розвитку<br>інтенсивного<br>садівництва Буковини            |
| 6     | Продуктивність яблуні залежно від способу і строку обрізування крони в умовах Правобережного Лісостепу України                                   | 27.10.2015 р.     | Чаплоуцький А.М.                    | ФГ «Макосад»,<br>с. Рідківці,<br>Чернівецької обл.                                      |
| 7     | Впровадження застосування трихограми для захисту зернових селекційних зразків та інших снопкових матеріалів від зернової молі та інших шкідників | 04.11.2015 р.     | Терещенко Ю.П.                      | ТОВ НВЦ<br>«Черкасибіозахист»                                                           |
| 8     | Удосконалення технології виготовлення круп'яних продуктів із зерна тритикале                                                                     | 30.10.2015 р.     | Новіков В.В.,<br>Любич В.В.         | ПАТ «Державна<br>продовольчо-зернова<br>корпорація України»<br>«Новоукраїнський<br>КХП» |
| 9     | Апробації та впровадження у селекційний процес наукових розробок                                                                                 | 28.10.2015 р.     | Рябовол Я.С.                        | Уманська дослідно-<br>селекційна станція ІБК<br>і ЦК                                    |



|    |                                                                                                                            |               |                                 |                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------|------------------------------------------------------------|
| 10 | Теоретичні основи систем гібридизації та створення вихідних матеріалів для гетерозисної селекції основних зернових культур | 2015 р.       | Рябовол Я.С.                    | Уманська дослідно-селекційна станція ІБК і ЦК              |
| 11 | Господарсько-біологічна оцінка та екологічне випробування матеріалів жита озимого                                          | 2015 р.       | Рябовол Я.С.                    | Уманська дослідно-селекційна станція ІБК і ЦК              |
| 12 | Механізація технологічного процесу сівби при вирощуванні озимої пшениці                                                    | 12.06.2015 р. | Лісовий І.О.                    | ФГ «Наталка», Устинівського р-н, Кіровоградська обл.       |
| 13 | Визначення складу МТП для виробництва цукрових буряків з розробкою операційної технології передпосівного обробітку ґрунту  | 9.06.2015 р.  | Войтік А.В.                     | Хмільницька філія ПРАТ «Зернопродукт МХП»                  |
| 14 | Інноваційні розробки Інституту овочівництва і баштанництва НААН України                                                    | 20.10.2015 р. | Улянич О.І.                     | УНУС                                                       |
| 15 | Теоретичне обґрунтування формування та збереження якості ягід суниці                                                       | 2015          | Заморська І.Л.                  | Сіріус-Агро                                                |
| 16 | Теоретичне обґрунтування формування та збереження якості ягід суниці                                                       | 2015          | Заморська І.Л.                  | ПАТ «Дружба-ВМ»                                            |
| 17 | Сорти чотиривидового тритикале Тактик і Стратег                                                                            | 2015          | Діордієва І.П.                  | ТОВ «Чорна Кам'янка», Черкаська обл.                       |
| 18 | Сорти чотиривидового тритикале Тактик і Стратег                                                                            | 2015          | Діордієва І.П.                  | ПСП «Синюха», Новоархангельський р-н, Кіровоградської обл. |
| 19 | Впровадження технології виготовлення крупи плющеної із зерна тритикале                                                     | 2.11.2015     | Новіков В.В.                    | ННВВ Уманського НУС                                        |
| 20 | Селекційні матеріали для створення цикорію коренеплідного сорту Софіївський 7                                              | 2015          | Миколайко В.П.                  | Уманська дослідно-селекційна станція ІБК і ЦК              |
| 21 | Технологія зберігання маточних коренеплідів цикорію коренеплідного                                                         | 2015          | Миколайко В.П.                  | Уманська дослідно-селекційна станція ІБК і ЦК              |
| 22 | Впровадження в овочеву сівозміну зелених рослин шпинату городнього і руколи посівної                                       | 25.08.2015    | Сорока Л.В.,<br>Алексійчук О.М. | ФОП Шклярчук В.В.                                          |

|    |                                                                                                                                |               |                  |                                                                  |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------|------------------------------------------------------------------|
| 23 | Еколого-біологічні особливості видів роду <i>Amelanchier</i> Medik.<br>В умовах інтродукції у Правобережному Лісостепу України | 25.11.2015    | Заморський О.О.  | Національний<br>дендрологічний парк<br>«Софіївка» НАН<br>України |
| 24 | Сорти чотиривидового тритикале Тактик і Стратег                                                                                | 2015          | Діордієва І.П.   | ННВВ Уманського<br>НУС                                           |
| 25 | Продуктивність яблуні залежно від способу і строку<br>обрізування крони в умовах Правобережного Лісостепу<br>України           | 27.11.2015    | Чаплоуцький А.М. | ФГ «Обрій»,<br>Немирівського р-ну,<br>Вінницької обл.            |
| 26 | Удосконалення технології виготовлення круп'яних продуктів<br>із зерна тритикале                                                | 30.10.2015 р. | Новіков В.В.     | ННВВ Уманського<br>НУС                                           |

Науковці Уманського НУС брали активну участь в роботі редакційних колегій інших наукових видань України (табл. 2.17).

Таблиця 2.17

**Участь науковців УНУС у роботі редакційних колегій наукових видань України**

| № з/п | ПІБ               | Редколегія наукового видання                                                                                                                                                                                                                 |
|-------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1     | Мельник О.В.      | Член редколегії журналу «Сад, виноград і вино України»                                                                                                                                                                                       |
| 2     | Господаренко Г.М. | Член редколегії «Збірник наукових праць Агрохімія і ґрунтознавство ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського»                                                                                                         |
| 3     | Балабак А.Ф.      | Член редколегії наукового збірника «Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Садівництво» Інституту садівництва НААН та збірника наукових праць «Автохронні та інтродуковані рослини України» Національного дендрологічного парку «Софіївка» |
| 4     | Войтюк В.Д.       | Заступник відповідального редактора Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України, серія: техніка та енергетика АПК                                                                                   |
| 5     | Ямчук П.М.        | Член Міжнародної Ради «Весніка Брестскага університета» та гуманітарно-релігієзнавчого вісника «Софія», засновником та видавцем якого є Київський національний університет ім. Тараса Шевченка                                               |
| 6     | Шатохін А.М.      | Член редакційної ради «Українського соціологічного журналу»                                                                                                                                                                                  |
| 7     | Парій Ф.М.        | Член редколегії «Посібник українського хлібороба», м. Київ                                                                                                                                                                                   |
| 8     | Транченко Л.В.    | Член редколегії видання «Современные технологии управления» ООО «Международный центр научно-исследовательских проектов» та редколегії журналу «Сучасні питання економіки і права» Міжнародного університету бізнесу і права                  |

У 2015 р. було продовжено роботи з реорганізації науково-виробничого журналу «Вісник Уманського НУС» – реєстрацію у наукометричних базах, у тому числі Scopus, також згідно наказу МОН України від 13.07.2015 № 747

«Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 30 червня 2015 року» (додаток 17 до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2015, № 747 (<http://old.mon.gov.ua/ua/activity/563/informatsiya-shchodo-zasidan-ta-rishen-atestatsijnoi-kolegiji/>)) «Вісник Уманського національного університету садівництва» було включено до переліку фахових видань із сільськогосподарських наук.

Нині видання включено до семи міжнародних наукометричних баз даних та сформовано високваліфіковану редакційну колегію, до якої увійшли й зарубіжні науковці з високими імпакт-фактором та індексом Гірша (Васільєва Валентина – доктор наук, професор, завідувач відділу молекулярної біології Інституту фізіології рослин та генетики Болгарської академії наук, м. Софія, Болгарія – 33 публікації, що цитуються у наукометричній базі Scopus, h-index: 9; Сірічай Канлаянарат – доктор наук, професор кафедри післязбиральної переробки сільськогосподарської продукції Технологічного університету Короля Монгкут у районі Тхонбурі, Бангкок, Таїланд – 174 публікації, що цитуються у наукометричній базі Scopus, h-index: 11 й інші).

## **2.8. Діяльність Наукової бібліотеки**

Наукова бібліотека Уманського національного університету садівництва, як структурний підрозділ університету, спрямовувала свою діяльність на виконання наступних завдань: інформаційне забезпечення навчального процесу університету, інформаційно-бібліографічний супровід наукових досліджень професорсько-викладацького складу, наукової діяльності студентів, магістрів та аспірантів, збереження та поповнення фонду бібліотеки науковою та навчально-методичною літературою, подальший розвиток автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи на базі програмного забезпечення «УФД / Бібліотека», бібліотечно-бібліографічні та соціологічні дослідження, просвітницько-виховну роботу серед студентів університету.

Наукова бібліотека упродовж року забезпечувала оперативне бібліотечно-бібліографічне та інформаційне обслуговування студентів і аспірантів, професорсько-викладацького складу, наукових працівників, співробітників та інших категорій користувачів згідно з їхніми інформаційними запитами до документних фондів та інформаційних ресурсів.

Загальний фонд Наукової бібліотеки університету становить 255817 примірників, з них навчальної літератури – 72328, наукової літератури – 138511.

Комплектування бібліотечних фондів було скеровано на підвищення якості освіти у навчально-виховному та науковому процесах університету. За звітний рік до фондів бібліотеки надійшло 4613 примірників документів: книг – 3368 примірники, з них на іноземній мові 149 прим.; автореферати, дисертації та методичні рекомендації – 280 прим.; наукової літератури – 1699 прим., навчальної – 1272 прим., художньої – 113 прим., періодичних видань – 1245 прим., з них на іноземній мові 120 примірників. Формування фонду навчальної літератури здійснювалося з урахуванням книго забезпеченості дисциплін і спеціальностей.

У 2015 р. у Науковій бібліотеці було зареєстровано за єдиним обліком 6152 читачі, в т.ч. за категоріями: студенти денного відділення – 2810; студенти заочного відділення – 1173; слухачі НКЦ ІПО – 206; професорсько-викладацький склад – 384; наукові працівники – 956; аспіранти/докторанти – 96; інші працівники університету – 857; читачі з інших установ міста – 26.

Упродовж 2015 р. продовжувалось формування електронного каталогу бібліотеки, що є одним з головних інформаційних ресурсів і складовою частиною віртуального обслуговування, оскільки дозволяє користувачам комфортно і оперативно отримувати інформацію про документи традиційного фонду і матеріалів в електронному вигляді. Електронний каталог містить 109047 записів. Електронні ресурси поєднують бібліографічні та повнотекстові бази даних. Наповнення баз даних електронного каталогу здійснювалось за категоріями: «Електронний каталог книг»; «Електронна картотека статей»;

«Електронна картотека періодичних видань»; «Автореферати дисертацій»; «Дисертації»; «Рідкісна книга»; «Картотека законодавства України»; «Нормативні документи»; «Методичні матеріали»; «Матеріали конференцій»; «Збірник наукових праць Уманського НУС»; «Вісник Уманського НУС»; «Університетські вісті».

У звітному році викладачі, співробітники та студенти університету мали можливість тестового доступу до бази даних наукового видавництва Polpred.com – архів важливих публікацій. База даних з рубрикатором представляє 53 галузі, 235 країн, головні матеріали, статті та інтерв'ю 7000 перших осіб.

У бібліотеці для читачів діяла безкоштовна Wi-Fi територія, якою щоденно користуються відвідувачі.

Упродовж звітнього року Наукова бібліотека виконувала наукові дослідження за двома темами: «Науковці Уманського національного університету садівництва: біобібліографічний аспект» (державний реєстраційний номер 0115 U 002789); «Фонд рідкісної книги Наукової бібліотеки Уманського національного університету садівництва» (державний реєстраційний номер 0115 U 002788), метою яких є розкриття наукового доробку вчених, виявлення бібліографічних відомостей і опублікованих джерел про їх життя і творчість.

Результати досліджень співробітників бібліотеки оприлюднені в наукових фахових виданнях, матеріалах конференцій, газеті «Університетські вісті», на сайті Наукової бібліотеки університету, серед них: «Уманський період наукової та організаційної діяльності В.Ф. Пересипкіна» (С.В. Нижник), «Проблеми захисту тютюну від хвороб та шкідників у творчій спадщині Володимира Федоровича Пересипкіна» (С.В. Нижник), «Вплив професора Т.Д. Страхова на формування наукового світогляду та становлення В.Ф. Пересипкіна як вченого» (С.В. Нижник), «Проблеми залісення й упорядкування водоохоронних зон у покращенні екологічного стану річок й водоймищ України у творчості Петра Івановича Мороза» (С.В. Нижник), «Дослідження В.Ф. Пересипкіна у галузі

захисту рослин» (С.В. Нижник), «Книга в житті В.О. Поггенполя» (Михайлова Н.В.), «Творіння минулих сторіч: унікальні книги Наукової бібліотеки Уманського НУС» (Бондаренко Л.О.), «З історії журналу «Плодоводство» (І.М. Гончаренко), «В усі часи наші випускники – наша гордість» (Михайлова Н.В.), «Будинок просвітителів молодого покоління» (Михайлова Н.В.), «Розвиток бджільництва в Уманському середньому училищі садівництва і землеробства» (В.С. Побережець), «Загадковий автограф: до 160-річчя від дня народження Л.П. Симиренка» (Н.В. Михайлова), «Вчений агрофізіолог: до 120-річчя від дня народження М.І. Лопатіна» (М.М. Фіткаленко).

Протягом звітнього року співробітники Наукової бібліотеки взяли участь у роботі міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференцій, семінарів та інших заходів, на яких виступили з доповідями та повідомленнями, зокрема: Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України» (12 листопада 2015 р., Національна історична бібліотека України, м. Київ); «Еволюційний поступ бібліотек ВНЗ у світлі модернізації вищої освіти» (15–16 жовтня 2015 р., Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Шевченка, м. Київ); Міжнародній науковій конференції до 110-річчя від дня народження видатного генетика Ю.П. Мірюти (18-20 березня 2015 р., Уманський національний університет садівництва); «Історія освіти, науки і техніки в Україні» Х Всеукраїнська конференція молодих вчених та спеціалістів (28 травня 2015 р. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН, м. Київ).

За звітній період Наукова бібліотека була організатором та співорганізатором 142 інформаційно-масових заходів, 98 книжкових виставок, 21 заходів на допомогу навчально-виховному процесу, серед яких:

– «Олександр Миколайович Челінцев – професор, економіст-аграрник, садівник, бібліотекар Уманського училища землеробства і садівництва» (круглий стіл);

– «Гербарій Уманського Національного університету – сучасний розвиток» (круглий стіл);

– «Ю.Р. Ланцький – головний садівничий Царициного саду: до 155-річчя від дня народження» (історична година) та ін.

За результатами круглого столу виданий збірник наукових праць (укл. С.В. Нижник).

Вагомим результатом наукових досліджень у напрямі створення вітчизняної бібліографії є показчик праць до 110-ї річниці від дня народження академіка П.А. Власюка «Із когорти славетних».

У 2015 р. було проведено експрес-опитування користувачів Наукової бібліотеки. Анкета містила 12 запитань, крім цього, читачам було запропоновано заповнити графу «пропозиції та побажання». За результатами опитування, читач-користувач все частіше віддає перевагу електронним інформаційним ресурсам, хоча й продовжує користуватись друкованими матеріалами.

Співробітники Наукової бібліотеки С.В. Нижник, Н.В. Михайлова взяли активну участь у фестивалі «Умань історична», що був приурочений до дня працівників видавництв, поліграфії і книго розповсюдження.

У 2015 році Науковою бібліотекою укладений договір про співробітництво з Національною науковою сільськогосподарською бібліотекою НААН щодо створення спільного Центру історії природознавства Черкащини з метою сприяння розвитку національної науки, освіти, культури.

Тривала підготовка та видання (спільно з ННСГБ НААН) спеціального випуску реферативного журналу «Садівництво», який видається в Україні вперше та є спеціальним та додатковим випуском до РЖ «Агропромисловий комплекс України». У журналі представлено аналітично-синтетичне опрацювання інформації наукової літератури щодо питань розвитку садівництва і плідівництва в Україні. Висвітлено деякі історичні його віхи, сучасний стан та концептуальні науково обґрунтовані основи розвитку промислових садів плодово-ягідних культур на перспективу.



## 2.9. Навчально-науково виробничий відділ

Навчально-науково-виробничий відділ є сучасною базою для практичної підготовки й перепідготовки фахівців, наукових досліджень викладачів, аспірантів і студентів. На матеріалах його дослідів і демонстраційних посівів проводяться міжнародні, всеукраїнські та регіональні науково-практичні семінари й конференції науковців, керівників і фахівців аграрних фірм, сільськогосподарських підприємств, фермерів.

За відділом закріплено 1060 га земельних угідь, зокрема: 360 га – ріллі, 100 га – саду та 466 га лісу. До його структури входять: дослідне поле площею 90 га, дослідні сади – 70 га, дослідні овочеві ділянки – 10 га, плодородсадник – 4 га, навчально-виробничі цехи з переробки плодів, овочів, зерна, а також теплиці та оранжереї.

Дослідне поле є науково-практичною базою для викладачів, аспірантів і студентів факультету агрономії. Тут закладені багаторічні стаціонарні досліди з визначення оптимальних систем удобрення сільськогосподарських культур у польових сівоzmінах, розробляються і впроваджуються нові технології обробітку ґрунту, вирощування сільськогосподарських культур. Ці багаторічні польові стаціонари включені до Державного реєстру, вони є національним надбанням.

У звітному періоді на овочевих ділянках упроваджувалися новітні технології вирощування овочевих культур. Під час навчальної та технологічної практик під керівництвом викладачів студенти опанували секрети вирощування розсади, зокрема, касетним способом, пересаджують її в польові умови, доглядають за рослинами та збирають урожай. У переобладнаній теплиці овочі вирощували із застосуванням краплинного зрошення, туманної установки.

Тематика наукових досліджень включає питання розроблення нових і вдосконалення існуючих технологічних процесів вирощування овочів (капусти різних форм і сортів, огірків, баклажанів, перцю, спаржі, цибулі ріпчастої та порею, часнику, салату, шпинату, васильків, коріандру, селери, пастернаку).

У навчальному плодовому розсаднику студенти 2–3 курсів набули навичок із технології вирощування саджанців винограду, клонових підщеп зерняткових і кісточкових культур відсадками, їх садіння у перше поле розсадника й окулірування, доглядали за окулянтами, а також викопували саджанці для зберігання й реалізації, заклали маточні насадження суниці, вирощували її розсаду, обрізали промислові насадження смородини й порічок, зібрали урожай плодів яблуні та ягідних культур.

В інтенсивних насадженнях яблуні студенти виконували роботи з нормування врожаю і поліпшення його якості (проріджування зав'язі, літнє обрізування). Упродовж зимового періоду доглядали за садивним матеріалом, проходили практику з обрізування плодоносних насаджень плодових культур різних конструкцій, проводили зимове щеплення.

У минулому році було закладено новий інтенсивний яблуневий сад площею 3,5 га та створено розсадник площею 1 га.

В умовах недофінансування все ж було вчасно завершено збір урожаю: зібрано 553 т пшениці озимої, 73 т – ячменю ярого, 39 т – гороху, 110 т – сої, 75 т – соняшнику, 21 т – гречки.

У 2015 році зібрано плодових і овочевих культур: 140 т яблук, 9 т груші, 0,2 т черешні, 1,3 т суниці, 0,87 т малини, 0,65 т ожини, 0,4 т смородини, 0,59 т столового буряка, 0,39 т цибулі, 5,5 т огірків, 0,35 т часнику, 0,2 т баклажанів.

Крім того, у звітному періоді вирощено саджанці: яблуні – 3974 шт., підщеп яблуні – 5400 шт., груші – 290 шт., смородини – 215 шт., малини – 80 шт., туї 196 шт., а також 984 шт. розсади суниці та 4380 шт. розсади помідор.

Усі роботи вдалося провести на належному рівні, завдячуючи клопіткій праці працівників ННВВ, викладачів і студентів.

### 3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

#### 3.1. Міжнародне співробітництво та підготовка іноземних громадян

Міжнародна діяльність Уманського національного університету садівництва в сучасних умовах визначає авторитет навчального закладу в Україні та світі. У звітному році керівництвом університету приділялась велика увага міжнародній діяльності. Університет працював у цьому напрямку, базуючись на ключових аспектах стратегії інтеграції України до Європейського союзу. Проводились заходи щодо організації стажування викладачів, аспірантів, докторантів, молодих науковців та студентів за кордоном; надання підтримки міжнародній науковій роботі викладачів і студентів; впровадження навчання іноземних студентів в УНУС.

Стажування викладачів, аспірантів, докторантів, молодих науковців та студентів за кордоном здійснювалось як за прямими договорами між Уманським НУС та закордонними партнерами, так і за їх власною ініціативою.

Міжнародну діяльність університет проводив у рамках 37 договорів про співпрацю з іноземними освітніми закладами, стипендіальними програмами, грантами (табл. 3.1).

*Таблиця 3.1*

#### **Перелік договорів, підписаних із навчальними, науковими та іншими установами іноземних держав**

| Країна   | Навчальний заклад або організація, з якою підписаний договір про співпрацю | Напрямок співпраці             |
|----------|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| Болгарія | Господарська академія ім. Д.А. Ценова                                      | Наукова та навчальна співпраця |
| Білорусь | Білоруський державний аграрний технічний університет                       | Наукова та навчальна співпраця |
| Польща   | Державна Вища Професійна Школа ім. Яна Гродка                              | Наукова та навчальна співпраця |
| Польща   | Природничий університет у м. Вроцлав                                       | Наукова та навчальна           |

|           |                                                                                                                      |                                |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|           |                                                                                                                      | співпраця                      |
| Польща    | Державна вища школа ім. Папи Павла II                                                                                | Наукова та навчальна співпраця |
| Польща    | Аграрний університет ім. Хугона Колонтая                                                                             | Наукова та навчальна співпраця |
| Польща    | Державна вища школа професійної освіти,                                                                              | Наукова та навчальна співпраця |
| Польща    | Державна вища професійна школа                                                                                       | Наукова та навчальна співпраця |
| Польща    | Варшавський університет                                                                                              | Наукова та навчальна співпраця |
| Польща    | Варшавський університет менеджменту                                                                                  | Наукова та навчальна співпраця |
| Росія     | Кубанський державний аграрний університет                                                                            | Наукова та навчальна співпраця |
| Молдова   | Тираспольський аграрно-технічний коледж ім. М.Ф. Фрунзе                                                              | Наукова та навчальна співпраця |
| Франція   | Національний вищий інститут агрономії, харчових технологій та екології                                               | Наукова та навчальна співпраця |
| Франція   | Вища національна сільськогосподарська школа                                                                          | Наукова та навчальна співпраця |
| Німеччина | Університет прикладних наук Нойбранденбург                                                                           | Наукова та навчальна співпраця |
| Чехія     | Університет Менделя                                                                                                  | Наукова та навчальна співпраця |
| Чехія     | Університет Південної Богемії                                                                                        | Наукова та навчальна співпраця |
| Таїланд   | Технологічний університет короля Монкута в Тонбурі                                                                   | Наукова та навчальна співпраця |
| Монголія  | Монгольський державний сільськогосподарський університет                                                             | Наукова та навчальна співпраця |
| Німеччина | Програми стажування: Лого, Аполло, Німецький Селянський Союз, приватні фермерські господарства Штоппеля, та Шумахера | Стажування студентів           |
| Фінляндія | CIMO                                                                                                                 | Стажування студентів           |
| Канада    | САЕП, ІЛС                                                                                                            | Стажування студентів           |
| Австралія | САЕП                                                                                                                 | Стажування студентів           |

|            |                                              |                                          |
|------------|----------------------------------------------|------------------------------------------|
| Швеція     | ІЛС                                          | Стажування студентів                     |
| Швейцарія  | Агроімпульс                                  | Стажування студентів                     |
| Нідерланди | СтіхтінгАутвісселінг                         | Стажування студентів                     |
| Польща     | Садівниче господарство «Плантація над Тавня» | Стажування студентів                     |
| Франція    | Ісфрада                                      | Стажування випускників, працевлаштування |
| США        | МАСТ, САЕП                                   | Стажування студентів                     |
| Італія     | Садівниче господарство Батістіні Вівай       | Стажування студентів                     |
| США        | Програма між факультетського обміну          | Стажування молодих вчених. аспірантів    |
| Польща     | Фірма «ТЗОА АТЕНА»                           | Наукова співпраця                        |
| Швейцарія  | Фірма «ФМС Кемікал Інтернешнл АГ»            | Наукова співпраця                        |

За цими договорами на стажування, участь в конференціях, семінарах та інших заходах за кордон було відряджено 65 студентів, 1 аспірант та 36 викладачів. Географія країн, що приймали наших студентів, аспірантів, викладачів та науковців у 2015р. досить широка: Польща, Німеччина, Італія, Нідерланди, Чехія, Бельгія, Австрія, Швейцарія, США, Уганда. Стажування студентів за кордоном в різноманітних компаніях та фермерських господарствах завжди являлось візитівкою нашого університету (рис. 3.1).

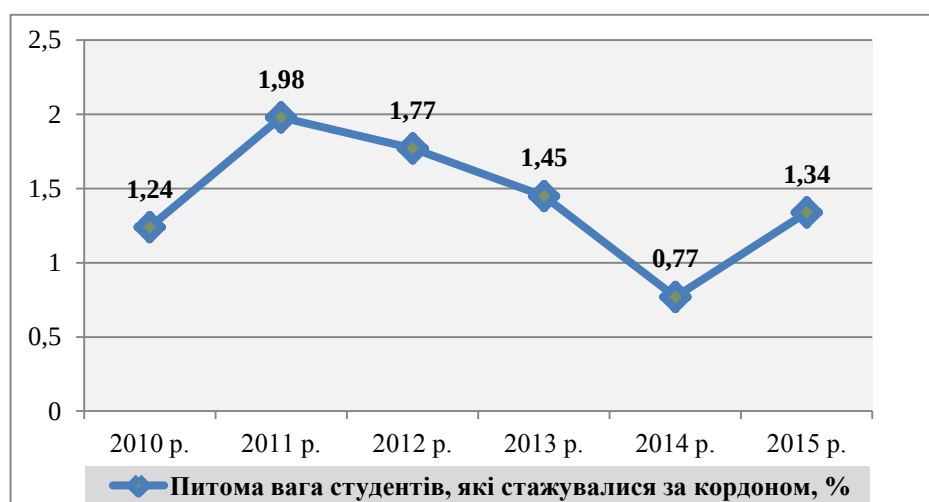


Рис. 3.1. Динаміка стажування студентів Уманського НУС за кордоном

Основними причинами скорочення кількості студентів у 2015 році, як і в попередньому, є значне зниження платоспроможності родин студентів, низька ініціатива студентів та недостатня мовна підготовка.

Завдяки активній роботі з пропагування освітніх послуг університету за кордоном кількість іноземних студентів збільшилась. Сьогодні в університеті навчається 17 осіб з Туркменістану, Азейбарджану, Узбекистану, Турції, Камеруну, починаючи з 1 по 5 курс (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

### Контингент іноземних студентів в Уманському НУС

| № з/п | ППП студента                        | Країна                | Факультет                                                       |
|-------|-------------------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------------------------|
| 1     | Нурлієв Шатлик Ішанкулович          | Туркменістан          | Менеджменту                                                     |
| 2     | Абдуресулов Велназар Бердиназарович |                       | Економіки і підприємництва                                      |
| 3     | Реджепов Даянч Акмурадович          |                       | Менеджменту                                                     |
| 4     | Пенджієв Хайтмурат Пенджієвич       |                       | Інженерно-технологічний                                         |
| 5     | Торекулов Какаджан Худайназарович   |                       | Економіки і підприємництва                                      |
| 6     | Нургелдієв Ораз Аллабердієвич       |                       | Економіки і підприємництва                                      |
| 7     | Каракулова Тавус Сахакулієва        |                       | Економіки і підприємництва                                      |
| 8     | Емрах Олбак                         | Республіка Турція     | Менеджменту                                                     |
| 9     | Менглієв Азіз Оралович              | Туркменістан          | Менеджменту                                                     |
| 10    | Агаєв Джахангір Шахін огли          | Азейбарджан           | Економіки і підприємництва                                      |
| 11    | Джабраїлзаде Ніджат Субхан огли     | Азейбарджан           | Економіки і підприємництва                                      |
| 12    | Холматов Зафар                      | Республіка Узбекистан | Економіки і підприємництва                                      |
| 13    | Акво Валері Мбуї                    | Республіка Камерун    | Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ |
| 14    | Малла Ларісса Естер                 |                       | Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ |
| 15    | Нкенганьї Н'мандела Атабонг         |                       | Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ |
| 16    | Тієнтче Поамбе Франк                |                       | Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ |
| 17    | Пемпеме Нджоя Ібрагім Моунір        |                       | Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ |

У 2015 році почало функціонувати відділення з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ, на якому навчається 5 слухачів з Республіки Камерун. Проводиться активна робота з розширення географії абітурієнтів та збільшення числа іноземних студентів.

### **3.2. Інформаційна діяльність**

Позиціонуванням Уманського національного університету садівництва у 2015 році в інформаційному просторі України займався редакційно-видавничий відділ університету. На інтернет-сторінках, сайтах і телебаченні регіонального та національного рівнів висвітлювалася інформація з укріплення позитивного іміджу навчального закладу та основних напрямів його діяльності – освітньої, наукової, міжнародної, культурної, просвітницької, волонтерської.

Систематичний інформаційно-медійний супровід висвітлення діяльності університету та його структурних підрозділів здійснювався за допомогою офіційного веб-сайту Уманського НУС. Працівниками редакційно-видавничого відділу протягом поточного року здійснювалася підготовка та розміщення матеріалів профорієнтаційного, інформаційного та іміджевого характеру (культурно-просвітницька, спортивна, вихована діяльність) на офіційному сайті Уманського НУС і профілюючих освітніх сайтах (офіційний сайт Міністерства освіти і науки України, «Педагогічна преса»).

Відповідно до даних моніторингу, за поточний рік відзначається підвищення інформаційної активності університету. Переважна кількість повідомлень була пов'язана з подіями та заходами, що відбувалися в навчальному закладі, візитами відомих учених, громадських і культурних діячів, органів державної влади. Підвищена зацікавленість аудиторії відзначалася на сторінках університету «Перелік спеціальностей» та «Вступна кампанія – 2015»; серед новин популярністю користувалися повідомлення щодо вступної кампанії, перебігу Всеукраїнського фотоконкурсу «Україна в серці моєму», конкурсів «Міс університет – 2015» та «Містер університету – 2015»,

проведення днів відкритих дверей і ярмарків вакансій, новини про зарубіжне стажування, культурні заходи патріотичного характеру.

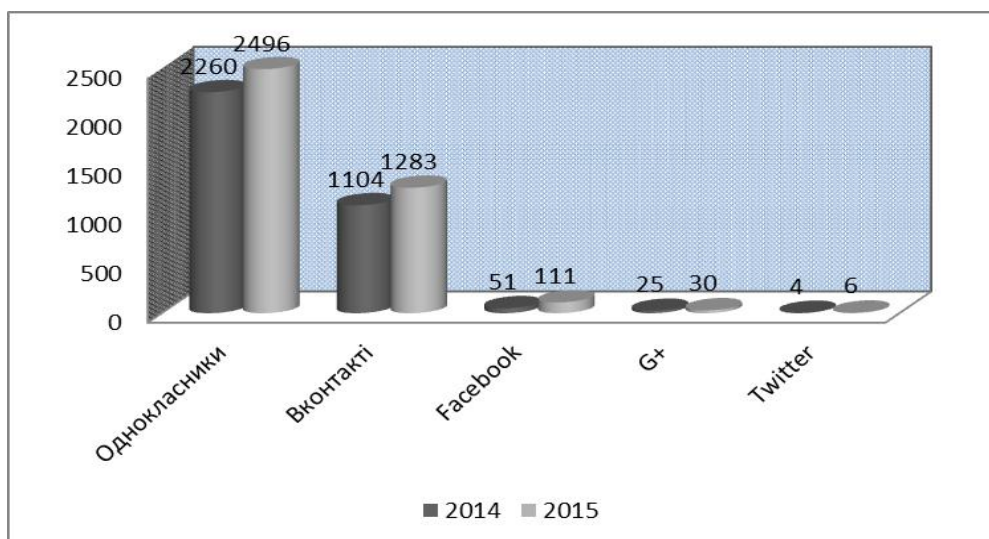
Діяльність закладу висвітлювалася на регіональних (Телекомпанії «Умань», «Сатурн-TV», «Радіо-FM», «Русское радио») та обласних (ТК «Ятрань», ТК «Рось») теле- та радіоканалах. Досягнення творчих колективів Уманського НУС транслювалися на центральному каналі телебачення – Перший національний. Серед телевізійних та радіоповідомлень регіонального значення переважали репортажі з наукової діяльності та міжнародного співробітництва університету, культурно-мистецьких і благодійних заходів, профорієнтаційного та ознайомчого характеру. Найбільшу зацікавленість у ЗМІ викликало святкування Дня університету та Посвята в студенти. Найбільше тематичних матеріалів в мережі Інтернет розміщено на регіональних («04744.info», «Вечірня Умань», «Уманська зоря»), обласних («Черкаський край», «Прочерк.info», «Нова доба»), всеукраїнських («Сільські вісті», «Пропозиція», «Вибір») веб-сайтах інтернет-агенцій.

У 2015 році в Уманському національному університеті садівництва приділялася значна увага системній побудові репутації та комунікаціям:

- проводився постійний моніторинг, збиралася та аналізувалася інформація щодо висвітлення подій університету в ЗМІ;
- проведено комплексний моніторинг згадувань про університет у ЗМІ, соціальних мережах та освітніх сайтах за 2013–2015 рр.

Для оперативного інформування громадськості університет представлено офіційними сторінками в соціальних мережах, постійна аудиторія яких у 2015 році склала 3926 користувачів, що на 482 одиниці перевищує аналогічний показник 2014 року (рис. 3.2).

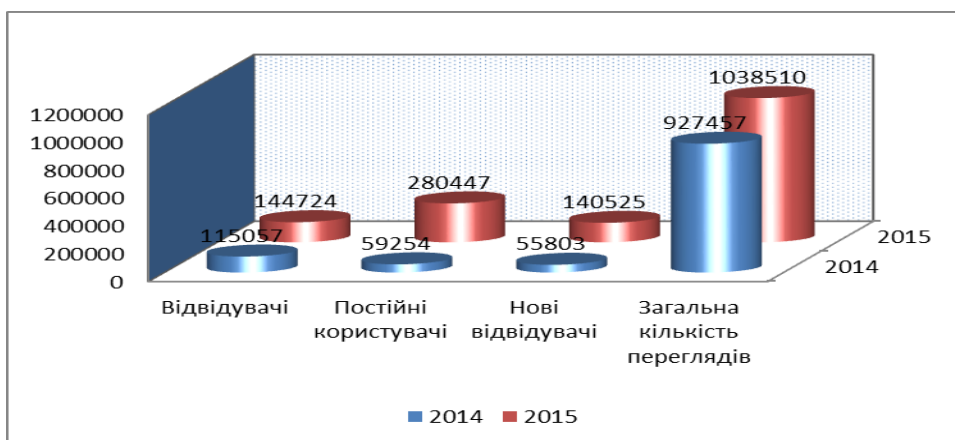




**Рис. 3.2. Динаміка аудиторії Уманського НУС у соціальних мережах у 2014–2015 рр., осіб**

Згідно з даними веб-аналітичних систем, протягом 2015 року сайт ВНЗ відвідали 144 724 користувачів, здійснивши 1 038 510 переглядів. Близько 280 447 користувачів складають постійну аудиторію сайту, тоді як 140 525 – нові відвідувачі (станом на 1 січня 2016 року). 61 % усіх відвідувачів складають користувачі віком від 18 до 34 років. Аналіз свідчить про чисельність аудиторії сайту університету, який виконує функцію одного з найбільш дієвих інструментів комунікації (рис. 3.3).

У порівнянні з 2014 роком було одержано такі позитивні результати: загальна кількість відвідувачів зросла на 29667 осіб, кількість постійних користувачів – на 81721 особу, нових відвідувачів – на 84722, загальна кількість переглядів збільшилася на 110693 сеанси.



**Рис.3.3. Динаміка показників активності аудиторії офіційного веб-сайту Уманського НУС**

Через офіційний веб-сайт редакційно-видавничий відділ активно взаємодіє із прес-службою Міністерства освіти і науки України, науково-методичним центром «Агроосвіта», з прес-службами та відділами зі зв'язків з громадськістю місцевих органів влади, наукових та освітніх установ. За звітний період було створено понад 1200 нових сторінок та оновлено близько 2000 діючих. У 2015 році університет отримав три запити від юридичних осіб з м. Київ на отримання публічної інформації. Всі запити було опрацьовано у встановлений чинним законодавством строк.

На базі редакційно-видавничого відділу видається газета «Університетські вісті», яка висвітлює події з життя університету.

У сучасних умовах розвитку освіти і науки в Україні рейтинг – це важливий показник навчального закладу, і його здобуття і підтримка головне завдання ВНЗ. Беззаперечно рейтинг університету відображається на кількості потенційних студентів.

Основним рейтингом ВНЗ є консолідований рейтинг ВНЗ України, який включає національні та міжнародні рейтинги вузів України: «Топ–200 Україна», «Scopus» та «Вебоетрикс».

У консолідованому рейтингу ВНЗ України Уманський НУС у 2015 році зайняв 116 сходинку та піднявся на 16 сходинок у порівнянні з 2014 роком.

У рейтингу «ТОП–200 Україна» наш ВНЗ посідає 145 сходинку. Як позитив можна відмітити поступальний рух університету в даному рейтингу – з 165 місця у 2006 році до 145 місця у 2015 році.

У рейтингу «Scopus» Уманський НУС посів 119 позицію та піднявся на чотири позиції з попереднім роком. Протягом останнього року було докладено зусиль щодо створення облікового запису університету. Надалі слід збільшувати кількість публікацій наших викладачів та поліпшувати індекс цитування.

У третьому рейтингу Вебоетрикс наш ВНЗ у 2015 році зайняв 83 місце та піднявся із 110 сходинки, яку займав у 2014 році.

Для підняття Рейтингу присутності університетом розроблено 29 сторінок

кафедр, розроблено сторінку «Вступна кампанія – 2016», сторінки відділів та підрозділів, розробляються сайти факультетів, і всі будуть прикріплені до домену [udau.edu.ua](http://udau.edu.ua).

У 2015 році в університеті почав працювати Інституційний репозитарій. Завдяки активному розміщенню наукових публікацій у відкритий доступ можна буде досягти підвищення індикатора відкритості та якості у вебметричному рейтингу університетів.

Інституційний репозитарій університету в Google Академії представлений близько 4,5 тис публікацій, де на кінець 2015 року зареєстровано 140 науково-педагогічних працівників. Необхідно і надалі розміщувати наукові праці в Google Академії для того, щоб вітчизняні та іноземні науковці мали можливість ознайомитися із науковими доробками наших науковців.

## **4. ВИХОВНА ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ**

### **4.1. Організація методичного забезпечення**

Виховна робота в Уманському національному університеті садівництва є складовою освітнього процесу і здійснюється на засадах демократизму шляхом реалізації навчальних програм з використанням потенціалу професорсько-викладацького складу, іншими суб'єктами виховання та органами студентського самоврядування.

У 2015 році виховна робота здійснювалась відповідно до вимог і положень Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої Міністерством освіти і науки України, Концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді Уманського НУС, на засадах нового Закону «Про вищу освіту», плану організаційно-виховних та культурно-просвітницьких заходів на 2015 рік, планів виховної роботи деканатів.

З метою підвищення рівня національно-патріотичного виховання, реалізації відповідного плану заходів, в університеті було видано наказ «Про реалізацію Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді».

В жовтні 2015 року на базі університету ДУ «НММЦ «Агроосвіта» було проведено семінар з питань національно-патріотичного виховання на тему: «Неперервна освіта – фундамент усвідомлення національних цінностей українського народу в умовах глобалізаційних процесів», учасниками якого були проректори аграрних вищих навчальних закладів, заступники директорів коледжів України, заступники деканів з виховної роботи, студентський актив університетів та коледжів.

Учасники семінару вивчали досвід національно-патріотичного виховання в університеті та ділились своїми напрацюваннями.

Всі заступники деканів факультетів з виховної роботи в 2015 році пройшли підвищення кваліфікації по питаннях реалізації вимог Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

Дане питання було предметом розгляду на засіданні методичного об'єднання кураторів академічних груп, що відбулося в серпні 2015 року.

У звітному періоді була чітка, злагоджена робота ректорату, ради студентського самоврядування, профкому, деканатів по забезпеченню належного рівня освітнього, виховного процесу.

Свідчення цьому – проведення оглядів-конкурсів «Краща академічна група УНУС», «Краща кімната в студентському гуртожитку», визначення студентських лідерів на факультетах та в університеті.

#### **4.2. Культурно-масова та спортивна робота зі студентами**

Центральне місце у системі виховної роботи займає Центр культури і виховання студентів, який на сьогодні є основним координаційним центром культурно-виховної роботи в університеті, розробляє та реалізовує нові напрямки розвитку та удосконалення позанавчальної діяльності студентської молоді.

До складу Центру культури і виховання студентів входять 13 творчих колективів, 7 із яких удостоєні почесного звання «народний»: самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари», самодіяльний ансамбль танцю «Нивка», самодіяльний вокально-етнографічний ансамбль «Криниченька», самодіяльний естрадно-інструментальний ансамбль «Диксиленд», самодіяльний оркестр духових інструментів, самодіяльний студентський театр естрадних мініатюр «Добродії», а також чоловічий вокальний гурт «Краяни», ансамбль сучасної пісні «Чарівниці», клуб веселих і найкмітливіших, хореографічна студія «Уманська перлинка» (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

**Кількість учасників творчих колективів Центру культури і виховання студентів**

| № з/п | Назва колективу                                             | Кількість учасників |      |      |
|-------|-------------------------------------------------------------|---------------------|------|------|
|       |                                                             | 2013                | 2014 | 2015 |
| 1     | Народний самодіяльний СТЕМ «Добродії»                       | 22                  | 17   | 15   |
| 2     | Народний самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари»    | 48                  | 48   | 47   |
| 3     | Народний вокальний жіночий ансамбль «Криниченька»           | 4                   | 4    | 5    |
| 4     | Ансамбль сучасної пісні «Чарівниці»                         | 4                   | 4    | 4    |
| 5     | Народний самодіяльний ансамбль танцю «Нивка»                | 51                  | 50   | 52   |
| 6     | Самодіяльний оркестр духових інструментів                   | 16                  | 14   | 18   |
| 7     | Самодіяльний естрадно-інструментальний ансамбль «Диксиленд» | 7                   | –    | 8    |
| 8     | Самодіяльний ансамбль сучасного танцю «Лювіна»              | 20                  | –    | –    |
| 9     | Ансамбль сучасної музики «Унікум»                           | 13                  | –    | 12   |
| 10    | Рок-гурт «Vermona State»                                    | –                   | –    | 4    |
| 11    | Чоловічий вокальний гурт «Краяни»                           | 10                  | –    | 7    |
| 12    | Команда КВК                                                 | 19                  | –    | 13   |
| 13    | Школа молодого лідера                                       | 15                  | –    | –    |
| 14    | Екскурсійний клуб                                           | 10                  | –    | –    |
| 15    | Вокальний ансамбль викладачів                               | 6                   | 6    | 7    |
| 16    | Ансамбль народних інструментів «Явір»                       | 8                   | –    | 6    |
| 17    | Театр сучасного танцю                                       | 60                  | 60   | 62   |

Кожен студент обирає для себе улюблену справу, яка дає можливість реалізувати свої здібності. І з першої хвилини насичене та цікаве життя студентам забезпечене, адже студентська молодь опановує різні жанри мистецтва: хореографічне, театральне, інструментальне, вокальне.

Колективи Уманського національного університету садівництва є учасниками концертів, конкурсів, фестивалів обласного, регіонального та міжнародного рівнів. У 2015 році таких заходів відбулося близько шестидесяти.

У творчих колективах центру навчається більше 260 студентів, які опановують різні жанри мистецтва, а проведення спільних заходів із

факультетами та іншими структурними підрозділами університету об'єднує в один творчий колектив понад 1000 юнаків і дівчат.

Візитною карткою університету є два народні колективи – «Хлібодари» і «Нивка». Народний самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари» – багаторазовий лауреат Всеукраїнського фестивалю «Софіївські зорі» побував на гастролях у Польщі, брав участь у створенні художньо-документального українсько-польського фільму «Квіти торговиці». До складу ансамблю входять вокальна, танцювальна та оркестрова групи. У репертуарі колективу українські народні пісні та кращі твори вітчизняних композиторів.

Народний самодіяльний ансамбль танцю «Нивка» – багаторазовий переможець обласних фестивалів і конкурсів, один із провідних колективів на Черкащині, дипломант Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. П. Вірського, лауреат IV Всеукраїнського фестивалю народної творчості, лауреат Всеукраїнського фестивалю-конкурсу ім. В. Авраменка, багаторазовий лауреат Всеукраїнського фестивалю «Софіївські зорі», лауреат Всеукраїнського фестивалю «Квітнева феєрія–2015» та Міжнародного фестивалю «Art Talent Fest». За 2015 рік танцювальний колектив вдруге став лауреатом Всеукраїнського фестивалю «Барвиста Хортиця» і Міжнародного фестивалю «Дні європейської культури у Польщі», а також став лауреатом Міжнародного фестивалю «Білої Дами» в Хаапсалу (Естонія).

На базі цих колективів, як одних із кращих, проводяться обласні семінари та курси підвищення кваліфікації.

У 2015 році народний самодіяльний студентський театр естрадних мініатюр «Добродії» відсвяткували свій 35-річний ювілей.

Прекрасні результати у 2015 році показали спортсмени Уманського НУС. Студенти університету є активними учасниками університетських та міських заходів, яких у 2015 році було понад 50. Кращі студенти представляли наш колектив на обласних, Всеукраїнських та міжнародних змаганнях. За минулий рік наші спортсмени завоювали 15 медалей на Чемпіонатах України та міжнародних змаганнях.

За результатами XII літньої Універсіади 2015 року Уманський НУС посів 9 місце серед спортивних команд ВНЗ V категорії, а за результатами змагань XII Універсіади Черкаської області – 1-ше місце.

Гордістю університету є майстри міжнародного класу, члени збірної команди України Жмуденко Ярослав (настільний теніс), Мартинюк Андрій (легка атлетика), майстри спорту та кандидати в майстри спорту Башлаєв Андрій, Войченко Вячеслав (гирьовий спорт), Пилипенко Богдан (боротьба на палках), Коріленко Оксана (футбол), Слинько Олександр (настільний теніс), Діденко Антон (легка атлетика), Кирилюк Катерина (гирьовий спорт).

#### **4.3. Робота студентської ради**

Рада студентського самоврядування є активним учасником багатогранного університетського життя.

За ініціативи учасників ради студентського самоврядування було проведено низку благодійних акцій, флешмобів, присвячених Дню Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Дню гідності, Дню захисника Вітчизни та вшануванню пам'яті Небесної сотні, зокрема відкриття меморіальної дошки на честь нашого випускника Васильцова Віталія.

Упродовж року студенти університету брали активну участь у волонтерському русі, працюючи в дитячих будинках.

Стали регулярними зустрічі студентства з воїнами Збройних Сил України, Національної Гвардії – учасниками АТО та систематичною є посильна допомога воїнам, які захищають цілісність нашої держави. Отримав свій розвиток волонтерський рух серед студентів.

Питання діяльності органів студентського самоврядування активно обговорюються на зустрічах ректора зі студентським активом університету, факультетів, що стали регулярними.

Часто на таких зустрічах предметом дискусій є питання навчання, побуту, поведінки студентів. За результатами зустрічей даються відповідні



доручення службам університету. Імпонує те, що студентський актив не тільки піднімає питання, а й бере активну участь в їх реалізації.

Ефективність виховного впливу великої кількості різноманітних заходів у певній мірі залежить від заступників деканів з виховної роботи, покликаним яких є виховання молоді. У колективі є всі умови для духовного, культурного, патріотичного, фізичного виховання юнаків і дівчат. Завдання кураторів, деканатів, тренерів і художніх керівників, викладачів – забезпечити високий рівень національно-патріотичного виховання для того, щоб виховати соціально-відповідального випускника.

У 2015 році розширено роль студентського самоврядування в організації освітнього процесу, змістовного, цікавого життя студентства, у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання та організації дозвілля в гуртожитках; підвищено рівень інформованості студентства у питаннях законодавчого і нормативного забезпечення діяльності університету, захисту прав та інтересів студентів.

#### **4.4. Системний психологічний супровід освітньо-виховного процесу**

За звітний період в університеті створено та реалізуються такі проекти:

- психологічний супровід студентів I курсів – анкетування (з метою виявлення рівня адаптації), тренінгові заняття зі студентськими групами щодо згуртування колективу, формування життєвих цінностей, адекватної самооцінки, позитивного мислення та активної життєвої позиції;

- психологічні тренінги для старост – тренінги особистісного зростання, основними завданнями яких є розвиток у студентів лідерських якостей, допомога старостам у вирішенні актуальних питань. До структури тренінгу входять вправи, модельовані ситуації, спрямовані на розвиток комунікативної компетенції, створення команди, асертивності;

- психологічні тренінги для викладачів-профорієнтаторів – тренінги ефективної комунікації викладача-профорієнтатора передбачають

ознайомлення з методичним інструментарієм щодо заохочення абітурієнтів до навчання у ВНЗ.

З метою оптимізації навчально-виховного процесу у 2015 році було проведено опитування з метою вивчення думки студентів 2–4-х курсів щодо залежностей у молодіжному середовищі; вивчено проблеми адаптації до умов навчання в вищій школі студентів 1-2-х курсів, морально-етичні цінності студентів 2–3-х курсів та мотивацію до професійної діяльності студентів 4–5-х курсів інженерно-технологічного факультету.

Також вивчено думку студентів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин з напрямів підготовки «Захист рослин» та «Прикладна екологія та збалансоване природокористування» щодо ефективності організації навчально-виховного процесу та досліджено адаптивні можливості студентів 1-х курсів до умов навчання в вищій школі.

Розроблено та впроваджено ряд превентивних заходів, що передбачають профілактичні програми навчання новим формам поведінки, виховання стресостійкості особистості, здатності самотійно, ефективно і відповідально будувати своє життя для студентів-призовників.

Для здійснення ефективної просвітницької роботи психологічною службою виготовлені та розміщені постійно діючі зовнішні стенди, на яких розміщується корисна інформація з питань практичної психології та психолого-педагогічного супроводу та презентується діяльність психологічної служби університету.

## **5. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ**

### **5.1. Виконання кошторису доходів і видатків**

Фінансування університету проводиться відповідно до законодавчо-нормативних документів, які регламентують діяльність навчальних закладів відповідного рівня акредитації та бюджетних установ.

Основними джерелами фінансування діяльності університету є:

- кошти державного бюджету;
- доходи від надання платних освітніх послуг;
- доходи від господарської діяльності;
- виконання науково-дослідних робіт;
- надходження благодійних внесків, грантів та дарунків.

Загальна сума фінансування університету за загальним та спеціальним фондами державного бюджету за 2015 рік склала 68046,0 тис. грн.

Фінансування із загального фонду державного бюджету кошторисом доходів і видатків на 2015 рік затверджено в сумі 44 053,7 тис. грн., в т.ч. за кодами економічної класифікації видатків:

видатки споживання: з них по КЕКВ 2110 – оплата праці працівників бюджетних установ – 19194,0 тис. грн.;

КЕКВ 2120 – нарахування на заробітну плату – 6899,4 тис. грн.;

КЕКВ 2230 – продукти харчування дітям-сиротам – 556,1 тис. грн.;

КЕКВ 2210 м'який інвентар та обмундирування – 16,8 тис. грн.;

КЕКВ 2270 – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 1655,8 тис. грн.,

в т.ч.

КЕКВ 2272 – оплата водопостачання і водовідведення – 117,3 тис. грн.,

КЕКВ 2273 – оплата електроенергії – 554,5 тис. грн.;

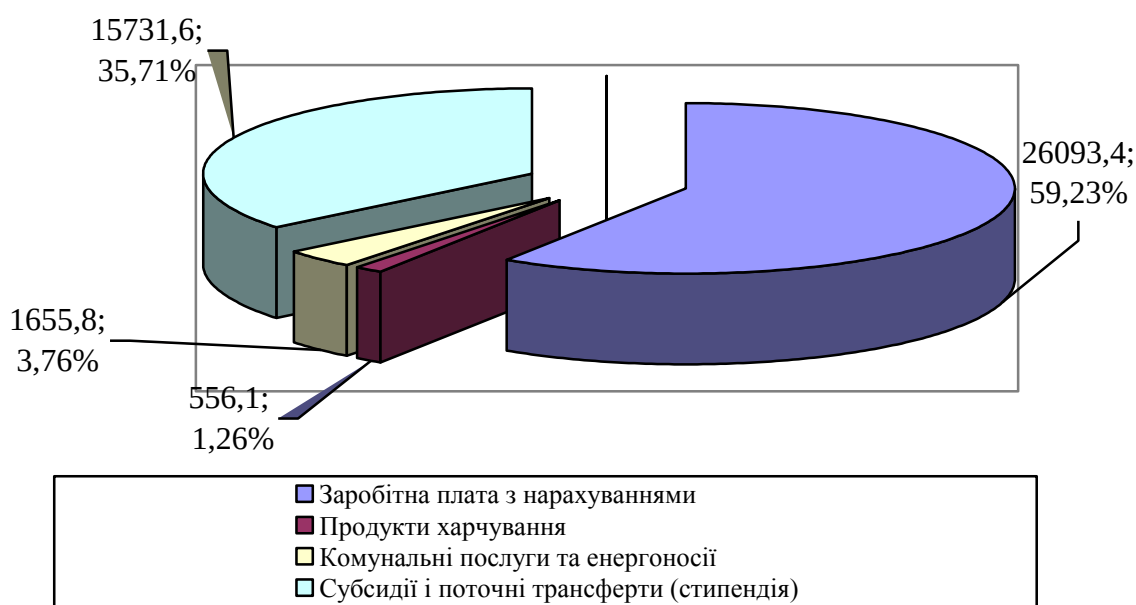
КЕКВ 2274 – оплата природного газу – 984,0 тис. грн.;

КЕКВ 2700 – субсидії і поточні трансфери – 15731,6 тис. грн., в т.ч.

КЕКВ 2720 – стипендії – 15630,2 тис. грн.;

КЕКВ 2730 – інші трансфери – 101,4 тис. грн. (рис. 5.1).

Частка видатків споживання у загальній сумі фінансування складає 100%. В 2015 році фінансування видатків розвитку в кошторисі загального фонду не передбачено.



**Рис. 5.1. Структура використання коштів загального фонду в 2015 році**

Із загальної суми фінансування із загального фонду у 2015 році оплата праці з нарахуваннями складає 59,23%; придбання предметів постачання і матеріалів, видатки на утримання бюджетних установ – 0,04%; оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 3,76%; продукти харчування – 1,26%; субсидії і поточні трансфери (стипендія) – 35,71%.

Відповідно до затвердженого кошторису на 2015 рік та помісячного плану використання бюджетних коштів по загальному фонду станом на 31.12.2016 року профінансовано всі статті видатків.

Надходження до спеціального фонду державного бюджету склали 23 992,3 тис. грн., в тому числі від надання платних послуг – 22 704,8 тис. грн. та надходження благодійних внесків, грантів, дарунків – 1 287,5 тис. грн. (табл. 5.1, табл. 5.2).

Таблиця 5.1

**Структура надходжень до спеціального фонду  
Уманського НУС за 2015 рік**

| <b>Джерело надходжень</b>                                                       | <b>Сума,<br/>тис. грн.</b> | <b>Частка у<br/>загальній<br/>сумі, %</b> |
|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------------------------------|
| Плата за навчання студентів                                                     | 12 449,2                   | 51,9                                      |
| Додаткові освітні послуги (аспіранти, слухачі курсів, кандидатські іспити тощо) | 479,8                      | 2,0                                       |
| Друга вища освіта, курси підвищення кваліфікації                                | 1 272,6                    | 5,3                                       |
| Послуги гуртожитків, квартплата                                                 | 4 040,5                    | 16,8                                      |
| Послуги їдалень                                                                 | 458,3                      | 1,9                                       |
| Реалізація продукції ННВВ                                                       | 3 013,3                    | 12,6                                      |
| Оренда приміщень                                                                | 33,1                       | 0,1                                       |
| Благодійні внески, гранди, дарунки                                              | 1 287,5                    | 5,4                                       |
| Виконання науково-дослідних робіт та послуг                                     | 868,3                      | 3,6                                       |
| Інші надходження                                                                | 89,7                       | 0,4                                       |
| <b>Разом:</b>                                                                   | <b>23 992,3</b>            | <b>100,0</b>                              |

Таблиця 5.2

**Надходження плати за навчання в розрізі факультетів в  
Уманському НУС за 2015 рік**

| <b>Назва факультету</b>                       | <b>Денна форма<br/>навчання</b> |                                           | <b>Заочна форма<br/>навчання</b> |                                           |
|-----------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------|
|                                               | <b>Сума,<br/>тис. грн.</b>      | <b>Частка у<br/>загальній<br/>сумі, %</b> | <b>Сума,<br/>тис. грн.</b>       | <b>Частка у<br/>загальній<br/>сумі, %</b> |
| Економіки і підприємництва                    | 3653,2                          | 51,5                                      | 3014,3                           | 56,3                                      |
| Агрономії                                     | 424,6                           | 5,9                                       | 416,7                            | 7,8                                       |
| Менеджменту                                   | 1695,0                          | 23,9                                      | 672,9                            | 12,6                                      |
| Плодоовочівництва, екології та захисту рослин | 344,3                           | 4,9                                       | 462,6                            | 8,6                                       |
| Лісового і садово-паркового господарства      | 280,9                           | 4,0                                       | 485,2                            | 9,0                                       |
| Інженерно-технологічний                       | 693,2                           | 9,8                                       | 305,7                            | 5,7                                       |
| <b>РАЗОМ:</b>                                 | <b>7091,2</b>                   | <b>100,0</b>                              | <b>5357,4</b>                    | <b>100,0</b>                              |

За 2015 рік касові видатки споживання за рахунок спеціального фонду становлять 25650,7 тис. грн., що складає 98,6 % від загальної суми, в т.ч.:

- на оплату праці – 11 446,8 тис. грн. (44,6%);
  - нарахування на заробітну плату – 3 972,1 тис. грн. (15,5%);
  - на придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю та м'якого інвентарю – 3598,0 тис. грн. (14,0%);
  - на придбання медикаментів – 2,5 тис. грн.(0,1%);
  - на оплату продуктів харчування – 360,5 тис. грн. (1,4%);
  - на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 2 987,8 тис. грн. (11,6%),
- в т.ч.: оплату водопостачання – 367,8 тис. грн. (1,4%);
- оплата електроенергії – 1600,8 тис. грн.(6,2%);
  - оплата природного газу – 1 019,2 тис. грн.(4,0%);
  - відрядження – 92,7 тис грн. (0,4%);
  - на оплату інших послуг, крім комунальних – 1 363,2 тис. грн.( 5,3%);
  - інші видатки – 1051,3 тис. грн.(4,1%);
  - поточні трансферти населенню – 37,8 тис. грн.(0,2%);
  - видатки на проведення науково-дослідних робіт – 738,0 тис. грн.(2,8%);

Капітальні видатки склали 374,2 тис. грн., що складає 1,4 % від загальної суми.

Загальна сума видатків на заробітну плату за загальним та спеціальним фондами складає 30964,4 тис. грн., в тому числі 323,6 тис. грн. оплата праці наукових співробітників при виконанні науково-дослідних робіт.

Із загальної суми видатків на оплату праці 18159,7 тис. грн. – за окладами та відпускні; 7938,4 тис. грн. – надбавки та доплати; 935,5 тис. грн. – матеріальна допомога; 1848,4 тис. грн. – матеріальне заохочення; 2082,4 тис. грн. – індексація заробітної плати.

У 2015 р. на виконання статті 57 Закону України «Про освіту» допомога на оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу надавалася всім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету.

Середньорічна кількість студентів, які в 2014–2015 навчальному році отримували стипендію, складає 1086 осіб, а також 51 аспірант та 8 докторантів. Стипендіальний фонд та фінансування інших соціальних виплат студентам у 2015 р. склав 16321,4 тис. грн. (табл. 5.3).

Таблиця 5.3

**Видатки на стипендіальне забезпечення та фінансування інших соціальних виплат із загального та спеціального фондів по Уманському національному університету садівництва за 2015 рік**

| <b>Найменування видатків</b>              | <b>Середньорічна кількість осіб</b> | <b>Річний фонд (тис. грн.)</b> |
|-------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------|
| Іменні стипендії                          | 8                                   | 65,6                           |
| Стипендія студентам                       |                                     | 10711,5                        |
| бал успішності 4-4,99                     | 896                                 | 8143,5                         |
| бал успішності 5,0                        | 115                                 | 1245,7                         |
| Стипендія дітям-сиротам                   | 38                                  | 839,4                          |
| Стипендія студентам інвалідам             | 27                                  | 300,4                          |
| Додаткова соціальна стипендія студентам   | 2                                   | 11,3                           |
| Індиксація                                |                                     | 2948,2                         |
| Стипендія аспірантів                      | 64                                  | 847,5                          |
| Стипендія докторантів                     | 7                                   | 297,3                          |
| Індиксація                                |                                     | 355,3                          |
| Матеріальна допомога                      |                                     | 470,2                          |
| <b>Всього стипендіальний фонд</b>         |                                     | <b>15630,2</b>                 |
| Матеріальне заохочення                    |                                     | 26, 0                          |
| <b>Виплати сиротам разом, в т.ч.:</b>     |                                     | <b>691,2</b>                   |
| на харчування                             |                                     | 556,1                          |
| на придбання одягу та предметів гардеробу |                                     | 16,8                           |
| на придбання літератури                   |                                     | 101,4                          |
| допомога при працевлаштуванні             |                                     | 16,9                           |
| <b>Разом видатків:</b>                    |                                     | <b>16321,4</b>                 |

У 2015 р. розмір мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентам університету до 01.09.2015 року становив 730 грн. на місяць, а з 01.09.2015 року – 825 грн.

В університеті проводиться робота щодо ефективного використання бюджетних коштів, зокрема, розроблені і затверджені заходи щодо економії

витрат на енергоносії, доведені до підрозділів ліміти використання електроенергії, води, газу та здійснюється постійний контроль за їх дотриманням.

З метою активізації розрахунків та недопущення простроченої дебіторської та кредиторської заборгованості проводиться постійний аналіз стану розрахунків та вживаються відповідні заходи з боку працівників обліково-економічної служби, керівників підрозділів та юридичного відділу університету. Заборгованості по заробітній платі, спожитих енергоносіях та комунальних послугах станом на 01.01.2016 року університет не має. Всі комунальні послуги споживаються в межах доведених лімітів.

Подальші шляхи покращення фінансування діяльності вбачаються у:

- забезпеченні як державного замовлення студентів, так і збільшенні кількості студентів, які навчаються на комерційній основі;
- розширенні платних послуг, які надаються університетом
- ефективному використанні активів.

Це дасть змогу розв'язати проблеми зайнятості як науково-педагогічних, так і інших працівників та забезпечити розвиток матеріально-технічної бази університету.

## **5.2. Адміністративно-господарська діяльність**

Уманський національний університет садівництва має у своєму розпорядженні 67 будівель загальною площею 61 411,4 м<sup>2</sup>.

До складу адміністративно-господарської частини входять наступні підрозділи:

- відділ старшого механіка, що має в наявності більше 30 транспортних засобів, які забезпечують життєдіяльність університету;
- експлуатаційний відділ, що обслуговує 2 котельні та 2 топкові, які забезпечують теплом будівлі університету та обслуговування 220 м газопроводу;



- відділ водопостачання та водовідведення, що забезпечує університет водою, яка подається з чотирьох артезіанських свердловин та веде обслуговування каналізаційно-насосної станції, а також проводить обслуговування, поточні ремонти систем водопостачання загальною протяжністю майже 3 500 м, водовідведення – 2 500 м та 2 500 м теплотрас;

- відділ головного енергетика, що обслуговує дві трансформаторні підстанції, всі електричні мережі в університеті, що налічують близько 12,0 тис. м.

- будівельний господарський відділ, що виконує поточні ремонти гуртожитків, які нараховують більше 30 000 м<sup>2</sup>, а також навчально-лабораторних корпусів та службових приміщень, площа яких перевищує 64,0 тис. м<sup>2</sup>.

Протягом 2015 року діяльність ректорату та структурних підрозділів університету спрямовувалась на збереження та підтримання у належному стані університетського майна та інфраструктури. Діяльність господарського відділу була націлена на нормальне функціонування університету в цілому, а також безперебійне енергопостачання, водовідведення та благоустрій території для створення гідних умов для навчання і проживання студентів, викладачів та співробітників.

Сучасний університет повинен забезпечувати комфортні умови для навчання, праці та відпочинку. Саме тому у 2015 році постійна увага приділялася господарській діяльності, капітальному та поточному ремонтам, збереженню та підтримці у належному технічному стані університетського майна та інфраструктури.

З метою покращення умов навчання, праці та проживання студентів і викладацького складу протягом 2015 року (табл. 5.4):

- замінено 169 дерев'яних вікон на метало пластикові в гуртожитках та навчальних корпуса);

- виконано ямковий ремонт по вул. Глібка та вул. Інститутській;

Таблиця 5.4

## Обсяг виконаних робіт на об'єктах університету (2015 р.)

| Назва об'єкту                                                                              | Вид робіт                                                  | Одиниця виміру | Кількість | Вартість виконаних робіт (тис грн.) |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------|-----------|-------------------------------------|
| <b>Ремонт гуртожитків</b>                                                                  |                                                            |                |           | <b>351, 060</b>                     |
| <b>Заміна дерев'яних вікон на метало пластикові</b>                                        |                                                            | шт.            | 95        | 261, 800                            |
| Гуртожиток №5                                                                              |                                                            | шт.            | 57        |                                     |
| Гуртожиток №6                                                                              |                                                            | шт.            | 24        |                                     |
| Гуртожиток №4                                                                              |                                                            | шт.            | 5         |                                     |
| Гуртожиток №1                                                                              |                                                            | шт.            | 9         |                                     |
| <b>Ремонт житлових кімнат, заміна сантехнічного обладнання, облаштування душових кабін</b> |                                                            |                |           |                                     |
| Гуртожиток №6                                                                              |                                                            | м <sup>2</sup> | 345       | 70, 597                             |
| Гуртожиток №1                                                                              |                                                            | м <sup>2</sup> | 30        | 21, 600                             |
| Перепланування кімнат під кухні в профілакторії                                            |                                                            | м <sup>2</sup> | 23        | <b>27, 345</b>                      |
| <b>Навчальні корпуси</b>                                                                   |                                                            |                |           | <b>256, 962</b>                     |
| <b>Заміна дерев'яних вікон на метало пластикові</b>                                        |                                                            | шт.            | 74        | 204, 990                            |
| Головний навчальний корпус №1                                                              |                                                            | шт.            | 44        |                                     |
| Навчальний корпус №4                                                                       |                                                            | шт.            | 9         |                                     |
| Навчальний корпус №9                                                                       |                                                            | шт.            | 5         |                                     |
| Кафедра фінансів і кредиту                                                                 |                                                            | шт.            | 6         |                                     |
| Навчальний корпус №3                                                                       |                                                            | шт.            | 2         |                                     |
| Навчальний корпус Г кафедри процесів, машин та обладнання АПК                              |                                                            | шт.            | 7         |                                     |
| <b>Ремонт навчальних корпусів</b>                                                          |                                                            |                |           | 51,972                              |
| Головний навчальний корпус №1                                                              | Ремонт фасадів (віконні укосу)                             | м <sup>2</sup> | 102       | 17,000                              |
| Навчальний корпус №3                                                                       | Переобладнання аудиторій під лабораторію                   | м <sup>2</sup> | 45        | 27,972                              |
| Кафедра фізичного виховання і психолого-педагогічних дисциплін                             | Відремонтовано підлогу тренажерного залу та замінено рейки | м <sup>2</sup> | 63        | 4,200                               |
| Кафедра обліку і аудиту                                                                    | Благоустрій території біля будівлі                         | м <sup>2</sup> | 118       | 2,800                               |
| <b>Ремонт покрівель</b>                                                                    |                                                            |                |           | <b>100,183</b>                      |
| Зерносклад ННВВ                                                                            |                                                            | м <sup>2</sup> | 582       | 65,365                              |
| Кафедра прикладної інженерії                                                               |                                                            | м <sup>2</sup> | 80        | 7,000                               |
| Навчальний корпус Г кафедри процесів, машин та обладнання АПК                              |                                                            | м <sup>2</sup> | 139       | 12,100                              |
| Центральна котельня                                                                        |                                                            | м <sup>2</sup> | 60        | 5,278                               |
| Кафедра обліку і аудиту                                                                    |                                                            | м <sup>2</sup> | 120       | 10,440                              |
| <b>Загальні витрати</b>                                                                    |                                                            |                |           | <b>735,550</b>                      |

- проведено поточний ремонт душових кімнат для дівчат на першому поверсі гуртожитку №1 із залученням факультету агрономії та інженерно-технологічного факультету;

- проведено поточний ремонт кімнат, кухонь, коридорів, санвузлів та душових кімнат на восьмому та дев'ятому поверхах гуртожитку №6 із залученням факультетів економіки і підприємництва та менеджменту;

- розпочато поточний ремонт їдальні в приміщенні профілакторію.

Важливим аспектом життєдіяльності університету є функціонування студмістечка. Потребу у забезпеченні житлом іногородніх студентів та працівників університету задовольняють п'ять гуртожитків. У 2015 році поселено 100% студентів, які потребували гуртожитків. Станом на 01.01.2014 в гуртожитках Уманського НУС проживає 1331 студент. Перед початком навчального року кожен із студентів був проінструктований із Правилами внутрішнього розпорядку, техніки безпеки та протипожежної безпеки.

Значна увага приділялась питанню економії енергоресурсів Уманського НУС.

У 2015 році була зміцнена матеріально-технічна база, незважаючи на брак коштів. Так, за рахунок благодійних внесків на загальну суму 248,275 тис. грн. придбано основних засобів, зокрема комп'ютерної техніки, офісних меблів, аудіоапаратури та сільськогосподарської техніки.

Проведено значний обсяг інших ремонтних робіт та підготовлено господарства університету до роботи в осінньо-зимовий період.

Однак, незадовільний стан інженерних мереж та обмежені фінансові можливості не дають змоги вирішити всі нагальні питання. Для покращення умов навчального, виховного та науково-дослідного процесів в університеті адміністративно-господарська робота буде послідовно продовжуватися.